

Fonds voor arbeidsongevallen

Openbare instelling van sociale zekerheid

Jaarverslag 2010

.be

Inhoud

VOORWOORD	2
VOORSTELLING VAN HET FONDS	3
1.1 STATUUT	4
1.2 BESTUURSOVEREENKOMST	6
1.3 ENGAGEMENTEN	7
1.4 ORGANISATIE	9
1.4.1 Het beheerscomité.....	9
1.4.2 De technische comités	15
1.4.3 De algemene directie en de diensten	20
OPDRACHTEN VAN HET FONDS: BALANS 2010	25
2.1 CONTROLEREN	26
2.1.1 De verzekerings- en aangifteplicht van de werkgevers.....	26
2.1.2 De geweigerde ongevallen	27
2.1.3 Het dossierbeheer door de verzekeringsondernemingen	29
2.1.4 De regelingsvoorstellen van de verzekeringsondernemingen: bekrachtiging	31
2.2 VERGOEDEN	35
2.2.1 De niet-verzekerde slachtoffers	35
2.2.2 De zeelieden	37
2.2.3 De bijzondere bijslagen	38
2.2.4 De ongevallen vóór 01.01.1988: de aanvullende prestaties	38
2.2.5 De ongevallen na 01.01.1988	42
2.2.6 Het forfaitair bedrag in geval van cumulatie van blijvende arbeidsongeschiktheid met een pensioen	43
2.3 INNEN	45
2.3.1 De fondsen overgedragen door de verzekeringsondernemingen	45
2.3.2 De andere sociale bijdragen	48
2.4 INFORMEREN	49
2.4.1 De sociaal verzekerden	49
2.4.2 De verzekeringsondernemingen	51

2.4.3 De voogdijminister	52
2.5 VOORKOMEN	53
MIDDELEN VAN HET FONDS	57
3.1 PERSONEELSMIDDELEN	58
3.1.1 Het personeel	58
3.1.2 De stages en opleidingen van het personeel	60
3.2 FINANCIËLE MIDDELEN	62
3.2.1 De ontvangsten	63
3.2.2 De uitgaven	64
3.2.3 De balans	66
3.3 JURIDISCHE MIDDELEN	70
3.4 INFORMATICAMIDDELEN	73
3.4.1 Het EVA-project	73
3.4.2 De andere toepassingen	75
GLOSSARIUM	77
BIJLAGEN	81
1. EVOLUTIE VAN REGLEMENTERING EN RECHTSPRAAK IN 2010	82
2. EVOLUTIE VAN HET BEDRAG DER BIJSLAGEN	88
3. EVOLUTIE VAN HET AANTAL GERECHTIGDEN OP BIJSLAG	89
4. AANTAL GERECHTIGDEN OP EEN AANVULLENDE, BIJZONDERE OF AANPASSINGSBIJSLAG VOLGENS ONGESCHIKTHEIDSGRAAD OF HOEDANIGHEID RECHTHEBBENDEN OP 31.12.2010	90
5. EVOLUTIE VAN DE SOCIALE PRESTATIES UITGEKEERD DOOR HET FONDS (IN €)	91
6. BALANS 2010 VOLGENS KAPITALISATIE EN REPARTITIE	92
7. ARBEIDSONGEVALLEN VÓÓR 01.01.1988, < 10 % BAO	94
8. ARBEIDSONGEVALLEN VANAF 01.01.1988, < 10 % BAO, GEREGLD VANAF 01.01.1994	95
9. ARBEIDSONGEVALLEN GEREGLD VANAF 01.01.1997 MET EEN BAO ≥ 10 %, MAAR < 16 %	96
10. ARBEIDSONGEVALLEN GEREGLD VANAF 01.12.2003 MET EEN BAO ≥ 16 %, MAAR ≤ 19 %	97
11. TOTAAL ONTVANGEN RENTEKAPITALEN ASCENDENTEN	98

VOORWOORD

Het huidig jaarverslag van de activiteiten van 2010 van het Fonds voor arbeidsongevallen toont aan dat onze instelling zijn rol in de arbeidsongevallensector ten volle heeft waargemaakt.

Talrijke doelstellingen werden vastgelegd in de 3^e bestuursovereenkomst 2010-2012 die onze instelling met de Belgische staat verbindt. Die doelstellingen hadden betrekking op de 5 opdrachten van het Fonds: controleren, vergoeden, innen, informeren en voorkomen. In dit verslag worden alle ontwikkelingen ter zake besproken.

In 2010 kreeg het Fonds ook een Europese dimensie toen België het Europees voorzitterschap verzekerde. In samenwerking met het Fonds voor de beroepsziekten en ondersteund door de FOD Sociale Zekerheid en de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, zat het Fonds het Europees Forum van verzekeringen tegen arbeidsongevallen en beroepsziekten voor.

Tijdens de slotconferentie van het Europees Forum deelden 93 deelnemers uit 13 lidstaten hun ervaringen over een zeer actueel onderwerp, namelijk de uitwisseling en communicatie van gegevens tussen de verschillende actoren van de arbeidsongevallen- en beroepsziektensector.

We wensen alle interne en externe medewerkers van het Fonds te bedanken, evenals al degenen die het Fonds tot een performante instelling hebben helpen maken, zowel ten voordele van de slachtoffers als voor alle actoren van de arbeidsongevallensector.

VOORSTELLING VAN HET FONDS

1.1 Statuut

Een openbare instelling van sociale zekerheid...

De verzekering tegen arbeidsongevallen is een van de oudste takken van de sociale zekerheid in België. Al sinds de oprichting van de Steun- en Voorzorgskas in 1890 genieten de werknemers immers een vergoeding bij een ongeval.

In 1903 wordt de 1^e arbeidsongevallenwet uitgevaardigd. Hiermee wordt het principe van de verantwoordelijkheid van de werkgever inzake arbeidsongevallen ingevoerd. Anders gezegd moet de werknemer niet meer de fout van de werkgever aantonen om te kunnen worden vergoed. De vergoeding is echter forfaitair.

Het Fonds voor arbeidsongevallen ziet pas het levenslicht op 10.11.1967, na de fusie van meerdere hulpinstellingen voor de slachtoffers van arbeidsongevallen.

Sinds 1981 en de wet houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers maakt de tak arbeidsongevallen noodzakelijk deel uit van het socialezekerheidsstelsel.

Sinds 2002 en zijn eerste bestuursovereenkomst maakt het Fonds deel uit van de openbare instellingen van sociale zekerheid.

... ten dienste van de burger

Sinds enkele jaren past het Fonds verschillende maatregelen toe om de klantgerichtheid van zijn diensten te verbeteren. Die maatregelen hebben voornamelijk betrekking op 2 aspecten, de transparantie en de toegankelijkheid.

1. De transparantie

▪ Up-to-date informatie

Om de burger zo goed mogelijk te begeleiden in de arbeidsongevallenwetgeving stelt het Fonds gratis folders en brochures ter beschikking. Die worden regelmatig geüpdatet. Al die publicaties zijn ook beschikbaar in het Frans, enkele in het Duits en het Engels. Het gaat om de volgende folders en brochures:

- *Het Fonds voor arbeidsongevallen*
- *Wie is onderworpen aan de arbeidsongevallenwet?*
- *De procedures bij arbeidsongeval*
- *Vergoedingen bij een arbeidsongeval*
- *De vergoeding van een arbeidsongeval na het verstrijken van de herzieningstermijn*
- *Uw rechten inzake arbeidsongevallen in de privésector (wet van 10 april 1971)*
- *Hebt u een arbeidsongeval gehad? Contacteer onze sociaal assistenten in uw regio!*
- *De arbeidsongevallen in de privésector in enkele cijfers*
- *Arbeidsongeval: uw verplichtingen als werkgever*
- *Slachtoffer van een arbeidsongeval in de publieke sector*

Bovendien publiceert het Fonds een jaarverslag waarin zijn organisatie en zijn activiteiten gedetailleerd worden beschreven.

De meeste publicaties zijn al beschikbaar op de website van het Fonds (www.fao.fgov.be).

- **Persoonlijke dienstverlening**

Op het Fonds identificeert elke dossierbeheerder zich persoonlijk in zijn briefwisseling. Hij/zij vermeldt er automatisch zijn/haar naam en functie en het telefoonnummer waarop de bestemming hem/haar kan bereiken voor verdere inlichtingen.

- **Documenten die iedereen begrijpt**

De vertaalcel heeft een methode op punt gesteld om de **leesbaarheid** te verbeteren van de belangrijkste administratieve documenten die het Fonds naar zijn klanten stuurt (brieven en formulieren). Elk jaar streeft de cel ernaar minstens 3 documenten te herwerken.

2. De toegankelijkheid

- **Openingsuren**

De zetel van het Fonds is alle werkdagen bereikbaar tussen 9 en 16 uur. De technische dienst en de dienst ontvangsten en uitgaven houden bovendien permanenties tijdens de middag.

- **Flexibiliteit**

Het Fonds biedt zijn gebruikers de mogelijkheid zo nodig een afspraak te maken met een beheerder na de gebruikelijke kantooruren (dinsdag of vrijdag tussen 16 en 20 uur). Het Fonds herinnert hieraan in al zijn brieven.

- **Nabijheid**

Om de burger te informeren over de regeling van de arbeidsongevallen of de behandeling van individuele dossiers, verzekeren de sociaal assistenten van het Fonds regelmatig **permanenties** in de meeste grote steden van het land. De

adressen en openingsuren van de kantoren worden toegelicht op de website van het Fonds.

- **Telefonisch onthaal**

Om oproepen gemakkelijker door te schakelen en zo de telefoongesprekken te optimaliseren, beschikt het Fonds over een interactief gesproken antwoordsysteem. Het Fonds heeft bovendien begin 2008 een tweede operator geïnstalleerd om de oproepen altijd beter en sneller te beantwoorden.

Op jaarbasis is de wachttijd **korter dan 15 seconden** voor **83 % van de oproepen** (streefdoel: 80 %).

- **Klanttevredenheid**

Twee keer per jaar (in maart en november) meet het Fonds de tevredenheidsgraad van de personen die telefonisch met de instelling contact opnemen. In 2010 bedroeg die gemiddeld **91 %** (doelstelling: 85 %).

- **Preventie en analyse van de klachten**

Het Fonds gebruikt de maandelijkse boordtabellen van zijn diensten om op de klachten te anticiperen. Die boordtabellen laten toe de eventuele vertragingen te situeren en, indien nodig, de maatregelen te nemen (en in cijfers te vertalen) om de systematische klachten te vermijden.

Elke individuele klacht wordt geanalyseerd.

- **Heroriëntatie van de documenten**

Het Fonds geeft de post of de dossiers door aan de overheidsdienst die duidelijk bevoegd is om die te behandelen. In 2010 heeft het Fonds de verplichting terzake nageleefd.

1.2 Bestuursovereenkomst

2010 is het eerste jaar van de derde bestuursovereenkomst tussen het Fonds en de federale staat. Die derde overeenkomst heeft immers betrekking op de periode 2010-2012.

Dit zijn enkele van de **80 doelstellingen** die zijn opgenomen in de overeenkomst:

- doelstellingen met betrekking tot **kwantitatieve** normen, zoals het beheer van termijnen (antwoordtijden voor aanvragen tot tussenkomst, doorlooptijden van de aanvragen tot vergoeding, betalingstermijnen) en het beheer van de hoeveelheid te behandelen dossiers.
- doelstellingen met betrekking tot **kwantitatieve** normen en gericht op de maatschappelijke relevantie van elke opdracht van het Fonds: o.a. ervoor zorgen dat alle werkgevers zich verzekeren tegen arbeidsongevallen, de slachtoffers informeren over hun rechten.
- doelstellingen van **goed bestuur**, zoals de administratieve vereenvoudiging, een klantgericht beheer en duurzaam ondernemen.
- **synergieën** met andere openbare instellingen van sociale zekerheid op het vlak van personeelsbeheer, interne controle en logistiek.

Voor elke doelstelling stelt het Fonds een bestuursplan op met:

- de uitdaging die kort de relevantie van de doelstelling expliciteert;
- de norm 2010 van de bestuursovereenkomst;
- de maatregelen die moeten worden genomen voor de goede uitwerking van de doelstelling, met vastlegging van de deadlines van de tussenstappen;
- de nodige middelen (personeel, opleiding, informatica, enz.);
- de perspectieven.

Het Fonds mag tevreden zijn over het dienstjaar 2010 aangezien het **94 % van zijn doelstellingen** voor 2010 heeft **behaald** en de realisatie van de overblijvende doelstellingen - afhankelijk van externe factoren - in uitvoering is.

1.3 Engagements

De taken en opdrachten van het Fonds staan vermeld in de arbeidsongevallenwet van 10.04.1971. Ze kunnen in 5 categorieën worden onderverdeeld.

1. Controleren

- het **beheer van arbeidsongevallendossiers** door de verzekeringsondernemingen en door de overheid (na een klacht of op eigen initiatief);
- de **ongevallen die werden betwist of geweigerd** door de verzekeringsondernemingen en door de overheid;
- de **regelingsvoorstellen** van de verzekeringsondernemingen (*bekrachtiging*);
- de **verplichting** voor de werkgevers om hun werknemers te **verzekeren** en de arbeidsongevallen **aan te geven**.

2. Vergoeden¹

- de **niet-verzekerde slachtoffers**: als waarborgfonds vergoedt het Fonds de slachtoffers en vordert het vervolgens zijn uitgaven terug bij de niet-verzekerde werkgevers of de verzekeringsonderneming die in gebreke blijft;

- de **zeelieden**: het Fonds verzekert de zeelieden ter koopvaardij en de zeevissers;
- de **ongevallen van voor 01.01.1988**: onder bepaalde voorwaarden betaalt het aan de slachtoffers of hun *rechthebbenden* verscheidene bijkomende vergoedingen;
- de **slachtoffers die arbeidsongevalvergoedingen cumuleren met een rust- of overlevingspensioen**: het Fonds betaalt hen een forfaitaire vergoeding;
- de **blijvende arbeidsongeschiktheden tot en met 19 %**: het Fonds betaalt de vergoedingen en *renten* van de slachtoffers;
- de **verzekeringsondernemingen**: het Fonds betaalt hen de uitgaven terug die voortvloeien uit ongevallen die zich in België hebben voorgedaan en te wijten zijn aan daden van terrorisme of aan de toevallige en onvoorziene aanwezigheid van gevaarlijke stoffen of oorlogstuigen.

3. Innen

Om zijn opdrachten te kunnen realiseren, krijgt het Fonds ontvangsten van verschillende bronnen:

- de instellingen die de socialezekerheidsbijdragen innen (RSZ via het Globaal Beheer, Hulp- en Voorzorgskas voor zeevarenden);

---

¹ Enkel de werknemers van de privésector.

- de verzekeringsondernemingen (via de bijdragen en de kapitalen);
- de reders ter zeevisserij (via de verzekeringspremies);
- de niet-verzekerde werkgevers (via de *ambtshalve aansluitingen*).

Door deze 5 engagementen te vervullen, draagt het Fonds actief bij tot de optimale werking van de arbeidsongevallensector binnen de sociale zekerheid.

4. Informeren

- de **slachtoffers** en hun *rechthebbenden*: het Fonds organiseert huisbezoeken en sociale permanenties in de grote steden van het land;
- de **verzekeringsondernemingen**: het Fonds dient als interface tussen de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en de verzekeringsondernemingen;
- de **voogdijminister**: het beheerscomité van het Fonds formuleert adviezen voor hem/haar betreffende de arbeidsongevallenwetgeving.

5. Voorkomen

Dankzij de **gegevensbank** die het Fonds heeft opgericht voor de arbeidsongevallen in de openbare en de privésector, ondersteunt het preventieacties en creëert het synergieën met de instellingen die bevoegd zijn voor deze materie.

Het Fonds draagt bij tot de nationale strategie voor veiligheid en welzijn op het werk door de bedrijven te detecteren die als verzwaaard risico gelden.

1.4 Organisatie

Het Fonds telt 1 beheerscomité en 4 technische comités die het beheerscomité bijstaan.

Ze zijn allemaal paritair samengesteld uit vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers en zijn belast met specifieke en diverse opdrachten. De technische comités verlenen advies over een waaier aan onderwerpen, op vraag van het beheerscomité of op eigen initiatief. De leden ervan worden dus gekozen omwille van hun deskundigheid in de verscheidene betrokken domeinen.

Hun rol en hun samenstelling op 31.12.2010 worden hierna kort uitgelegd.

1.4.1 HET BEHEERSCOMITÉ

Het beheerscomité zorgt voor het strategisch bestuur van het Fonds. Het vergadert 11 keer per jaar.

Dit comité formuleert adviezen inzake de arbeidsongevallenwetgeving aan de voogdijminister. Het neemt ook beslissingen die enerzijds gaan over het praktische beheer van het Fonds en anderzijds een invloed hebben op het beleid inzake arbeidsongevallen. Heel vaak doet het hiervoor een beroep op de verschillende technische comités die het ondersteunen.

Naast een voorzitter bestaat het uit 14 vertegenwoordigers van werkgevers- en vakbondsorganisaties en een afgevaardigde van de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen (CBFA) die een adviserende stem heeft. Gezien het statuut van openbare instelling van sociale zekerheid van het Fonds, zetelen er ook 2 regeringscommissarissen in dit comité. De administrateur-generaal woont de vergaderingen ook bij. Zij is bovendien belast met het uitvoeren van de genomen beslissingen.

De vertegenwoordigers van de representatieve organisaties worden net als de voorzitter benoemd door de Koning. Zij zijn bovendien de enigen die stemgerechtigd zijn. De regeringscommissarissen hebben het recht om bij hun minister hoger beroep aan te tekenen tegen de beslissingen.

De samenstelling van het BC is de volgende:

Voorzitter

Pierre Desmarez

Vertegenwoordigers van de representatieve werkgeversorganisaties

Sophie Rosman

Catherine Vermeersch

Serge Demarrée

Geert De Prez

Patrick Michel

Thierry Vanmol

Patrick Van Obergen

Vertegenwoordigers van de representatieve werknemersorganisaties

Estelle Ceulemans

Marie-Hélène Ska

Herman Fonck

Paul Palsterman

Daniel Van Daele

Hugo Van Lancker

Philippe Vigneron

Regeringscommissaris

Isabelle Vincent

Regeringscommissaris voor de Begroting

Yves Libert

Vertegenwoordiger van de CBFA

Edouard Van Horenbeeck

Administrateur-generaal

Jacqueline De Baets

Secretaris

Pierre Pots

Naast zijn werkzaamheden in het kader van het beheer van het Fonds, zoals werkingsverslagen, de begroting en de rekeningen, personeelszaken, e.d., heeft het beheerscomité ook een aantal onderwerpen behandeld die de arbeidsongevallensector als dusdanig betreffen. Het gaat meer bepaald om de volgende onderwerpen.

1. Toepassingsgebied van de arbeidsongevallenwet van 10.04.1971

- Naar aanleiding van een arrest van het Hof van Cassatie van 30.11.2009 in verband met de bevoegdheid van de arbeidsrechtbank voor de arbeidsongevallen overkomen aan stagiairs in beroepsopleiding, werd het probleem van de toepassing van de **arbeidsongevallenwet** (AOW) van 10.04.1971 op de verschillende bijzondere vormen van tewerkstelling of opleiding opnieuw op de agenda geplaatst. Daarbij werd akte genomen van het feit dat Assuralia een globaal en coherent voorstel ter zake zou uitwerken.
- Een delegatie van werknemersvertegenwoordigers formuleerde het voorstel om, naar analogie met de begripsomschrijving in de wet van 03.07.1967, het begrip **arbeidsongeval** in de AOW uit te breiden naar bepaalde ongevallen die zijn overkomen buiten de uitvoering van de arbeidsovereenkomst maar veroorzaakt zijn door een derde wegens de door het slachtoffer uitgevoerde arbeidsovereenkomst. Het beheerscomité heeft zijn advies in beraad gehouden.

2. Vergoeding en regeling van arbeidsongevallen

- De **welvaartaanpassing** van de arbeidsongevallenvergoedingen kwam verscheidene malen aan bod in de loop van het jaar 2010 en dit ingevolge de vraag van de minister om voorstellen te

formuleren in verband met de oprichting van een structureel financieringsmechanisme voor de bekostiging van de toekomstige welvaartaanpassingen van de arbeidsongevallenvergoedingen. Een werkgroep werd opgericht en de resultaten werden meegedeeld aan de Nationale Arbeidsraad.

In datzelfde kader heeft het beheerscomité ook een aanpassing van de aanschrijving 2009/7 van 24.12.2009 goedgekeurd. Wegens het uitblijven van duidelijkheid over de welvaartaanpassing voor 2011-2012 werd tevens de aandacht gevestigd op de rechtsonzekerheid over het barema voor de berekening van de kapitalen voor een blijvende arbeidsongeschiktheid van minder dan 10% voor de ongevallen vanaf 01.01.2011.

- In de schoot van het beheerscomité was, ingevolge intensief overleg gedurende de jaren 2004 tot 2006, een consensus bekomen over de krachtlijnen van een hervorming die de **reïntegratie van slachtoffers** van arbeidsongevallen gedurende de periode van tijdelijke arbeidsongeschiktheid moet bevorderen. Deze consensus was tot uiting gebracht in de afdeling 2² van hoofdstuk III van de wet van 13.07.2006 houdende diverse bepalingen inzake beroepsziekten en arbeidsongevallen en inzake beroepsherinschakeling en in een ontwerp van uitvoeringsbesluit, dat naar de toenmalige Minister van Werk werd gestuurd op 01.06.2006.

Het beheerscomité heeft in de vergadering van 17.05.2010 deze consensus over de krachtlijnen van dit evenwichtig pakket van maatregelen bevestigd en de wens uitgedrukt dat er de nodige uitvoering aan wordt verleend.

---

² Artikelen 72 tot 79, die wijzigingen aanbrengen in de tekst van de arbeidsongevallenwet van 10.04.1971.

Het beheerscomité heeft er evenwel op aangedrongen dat voorafgaandelijk:

- ✓ de nodige wettelijke maatregel wordt genomen om de delegatie die door artikel 77 van de wet van 13.07.2006 aan de Koning wordt verleend te verlengen of te hernemen vanaf 01.09.2010;
- ✓ de nodige reglementaire maatregelen en praktische uitvoeringsmodaliteiten worden genomen in andere regelingen van de sociale zekerheid, zodat de daarin bestaande mogelijke belemmeringen voor de **wedertewerkstelling** van arbeidsongevallenslachtoffers in tijdelijke arbeidsongeschiktheid worden weggewerkt.

Van zodra hierover duidelijkheid wordt bekomen, engageert het beheerscomité zich voor een nader onderzoek van een aangepaste tekst van het ontwerp van uitvoeringsbesluit voor de arbeidsongevallensector.

- De verhoging van het **loonplafond** voor de ongevallen tussen 01.09.2004 en 30.06.2005 viel ten laste van het Fonds, maar de betaling ervan zou gebeuren door de verzekeringsondernemingen voor rekening van het Fonds. De verzekeringsondernemingen ontvingen daarvoor voorschotten. Jaarlijks werd geëvalueerd of deze volstonden.

Luidens artikel 6, laatste lid, van het koninklijk besluit van 25.11.2004 tot uitvoering van artikel 39*bis* van de arbeidsongevallenwet van 10.04.1971, beslist het beheerscomité, wanneer en voor zover het krediet het toelaat, overeenkomstig artikel 60*ter* van de wet, de tegenwaarde terug te betalen van de aan te leggen voorzieningen voor de betaling van de vergoedingen en *renten* van de ongevallen die nog niet geregeld werden. Het comité stelde vast dat aan deze voorwaarden voldaan is en besliste om een “clean cut” door te

voeren in 2011. Een aanschrijving aan de verzekeringsondernemingen werd goedgekeurd.

3. Procedures eigen aan de sector

- Artikel 36 van de bestuursovereenkomst 2010-2012 bepaalt dat “in functie van de besluiten van het onderzoeksrapport 2009 over de aangifte van een ongeval, ten aanzien van de aangiftetermijn van een ongeval en de kwaliteit van de aangiftes, het Fonds de middelen zal bestuderen om de **aangifte voor lichte ongevallen te vereenvoudigen** en de administratieve last van de ongevalaangifte voor de werkgevers te verminderen. Als de aangifte vereenvoudigd is, zal het Fonds een nieuw onderzoek instellen naar de aangifte voor eind 2012.”

De diensten van het Fonds brachten verslag uit over de derde fase van het onderzoek naar de aangifte van arbeidsongevallen. Het beheerscomité gelastte een juridische werkgroep met het uitwerken van een voorstel om lichte ongevallen te definiëren en de voorwaarden vast te stellen waaronder deze niet langer moeten worden aangegeven aan de verzekeringsonderneming.

- Naar aanleiding van het arrest van het Grondwettelijk Hof van 29.04.2010 over de verjaring van de *verergeringsbijslag* heeft het comité de richtlijnen voor de behandeling van de dossiers door het Fonds aangepast en tevens een ontwerp van ministeriële aanschrijving aan de verzekeringsondernemingen goedgekeurd.
- Het Grondwettelijk Hof zegt in zijn arrest van 18.06.2009 voor recht dat artikel 72, tweede lid, van de arbeidsongevallenwet van 10.04.1971 artikelen 10 en 11 van de Grondwet schendt door te bepalen dat de **termijn van drie jaar waarover het slachtoffer van een arbeidsongeval beschikt om de beslissing**

van genezing zonder blijvende arbeidsongeschiktheid aan te vechten een vaste termijn is. Daarom stelde het beheerscomité voor artikel 72, tweede lid, in te trekken en een nieuwe alinea toe te voegen aan artikel 69 die bepaalt dat voor de in artikel 24, lid 1, van de wet van 10.04.1971 beoogde gevallen de betalingsvordering van de vergoedingen verjaart drie jaar na de kennisgeving.

- Het beheerscomité bekrachtigde de adviezen van het medisch-technisch comité over het gebruik van nieuwe formulieren voor **tandprothesen** en de opstelling van een aanschrijving om de onderrichtingen aan de verzekeringsondernemingen door te geven. Tevens gaf het zijn goedkeuring voor het voortzetten van de werkzaamheden van de werkgroep met betrekking tot de ontwikkeling van een nomenclatuur voor tandprothesen, die zou gelden in de sectoren van de arbeidsongevallen en de beroepsziekten.
- Op vraag van het comité legden de diensten van het Fonds een mededeling aan de verzekeringsondernemingen voor over de weerslag van de **nieuwe Europese verordeningen** van sociale zekerheid (883/2004 en 987/2009) en de **elektronische uitwisseling van gegevens** op de arbeidsongevallensector.
- Ten slotte onderzochten de leden de weerslag van het **nieuwe sociaal strafwetboek** op de arbeidsongevallensector.

4. Verzekering en niet-verzekering

- In de vergadering van 21.06.2010 werden de leden in kennis gesteld van het arrest van de Raad van State van 21.05.2010 waarbij het koninklijk besluit van 08.05.2007 betreffende de **premedifferentiatie** inzake arbeidsongevallen vernietigd werd met uitzondering van zijn artikel 7. De nota concludeerde dat het

arrest voor gevolg heeft dat de uitvoering van artikel 49quater van de arbeidsongevallenwet opgeschort is en dat een nieuw uitvoeringsbesluit zal moeten worden genomen dat rekening houdt met de kritiek van de Raad van State.

De leden bevestigden het advies nr. 1.683 van de Nationale Arbeidsraad van 06.05.2009 over de nationale strategie inzake welzijn op het werk 2008-2012 waarin voorgesteld werd dat in overleg met de verzekeringssector nagegaan wordt of een **efficiënte bonus-malusregeling** kan worden uitgewerkt ter bijsturing van de huidige praktijk en waarbij een tastbare verhoging of vermindering van de verzekeringspremie wordt bereikt in functie van de afwijking van het risicoprofiel van de sector, zodat de regeling daadwerkelijk leidt tot **bijkomende preventie-inspanningen van de werkgever**.

Het comité besloot dat de werkgeversorganisatie samen met de verzekeringsondernemingen een voorstel zal uitwerken met een incentive voor de geleverde preventie-inspanningen en dat dit voorstel zal worden voorgelegd aan het beheerscomité.

- Overeenkomstig artikel 30 van de bestuursovereenkomst 2006-2009 heeft het Fonds preventieve acties ontwikkeld om de **niet-verzekering bij startende ondernemingen te voorkomen**. Het comité besliste overeenkomstig artikel 34 van de nieuwe bestuursovereenkomst 2010-2012 de actie van de automatische mailing voort te zetten, zeker tot op het moment dat de elektronische identificatie van de werkgever door de RSZ effectief wordt.
- De evaluatie van de resultaten van de eerste toepassing van het koninklijk besluit van 23.12.2008 betreffende de **verzwaarde risico's** (waarnemingsperiode 2006-2008) leidde tot twee vaststellingen:

1. De ondernemingen die behoren tot de sectoren met een klein arbeidsongevallenrisico zijn oververtegenwoordigd bij de verzwaarde risico's.

2. Bepaalde ondernemingen hebben een atypisch profiel in vergelijking met de andere ondernemingen in hun activiteitensector.

Het beheerscomité sloot zich aan bij de voorstellen van het technisch comité voor de preventie om het koninklijk besluit van 23.12.2008 als volgt aan te passen:

- ✓ Aanpassing van de **criteria** voor het bepalen van het verzwaard risico, namelijk: minimum 5 ongevallen met minstens 4 dagen onbekwaamheid of dodelijk(e) ongeval(len) in de loop van de observatieperiode en een risico-index van de onderneming gelijk aan minstens 30 keer de index van de privé-sector.
- ✓ Invoering van een **mogelijkheid tot bezwaar bij het beheerscomité** voor de ondernemingen die een einde hebben gesteld aan hun bedrijfstak waar de ongevallen zich hebben voorgedaan die geleid hebben tot het verzwaard risico of die de elementen aanbrenge die bewijzen dat hun situatie van verzwaard risico voortkomt uit de uitoefening van activiteiten die verschillen van die van de andere ondernemingen in hun sector.
- ✓ De ondernemingen die het jaar volgend op de eerste kennisgeving nog steeds beantwoorden aan de criteria van verzwaard risico zullen niet als verzwaard risico worden behandeld tijdens dat tweede jaar, voor zover ze de betaling van de forfaitaire bijdrage aan hun verzekeringsonderneming ten gevolge van de oorspronkelijke kennisgeving hebben uitgevoerd en ze

het actieplan voorzien in artikel 7 van het koninklijk besluit op punt hebben gezet.

- ✓ De ondernemingen die genieten van een opschorting van de kennisgeving het tweede jaar en van de gevolgen die eruit voortkomen zullen niet in rekening worden gebracht in het aantal bepaald in art. 2, laatste alinea van het koninklijk besluit van 23.12.2008 (150 in 2010, 200 in 2011).

- Op vraag van de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen gaf het beheerscomité advies over de **gedeeltelijke overdracht van verzekeringsovereenkomsten** door Fidea aan KBC en door KBC aan Fidea.
- Ten slotte keurden de leden een ontwerp van ministeriële aanschrijving goed betreffende de toepassing door de verzekeringsondernemingen van het koninklijk besluit van 22.03.1993 betreffende de **bewijskracht**, ter zake van de sociale zekerheid, van de door de instellingen van sociale zekerheid opgeslagen, bewaarde of weergegeven **informatiegegevens**.

5. Materie eigen aan het Fonds

- In het kader van de CAO 91 levert het Fonds attesten af aan bepaalde werknemers met ernstige lichamelijke problemen om hen in de mogelijkheid te stellen vanaf 58 jaar met **brugpensioen** te gaan. In afwachting van een wijziging van het koninklijk besluit van 21.12.1971 die deze bevoegdheid aan het medisch-technisch comité moet verlenen, dient het beheerscomité zich uit te spreken over de individuele aanvragen.
- Overeenkomstig artikel 97 van de bestuursovereenkomst heeft het Fonds een **klachtenmanagementsysteem** uitgewerkt.

Hiermee wil het de kwaliteit van zijn diensten en zijn werking verbeteren en een optimale dienstverlening aan de bevolking verzekeren door een bijzondere aandacht te schenken aan de verwachting van de "burgers", de sociaal verzekerden en de verzekeringnemers.

- Het beheerscomité verleende zijn akkoord aan een **synergieproject** met het Fonds voor de Beroepsziekten in het kader van het "disaster recovery plan".
- Ten slotte nam het beheerscomité kennis van het **verslag van het Rekenhof** over de **financiële transfers** in de tak arbeidsongevallen van de sociale zekerheid. De verdere bespreking werd toevertrouwd aan een bijzondere werkgroep.

1.4.2 DE TECHNISCHE COMITÉS

➤ Het medisch-technisch comité

Het medisch technisch comité (MTC) formuleert adviezen over elk medisch probleem in verband met de arbeidsongevallenwet en over de bevordering van het onderzoek inzake de evaluatie van de arbeidsongeschiktheid.

Het geeft ook adviezen over de vergoedingen, *bijslagen* en sociale bijstand voorzien door de arbeidsongevallenwet.

Daarnaast spreekt het MTC zich ook uit over de erkenning van de medische, farmaceutische of verplegingsdiensten evenals over die van de centra voor kunstledematen en de leveranciers van prothesen en orthopedische toestellen. Bovendien past het jaarlijks de prijzen, de duur en de onderhoudskosten van de prothesen en orthopedische toestellen aan die aan de basis liggen van de voorzieningen die door de verzekeringsondernemingen moeten worden aangelegd.

Sommige leden worden aangesteld voor hun bevoegdheid inzake evaluatie van de arbeidsongeschiktheid en hun kennis van de arbeidsmarkt.

De samenstelling van het MTC is als volgt:

Voorzitter

Michel Depoortere

**Vertegenwoordigers van de representatieve
werkgeversorganisaties**

Catherine Vermeersch
Geert Hullebroeck

**Vertegenwoordigers van de representatieve
werknemersorganisaties**

Estelle Ceulemans
Paul Palsterman

**Vertegenwoordigers van de representatieve
werkgeversorganisaties, gekozen voor hun bevoegdheid
inzake evaluatie van de arbeidsongeschiktheid**

Marie-Hélène Guilmot
Dr Pierre Lucas

**Vertegenwoordigers van de representatieve
werknemersorganisaties, gekozen voor hun bevoegdheid
inzake evaluatie van de arbeidsongeschiktheid**

Marijke Soogen
Dr Peter Donceel

**Vertegenwoordigers van de representatieve organisaties
van gehandicapten**

Dominique Feron
Herman Janssens

**Vertegenwoordigers van de dienst voor
arbeidsbemiddeling van elk van de Gewesten gekozen
voor hun kennis van de arbeidsmarkt**

Caroline Van Wouwe
Glenn Biscop
Joël Renard

Geneesheer van de medische dienst van het Fonds

Dr Jan Matthijs

Secretaris

Jean-Noël Martiny

In 2010 bracht het medisch-technisch comité 64 adviezen uit over aanvragen tot vergoedingen, *bijslagen* en sociale bijstand en 4 adviezen over de erkenning van de centra voor kunstledematen en van de leveranciers van prothesen en orthopedische toestellen.

Het comité moest zich ook uitspreken over:

- ✓ een ontwerp van aanschrijving betreffende de lijst van de centra voor kunstledematen en van de door het Fonds erkende leveranciers van prothesen en orthopedische toestellen voor het dienstjaar 2011;
- ✓ de jaarlijkse vaststelling van de prijzen, de duur en het onderhoud van de prothesen en orthopedische toestellen voor het dienstjaar 2011;
- ✓ een ontwerp van aanschrijving betreffende het beheer van de ongevallendossiers met tandschade;
- ✓ de mogelijkheid de verplaatsingskosten te beperken tot een maximale afstand.

Het MTC kreeg onlangs bovendien de bevoegdheid om het attest³ toe te kennen dat bepaalde werknemers toelaat een bijkomende vergoeding te verkrijgen in het kader van het brugpensioen. Het gaat hier om werknemers met ernstige lichamelijke problemen die worden ontslagen en die op het ogenblik van de beëindiging van de arbeidsovereenkomst 58 jaar of ouder zijn en een beroepsverleden van minstens 35 jaar als loontrekkende kunnen aantonen.

Wanneer het dit soort dossiers behandelt, komt het MTC samen als beperkt comité. Dit wil zeggen dat er geen vertegenwoordigers van de representatieve organisaties van gehandicapten en geen

---

³ Bedoeld in artikel 7, § 2 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 91 van 20.12.2007.

vertegenwoordigers van de dienst voor arbeidsbemiddeling van elk van de Gewesten aanwezig zijn.

In 2010 kwam het comité vijfmaal samen in zijn specifieke samenstelling en bracht het een advies uit over 6 attestaanvragen.

Het comité moest zich ook uitspreken over een ontwerp van synthesenota betreffende de vragen die rezen bij de toepassing van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 91 door het Fonds.

➤ **Het technisch comité voor de preventie**

Het technisch comité voor de preventie (TCP) formuleert aanbevelingen over de preventie van de arbeidsongevallen, over de organisatie van samenwerkingen tussen de verschillende bestaande preventiediensten en -organismen en over de bevordering van de studie van de preventiemaatregelen. Het geeft ook zijn mening over een financiële bijdrage van het Fonds in de preventieprojecten van algemene of bijzondere aard.

Naast een voorzitter en vertegenwoordigers van de werkgevers- en werknemersorganisaties, zetelen er in het TCP 2 vertegenwoordigers van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg en 6 deskundigen inzake preventie van arbeidsongevallen (waarvan minstens één tot de preventiediensten van de verzekeringsondernemingen behoort).

Ziehier de samenstelling van het TCP:

Voorzitter

André du Bus de Warnaffe

**Vertegenwoordigers van de representatieve
werkgeversorganisaties**

Bernadette Van Crombrughe

Kris De Meester

Geert De Prez

Tom De Troch

Marc Junius

**Vertegenwoordigers van de representatieve
werknemersorganisaties**

Herman Fonck

Bruno Melckmans

Paul Palsterman

François Philips

Vincent Van der Haegen

**Vertegenwoordigers van de Algemene Directie Toezicht op het
welzijn op het werk van de FOD WASO**

Willy Imbrechts

Hugo Steeman

Deskundigen inzake preventie van arbeidsongevallen

Marie-Pierre Dawance

Karla Van den Broeck

Hendrik De Lange

Carl Heyrman

Jos Schockaert

Tom Vandenbrande

Secretaris

N

In 2010 heeft het technisch comité voor de preventie de jaarlijkse statistische verslagen van de arbeidsongevallen in de privésector (2009) en in de openbare sector (2008) onderzocht en de ongevallen in bepaalde activiteitssectoren (hout, bouw en onderhoudswerkzaamheden) geanalyseerd.

Het comité heeft zich ook meer bepaald over de volgende 2 problematieken gebogen:

➤ **Vereenvoudiging van de aangifte van lichte ongevallen**

Tijdens een onderzoek naar de aangifte van de arbeidsongevallen hebben de inspectiediensten van het Fonds vastgesteld dat bepaalde ongevallen - voornamelijk de lichte ongevallen - niet systematisch werden aangegeven aan de verzekeringsondernemingen. De werkgevers haalden hierbij de administratieve werklast van de aangifte van een dergelijk ongeval als reden aan. Na een grondig onderzoek heeft het technisch comité voor de preventie een advies uitgebracht voor de vereenvoudiging van de aangifte van lichte ongevallen mét vrijwaring van de rechten van de slachtoffers. De werkgever zal niet langer verplicht zijn het licht ongeval aan te geven als dat ongeval werd ingeschreven in het register van eerste hulp voorzien door het koninklijk besluit van 15.12.2010. De uitwerking van dit voorstel impliceert wijzigingen in de arbeidsongevallenwetgeving en in de Codex over het welzijn op het werk.

➤ **Aanpassing van de wettelijke bepalingen betreffende de ondernemingen die als verzwaaard risico worden beschouwd**

Na de eerste oefening voor de opstelling van de lijst van de ondernemingen die als verzwaaard risico worden beschouwd, heeft het technisch comité voor de preventie het nodig geacht de criteria vastgelegd in het koninklijk besluit van 23.12.2008 aan te passen. Naast de verwijzing naar de index van de sector van de onderneming, verklaarde het comité zich voorstander van de bijkomende toepassing van een tweede selectie criterium, namelijk de verwijzing naar de index van de ganse privésector. Dankzij de verhoging van de selectiecriteria kan een oververtegenwoordiging binnen de verzwaarde risico's worden vermeden van de ondernemingen uit sectoren met een laag risico. Het comité achtte het ook nodig een mogelijkheid tot beroep bij het beheerscomité van het Fonds in te voeren voor de atypische ondernemingen en de ondernemingen waar het risico, dat aan de basis ligt van de situatie van verzwaaard risico, verdwenen is op het moment van de bekendmaking.

De adviezen van het technisch comité voor de preventie werden vervolgens voorgelegd aan het beheerscomité.

➤ De technische comités voor de zeelieden

Het Fonds telt 2 technische comités voor de zeelieden. Het ene is gevestigd in Antwerpen, het andere in Oostende. Ze zijn respectievelijk bevoegd voor de zeelieden ter koopvaardij en de zeevissers.

Deze comités hebben als taak adviezen te verlenen over de *basislonen* van de zeelieden en de bedragen van de verzekeringspremies die de reders verschuldigd zijn aan het Fonds. Ze worden ook geraadpleegd in geval van twijfel over de toepasbaarheid van de wet voor de vergoedingen die de zeelieden of hun *rechthebbenden* vragen.

Het technisch comité voor de zeelieden ter koopvaardij en het technisch comité voor de zeevissers vergaderden in 2010 elk tweemaal. Naast de klassieke adviesmateries, zoals de forfaitaire basislonen en de twijfelachtige ongevallen, stond ook de nieuwe reglementering inzake vaarbevoegdheidsbewijzen in de zeevisserij op de agenda.

Het technisch comité voor de zeelieden ter koopvaardij is als volgt samengesteld:

<p style="text-align: center;">Voorzitter Kristof Waterschoot</p> <p style="text-align: center;">Vertegenwoordigers van de representatieve organisaties van de reders ter koopvaardij Rebecca Andries Steve Ruysers Claude Maerten Peter Verstuyft</p> <p style="text-align: center;">Vertegenwoordigers van de representatieve organisaties van de zeelieden ter koopvaardij Jacques Kerkhof Joris Kerkhofs Roger Opdelocht Ivan Victor</p> <p style="text-align: center;">Secretaris Marleen De Craemer</p>

Het technisch comité voor de zeevissers is als volgt samengesteld:

<p style="text-align: center;">Voorzitter Chris Persyn</p> <p style="text-align: center;">Vertegenwoordigers van de representatieve organisaties van de reders ter zeevisserij Eddie Cattoor Geert Degroote Tom Craeynest Emiel Utterwulghe</p> <p style="text-align: center;">Vertegenwoordigers van de representatieve organisaties vissersorganisaties Christine De Smedt Joris Kerkhofs Renaud Vermote Ivan Victor</p> <p style="text-align: center;">Secretaris Lutgarde Dedejne</p>

1.4.3 DE ALGEMENE DIRECTIE EN DE DIENSTEN

Het dagelijks beheer van het Fonds wordt verzekerd door een administrateur-generaal, mevrouw J. De Baets.

De directeurs van de diensten van het Fonds assisteren de administrateur-generaal in het kader van de directieraad. Op 31.12.2010 bestond deze raad uit:

<p>De directeur van de personeelsdienst Arthur De Decker</p> <p>De directeur van de technische diensten Joost Vervinckt</p> <p>De directeur van de diensten ontvangsten en uitgaven Jean Lissoir</p> <p>De directeur van de juridische diensten Jean-Luc Castiaux</p> <p>De directeur van de inspectiediensten Pierre Pots</p> <p>De directeur van de boekhoudingdiensten Dirk Van Schandevijl</p> <p>De directeur van de diensten informatica en logistiek Francis Theunis</p>
--

Het Fonds heeft 1 zetel in Brussel en 2 gedecentraliseerde diensten in Antwerpen en Oostende.

Naast de personeelsdienst, telt de centrale administratie 6 directies met specifieke opdrachten:

➤ **Technische diensten**

Ze controleren en bekrachtigen de ongevalsregelingen die voorgesteld worden door de verzekeringsondernemingen. Ze staan ook in voor de dossiers betreffende de niet-verzekerde werkgevers.

Daarnaast beheren ze de verzekering tegen arbeidsongevallen voor de zeelieden. Het is trouwens aan deze directie dat de diensten van Antwerpen en Oostende, belast met respectievelijk de koopvaardij en de zeevisserij, gelinkt zijn.

Tot slot vergoeden ze de arbeidsongevallen die zich vóór 1988 hebben voorgedaan.

➤ **Diensten ontvangsten en uitgaven**

Deze directie betaalt de vergoedingen en de *rentes* aan de slachtoffers van arbeidsongevallen of aan hun *rechthebbenden*. In bepaalde gevallen stort zij ook aanvullende vergoedingen en past zij een cumulatieregel toe wanneer het slachtoffer ook een rust- of overlevingspensioen trekt.

➤ **Juridische diensten**

Deze diensten verdedigen de belangen van het Fonds voor de rechtbank. Zij richten bovendien (mondeling en geschreven) adviezen aan de andere diensten van het Fonds of aan externen

(slachtoffers, vakbonden, advocaten, ziekenfondsen, verzekeringsondernemingen, etc.).

➤ **Inspectiediensten**

Deze directie controleert de verzekeringsondernemingen en de werkgevers. Zij beheert ook een gegevensbank betreffende de arbeidsongevallen en de gevolgen ervan om meer gerichte preventiemaatregelen te kunnen voorstellen. Ten slotte organiseert zij de sociale bijstand aan de slachtoffers en *rechthebbenden*.

➤ **Boekhoudingdiensten**

De directie is belast met het financiële en boekhoudkundige beheer van het Fonds.

➤ **Diensten informatica en logistiek**

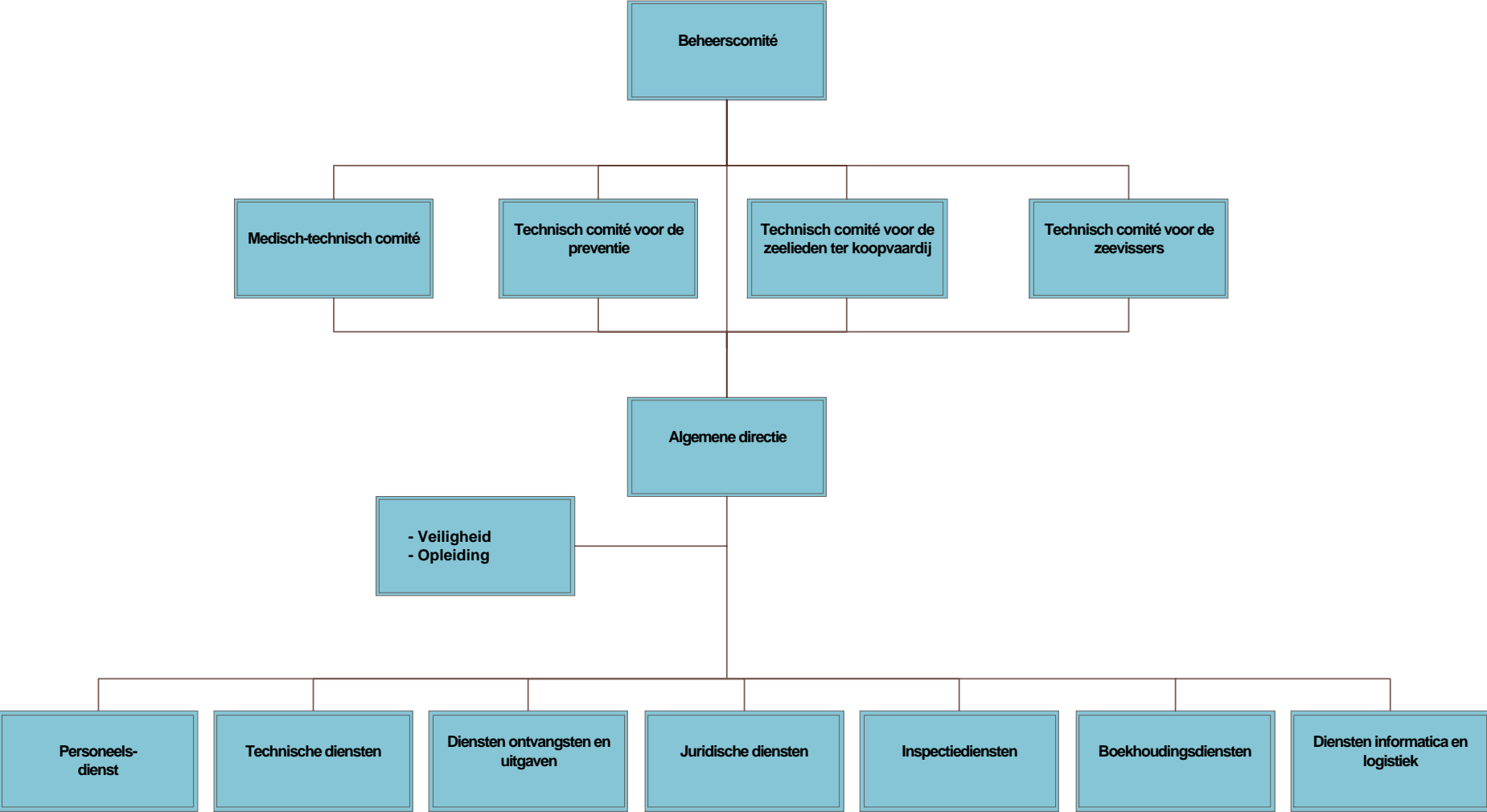
De informaticadienst is verantwoordelijk voor het netwerk, het informaticapark en de helpdesk. Hij ontwikkelt bovendien een massa toepassingen die eigen zijn aan het domein.

De dienst logistiek, van zijn kant, omvat het economaat, de mess, het onthaal, het klassement en de bibliotheek.

De vertaalcel behoort ook tot deze directie.

Algemeen organigram van het Fonds voor arbeidsongevallen

OPDRACHTEN VAN HET FONDS: BALANS 2010

2.1 Controleren...

2.1.1 DE VERZEKERINGS- EN AANGIFTEPLICHT VAN DE WERKGEVERS

➤ Verzekeringsplicht

Elke werkgever is **wettelijk verplicht** bij een toegelaten verzekeringsonderneming een verzekering af te sluiten tegen arbeidsongevallen. Blijft de werkgever hier in gebreke dan legt het Fonds hem automatisch een administratieve sanctie op, de zogenaamde *ambtshalve aansluiting*⁴. Het bedrag ervan wordt forfaitair bepaald en niet in functie van het loon of van het werkelijk gepresteerd aantal werkuren. Het hangt af van het jaar van niet-verzekering, de duur en het aantal niet-verzekerde werknemers. Het wordt berekend per persoon en per kalendermaand.

De verzekeringsplicht geldt vanaf de eerste dag van tewerkstelling, retroactieve dekking is niet mogelijk. De plicht is ook van toepassing in geval van proefperiode of schorsing van het arbeidscontract (ziekte, technische werkloosheid, enz.).

Alle werkgevers moeten hun werknemers verzekeren: zowel het personeel dat onderworpen is aan de sociale zekerheid als het personeel dat, wegens de beperkte duur van de prestaties, niet onderworpen is aan de sociale zekerheid (bijvoorbeeld huispersoneel en jobstudenten).

Indien er zich een ongeval voordoet tijdens de periode van niet-verzekering komt het Fonds financieel tussen maar vordert het bij de werkgever alle uitgaven in verband met het ongeval terug.

De niet-verzekerde werkgevers worden opgespoord via de gegevens die de verzekeringsondernemingen, de sociale inspectie of de RSZ bezorgen.

In 2010 werden **7 927 nieuwe dossiers** gecreëerd en werden 4 990 *ambtshalve aansluitingen* genotificeerd. Er werden € 13 690 814,41 aan rechten en € 3 360 380,22 aan betalingen geboekt.

In bepaalde gevallen⁵ kan het Fonds de invordering toevertrouwen aan de ontvangkantoren der domeinen van de FOD Financiën. In 2010 heeft het Fonds 2 087 dossiers overgemaakt voor een totale schuldvordering van € 4 009 399,93. Langs deze weg werd € 1 147 922,69 geïnd.

Op 19.10.2007 werd een preventieactie voor de startende ondernemers gelanceerd. Wanneer ze voor de eerste keer hun personeel aangeven bij de RSZ (DIMONA), wordt hen automatisch een brief gestuurd om hen attent te maken op de verzekeringsplicht. Indien bij de toekenning van het definitief RSZ-nummer vastgesteld wordt dat er geen arbeidsongevallenpolis opgenomen is in het polissenrepertorium wordt hen opnieuw een brief gestuurd. In 2010

---

⁴ Krachtens de artikelen 49 en 50 van de arbeidsongevallenwet van 10.04.1971.

---

⁵ Overeenkomstig het koninklijk besluit van 25.09.1990 betreffende de inning van de verschuldigde bedragen.

werden 32 862 brieven verstuurd (22 926 bij de DIMONA en 9 936 bij de inschrijving bij de RSZ).

➤ Aangifteplicht

De werkgever is verplicht **elk ongeval** dat één van zijn werknemers overkomt bij zijn verzekeringsonderneming aan te geven. Indien hij zich niet hieraan houdt, kan (kunnen) het slachtoffer (of zijn *rechthebbenden*) zelf de aangifte doen.

Bij betwisting of nalatigheid vanwege de werkgever heeft het Fonds meer bepaald als opdracht **het slachtoffer** (of zijn *rechthebbenden*) **te helpen** zo vlug mogelijk een aangifte in te dienen bij de juiste verzekeringsonderneming.

In de bestuursovereenkomst die het Fonds verbindt met de Belgische staat, engageert het Fonds zich om een eerste brief te sturen naar het slachtoffer binnen de 7 dagen die volgen op de aanmaak van zijn dossier en dit voor 75 % van de in 2010 geopende dossiers waar het slachtoffer klaagt over de niet-aangifte van zijn arbeidsongeval. In 95 % van de gevallen moet deze reactie binnen de 14 dagen na de aanmaak van het dossier worden verstuurd.

In 2010 opende het Fonds **616 nieuwe dossiers**. In 98,50 % van de gevallen werd een eerste brief naar het slachtoffer gestuurd binnen de 7 dagen volgend op de aanmaak van zijn dossier. In 99,50 % van de gevallen bezorgde het Fonds een 1e reactie binnen de 14 dagen.

2.1.2 DE GEWEIGERDE ONGEVALLLEN

➤ Privésector

Vanuit wettelijk oogpunt⁶ moet elke verzekeringsonderneming die een ongeval **weigert** als arbeidsongeval **te erkennen** het Fonds hiervan **in kennis stellen**.

Belast met de controle van de geweigerde gevallen, kan het Fonds dan een onderzoek instellen naar de oorzaken en omstandigheden van het ongeval. Indien nodig kan het een sociaal controleur gelasten met een onderzoek naar de omstandigheden van het ongeval en/of aan een sociaal inspecteur het onderzoek van het dossier bij de verzekeringsonderneming toevertrouwen.

Uit de cijfers betreffende de ongevallenaangiftes uit 2009 blijkt dat het **gemiddeld weigeringspercentage** verder bleef stijgen van 9,19 % in 2008 tot **9,40 % in 2009**.

In 2010 werden **1 156 nieuwe dossiers** gecreëerd, waarvan 304 als antwoord op een aanvraag om tussenkomst en 852 op initiatief van het Fonds.

Tijdens hetzelfde jaar heeft het Fonds 1 142 dossiers afgesloten. Het aantal openstaande dossiers op 31.12.2010 bedroeg nog 367.

In 126 dossiers (**11,03 %** van de afgesloten dossiers) **is de verzekeringsonderneming op haar aanvankelijke standpunt teruggekomen** en heeft ze het arbeidsongeval vooralsnog erkend. Zij heeft dit gedaan na tussenkomst van de administratieve cel van het

⁶ Overeenkomstig artikel 63, § 1 van de arbeidsongevallenwet van 10.04.1971.

Fonds (92 dossiers), een sociaal controleur (6 dossiers) of een sociaal inspecteur (28 dossiers).

In 294 dossiers (**25,74 %** van de afgesloten dossiers) behield ze **haar weigeringsbeslissing**, niettegenstaande het Fonds had geoordeeld dat een nader onderzoek aangewezen was.

Van deze 420 dossiers waarvoor het Fonds een tussenkomst heeft verricht, **werden er dus 126 aanvaard**, zijnde **30 %** van de gevallen.

De onderstaande tabel verdeelt de 304 dossiers die na een aanvraag om tussenkomst gecreëerd werden, volgens oorsprong.

Creatie 2010	Aanvrager	Aantal
	slachtoffer	125
	advocaat	11
	vakbond	126
	mutualiteit	5
	werkgever	6
	makelaar	11
	Fonds	20
Totaal 2010		304

Tabel 1 - Dossiers aangemaakt in 2010 volgens de aanvrager

Elke week raadpleegde het Fonds bovendien de gevallen die geweigerd werden omwille van een ontoereikende verzekering.

➤ Openbare sector

In 2010 heeft het Fonds **1 813 weigeringsbeslissingen** geregistreerd voor 321 overheidsdiensten, tegenover 335 weigeringen voor 108 overheidsdiensten in 2009.

In 2010 werden bovendien 63 dossiers "geweigerde ongevallen in de openbare sector" gecreëerd (23 dossiers in 2009). Alle dossiers werden geopend na een aanvraag tot tussenkomst die meestal uitging van het slachtoffer (32 dossiers) of van zijn vakbond (12 dossiers).

In het jaar 2010 werden aldus de resultaten zichtbaar van de publicatie in het Belgisch Staatsblad van de omzendbrief nr. 594⁷ die de openbare besturen oplegt om voor de weigeringsbeslissingen vanaf 01.01.2009 het slachtoffer in kennis te stellen van de mogelijkheid een aanvraag te doen tot onderzoek van zijn dossier door het Fonds.

Hierbij valt op te merken dat 14 van de 63 aanvragen om tussenkomst (22,22 %) uitgingen van de werkgever (overheidsdienst) zelf.

Na tussenkomst van het Fonds werden 9 van de 22 in 2010 afgesloten dossiers "geweigerde ongevallen in de openbare sector" **aanvaard**, wat overeenkomt met 40,9 % van de gevallen waarvoor er een tussenkomst is geweest.

⁷ Omzendbrief van 11.03.2009 gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 17.03.2009.

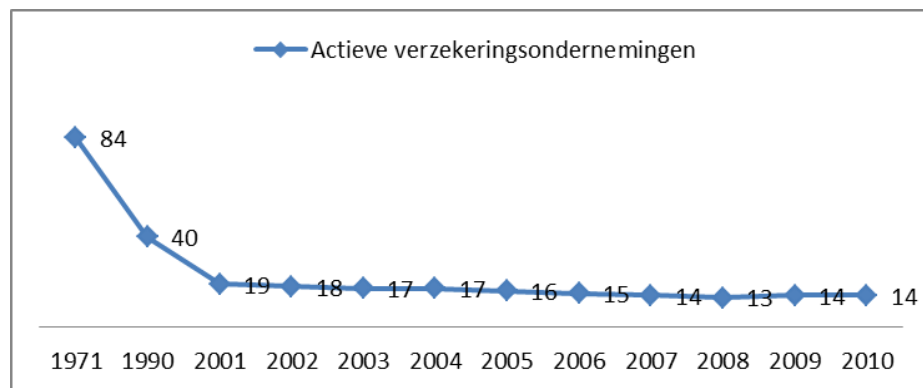
2.1.3 HET DOSSIERBEHEER DOOR DE VERZEKERINGSONDERNEMINGEN

De sociaal inspecteurs en sociaal controleurs van het Fonds zijn verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van de arbeidsongevallenwet en de uitvoeringsbesluiten ervan. De geneesheren-inspecteurs controleren de medische verslagen, gaan de vaststelling van de graad van ongeschiktheid na en voeren elk noodzakelijk onderzoek uit.

De arbeidsongevallenwet verleent het Fonds bovendien de bevoegdheid waarschuwingen te geven en processen-verbaal op te stellen die bewijskracht hebben tot het tegendeel is bewezen.

➤ Algemene evolutie van de sector

Van de 84 verzekeringsondernemingen en gemeenschappelijke kassen die in 1971 de arbeidsongevallenverzekering mochten toepassen, bleven er op 31.12.2010 amper **14** over die nog werkelijk actief zijn. De onderstaande figuur illustreert die tendens.

Figuur 1 - Evolutie van het aantal verzekeringsondernemingen tussen 1971 en 2010.

➤ Controle van het dossierbeheer

De technische controle houdt in dat de sociaal inspecteurs tijdig een pertinent antwoord geven op elke vraag tot tussenkomst bij de verzekeringsondernemingen en de verzekeringsondernemingen ertoe brengen de vastgestelde terugkerende tekortkomingen te verhelpen. De inspecteurs gaan na of de verbintenissen terzake door de verzekeringsondernemingen worden nageleefd om zo bij te dragen tot de effectieve verbetering van de werking van de sector.

In het kader van de bestuursovereenkomst 2010-2012 tussen het Fonds en de Belgische staat heeft het Fonds zich **verschillende doelstellingen** gesteld.

1. **Tussenkomen** voor de aanvragen tot tussenkomst en de resultaten van de tussenkomsten **binnen drie weken** na de ontvangst van de aanvraag **meedelen** in **80 %** van de gevallen; zich ervan vergewissen dat de tussenkomst bijdraagt tot de oplossing van het probleem in kwestie of dat er een degelijk antwoord wordt gegeven op de vraag tot tussenkomst; gebruikmaken van het kwaliteitsmeetinstrument dat hiervoor werd ontwikkeld.

In 2010 ontving het Fonds 773 individuele aanvragen tot tussenkomst. Het gaat om aanvragen die afkomstig zijn van slachtoffers, *rechthebbenden*, arbeidsauditoraten, belangenbehartigers (vakverenigingen, parlementsleden, koninklijk paleis, enz.) alsook van andere diensten van het Fonds.

In **90,5 %** van de gevallen werd het resultaat binnen de 3 weken meegedeeld. Voor 518 dossiers ging het om het

definitieve resultaat, voor 182 dossiers om het voorlopige resultaat.

Van die 773 aanvragen werden er 425 als een klacht beschouwd, waarvan 251 (59 %) als gegrond en 174 (41 %) als ongegrond werden bestempeld.

Voor de **kwaliteitsbewaking** van de verleende antwoorden werd in de loop van 2006 een meetinstrument ontwikkeld. Dit berust op twee criteria: enerzijds de inhoud van het onderzoek en het antwoord, anderzijds de volledigheid ervan.

Zodra de individuele aanvraag volledig is afgehandeld door de sociaal inspecteur, voert de dienstverantwoordelijke de beoordeling uit. In **96,7 %** van de gevallen werd de aanvraag onmiddellijk afgehandeld met een goede kwaliteit.

2. Controleren of de arbeidsongevallenwet werd toegepast op de dodelijke ongevallen die in 2010 als arbeids(weg)ongeval werden aanvaard.

In de loop van 2010 heeft de inspectiedienst overeenkomstig deze doelstelling **145 dossiers** betreffende aanvaarde dodelijke arbeidsongevallen voor het eerst **onderzocht**.

3.1 Onderzoeken welke fouten/anomalieën de verzekeringsondernemingen maken in het dossierbeheer met het oog op de optimale werking van de arbeidsongevallensector en de maximale vrijwaring van de rechten van de sociaal verzekerden.

Doorgaans gebruiken de inspectiediensten van het Fonds een eenvormige representatieve steekproef van dossiers van de verzekeringsondernemingen. In 2010 testte het Fonds echter een nieuwe werkmethode uit. Het Fonds heeft van elke verzekeringsonderneming een **profiel** opgesteld en zich daarop gebaseerd voor zijn controles. Op basis van een waaier van

gegevens heeft het zich een beeld gevormd van de verschillende verzekeringsondernemingen en pas dan een controle **op maat** van de betrokken verzekeringsonderneming uitgevoerd.

In het kader van die controle werden **441 geweigerde ongevallen** grondig onderzocht bij 6 verzekeringsondernemingen. Dat onderzoek heeft zich gebaseerd op de vastgestelde afwijkingen ten opzichte van de gemiddelde correlatie tussen bepaalde weigeringscodes en bepaalde ernstcodes.

Na elk onderzoek werd er een verslag opgesteld en werden er door de verzekeringsonderneming verbintenissen aangegaan.

Als besluit van de controle in 2009 leek het volgens het Fonds aangewezen dat in de loop van 2010 een nieuwe systematische controle zou gebeuren op de aspecten van de samenstelling en berekening van het *basisloon*. De sociaal inspecteurs onderzochten aldus 685 dossiers bij meerdere verzekeringsondernemingen. Aangezien niet altijd dezelfde aspecten werden gecontroleerd, is het moeilijk om een vergelijkende marktstudie te maken. Op basis van de vaststellingen van 2009 werden de betrokken verzekeringsondernemingen desalniettemin bevraagd naar de technische en organisatorische maatregelen die door hen genomen werden om bepaalde aspecten van hun beheer op te lossen.

3.2 Het medisch aspect van een dossiersteekproef onderzoeken.

De steekproef die in 2010 werd samengesteld door de geneesheren-inspecteurs bevatte **419 dossiers**. Die hadden betrekking op arbeidsongevallen uit 2008, met een reserve van gedeeltelijke blijvende ongeschiktheid van 10 à 20 % en die in maart 2010 nog niet bekrachtigd waren.

Die controle bracht de volgende meest frequente problemen aan het licht:

- ✓ De verplaatsingen van het slachtoffer van en naar de raadsgeneesheer worden bij verschillende verzekeringsondernemingen niet altijd systematisch en automatisch terugbetaald. In het licht van die vaststelling toetsten de geneesheer-inspecteurs dit beheersaspect nogmaals voor alle steekproefdossiers.
- ✓ Voor een aantal verzekeringsondernemingen beantwoordt de kwaliteit van de *consolidatie*verslagen niet aan de wettelijke vereisten.

Daarnaast hebben de sociaal inspecteurs van het Fonds **5 809 controles** op eigen initiatief uitgevoerd.

Tot slot hebben de inspecteurs telefonisch of via e-mail op talrijke informatievragen van derden geantwoord die geen betrekking hadden op de gecontroleerde dossiers. Zo verstuurdde ze 30 mails met algemene informatie (toepassing van de arbeidsongevallenwet in de openbare en privésector) aan particulieren of organisaties, zonder daarbij dossiers te onderzoeken bij de verzekeringsondernemingen.

2.1.4 DE REGELINGSVOORSTELLEN VAN DE VERZEKERINGSONDERNEMINGEN: BEKRACHTIGING

We spreken van *consolidatie* wanneer de letsels veroorzaakt door een arbeidsongeval niet meer evolueren. De verzekeringsonderneming stelt dan een voorstel tot regeling van het ongeval op, de zogenaamde *overeenkomst-vergoeding*, en legt die voor aan het slachtoffer (of zijn/haar *rechthebbenden*). Als het slachtoffer (of de *rechthebbenden*) de *overeenkomst-vergoeding* aanvaardt (aanvaarden), wordt ze ondertekend door beide partijen en **aan het Fonds voorgelegd ter bekrachtiging**.

De *bekrachtiging* van de overeenkomsten tussen de verzekeringsondernemingen en de slachtoffers (of hun *rechthebbenden*) is een opdracht van het Fonds die in de arbeidsongevallenwet is opgenomen⁸. De *bekrachtiging* beoogt de definitieve regeling van een arbeidsongeval **zonder een rechterlijke tussenkomst**.

De *bekrachtiging* door het Fonds, met de wettelijke modaliteiten⁹, heeft de voormalige homologatieprocedure voor de arbeidsrechtbanken vervangen en is in werking getreden op 01.01.1988.

Het koninklijk besluit dat die modaliteiten vaststelt bepaalt welke dossierstukken er moeten worden toegevoegd aan de overeenkomst die ter *bekrachtiging* wordt voorgelegd. Het bepaalt eveneens dat het Fonds over maximum 3 maanden beschikt om de overeenkomst te bekrachtigen of te weigeren en dat het, tijdens deze termijn, elk onderzoek kan voeren dat het nodig acht om de conformiteit van de

⁸ Krachtens artikel 58, § 1, 13°.

⁹ Vastgesteld bij artikel 65 van de AOW en het koninklijk besluit van 10.12.1987 houdende vaststelling van de wijze en voorwaarden van de bekrachtiging door het Fonds.

ongevalsregeling na te gaan. Als het Fonds meent dat een of meerdere elementen ontbreken of dat bepaalde punten moeten worden gewijzigd, kan het de partijen vragen de overeenkomst aan te vullen of aan te passen. In dat geval wordt de termijn van 3 maanden met maximum 2 maanden verlengd.

De partijen worden via aangetekende brief op de hoogte gebracht van de *bekrachtiging* of de weigering.

In geval van weigering motiveert het Fonds zijn standpunt en maakt de *meest gerede partij* de zaak aanhangig bij de arbeidsrechtbank waarbij het standpunt van het Fonds wordt meegedeeld.

In 2010 werden 7 095 dossiers voorgelegd ter *bekrachtiging* en werden **7 459 overeenkomsten bekrachtigd**.

In 2009 en 2008 werden er respectievelijk 7 878 en 7 314 dossiers voorgelegd ter *bekrachtiging*.

➤ **Schorsing van het onderzoek**

Wanneer het Fonds een dossier ontvangt, controleert het systematisch de elementen ervan. Na de controles in 2010 werd **het onderzoek van 3 158 dossiers** een of meerdere malen **geschorst** om de partijen toe te laten meer inlichtingen te verschaffen en, eventueel, de overeenkomst aan te passen in functie van de opmerkingen van het Fonds. Dit cijfer vertegenwoordigt **44,5 % van alle dossiers**, hetzij een stijging van 2,8 % ten opzichte van 2009.

Voor die 3 158 dossiers hebben we **5 057 schorsingsredenen** geregistreerd, hetzij gemiddeld 1,6 per geschorst dossier (1,48 in 2009).

De schorsingsredenen kunnen worden ingedeeld in 3 grote categorieën:

- de redenen in verband met het medisch aspect (65,98 %);
- de redenen in verband met het *basisloon* (28,01 %);
- de redenen van formele aard (fouten of gebreken die geen betrekking hebben op de regeling van het ongeval) (6,01 %).

Als we de 2 belangrijkste categorieën van naderbij bestuderen, stellen we vast dat de volgende redenen het vaakst worden aangehaald:

- **voor het medische luik**
  - problemen met prothesen en orthopedische toestellen;
  - afwezigheid van medische verslagen;
  - beschrijving van de blijvende letsels.
- **voor het *basisloon***
  - opname van eindejaarspremie of andere voordelen;
  - naleving van classificaties en paritaire minima;
  - onvolledigheid van de referentieperiode.

De medische controle heeft 655 aanpassingen opgeleverd:

- 337 betreffende de prothesen;
- 236 betreffende de formulering van de restletsels;
- 82 betreffende de *consolidatiedatum*.

In 2010 werd ingevolge de opmerkingen van het Fonds het *basisloon* verhoogd voor 382 dossiers met een gemiddelde van € 1 441,15. Voor 64 dossiers werd het vermindert met een gemiddelde van € 4 211,99.

Globaal genomen heeft de **controle** door het Fonds geleid tot inhoudelijke **wijzigingen** in de regelingsvoorstellen van **1 101 dossiers** of 15,5 % van de dossiers ingediend in 2010.

➤ Weigering van de bekrachtiging

In 2010 werd voor **253 dossiers** de *bekrachtiging geweigerd*, ofwel **3,5 % van het totaal** aantal ingediende dossiers (228 in 2009, ofwel 2,9 % van het totaal).

Voor 211 geweigerde overeenkomsten stelde het Fonds vast dat zijn tussenkomst in het kader van de *bekrachtiging* niet - of niet meer - verantwoord was. De meest frequente redenen voor de weigeringen waren:

- de partijen gaan onderling niet meer akkoord (72 dossiers);
- het dossier is al lang geschorst (53 dossiers);
- er heeft zich een medische evolutie voorgedaan die de *consolidatie* van de letsels in vraag stelt (48 dossiers);
- het slachtoffer overlijdt tijdens de *bekrachtigingsprocedure* (11 dossiers).

Door middel van een nieuwe overeenkomst of een bevredigend antwoord op de vragen die zijn gerezen bij de controle, kunnen die dossiers opnieuw worden ingediend ter *bekrachtiging*.

Voor de overige 42 dossiers heeft het Fonds het regelingsvoorstel niet kunnen goedkeuren wegens:

- de graad van arbeidsongeschiktheid en/of de graad *hulp van derden* (30 dossiers);
- het kapitalisatieplan¹⁰ voor de prothesen of orthopedische toestellen (9 dossiers);
- het *basisloon* (2 dossiers);
- de hoedanigheid van de *rechthebbende* (1 dossier).

Om tot de definitieve regeling van die dossiers te komen, is er onvermijdelijk een rechterlijke tussenkomst nodig. Als een van de partijen het wenst, kan het Fonds de zittingen bijwonen.

➤ Naleving van de doelstellingen

De bestuursovereenkomst 2010-2012 die het Fonds met de Belgische staat verbindt, legt 2 doelstellingen vast met betrekking tot de *bekrachtiging van de overeenkomst-vergoedingen*. In 2010 werden die **doelstellingen bereikt**.

- De eerste doelstelling is van kwantitatieve aard

“Het Fonds verbindt zich ertoe de dossiers die niet worden geschorst in 92 % van de gevallen te bekrachtigen binnen de termijn van 90 dagen”.

In 2010 bedroeg het gemiddelde 96 %.

---

¹⁰ In dit geval, schatting van het totale bedrag dat nodig is voor de vernieuwing en het onderhoud van de prothesen van het slachtoffer tot aan zijn overlijden.

- De tweede doelstelling is van kwalitatieve aard

“De resultaten van de controles van de ter *bekrachtiging* voorgelegde dossiers zullen per verzekeringsonderneming worden geïnventariseerd, geanalyseerd en opgevolgd. Er zal meer bepaald aandacht worden geschonken aan de onvolledige dossiers, aan de niet-geschorste bekrachtigde dossiers, aan de schorsingstermijnen en aan de wijzigingen van de *overeenkomst-vergoedingen*.

De resultaten zullen jaarlijks worden meegedeeld aan het beheerscomité.

Om de kwaliteit van de regeling van de ongevallen permanent te verbeteren, zullen de resultaten en de belangrijkste aandachtspunten elk jaar samen met de verzekeringsondernemingen worden onderzocht.”

In januari 2011 hebben de diensten van het Fonds de gegevens geanalyseerd voor de periode van 01.01.2010 tot 31.12.2010 en verschillende tabellen opgesteld om de resultaten van de verzekeringsondernemingen te kunnen vergelijken. De diensten zullen bij het beheerscomité verslag uitbrengen over deze analyse en ze vervolgens bespreken met de verzekeringsondernemingen.

➤ Akkoordverlening inzake prothesen

Voor de ongevallen die zich **vóór 01.01.1988** hebben voorgedaan, **moet** de verzekeringsonderneming, voordat ze een dossier voorlegt ter *bekrachtiging*, altijd het **akkoord van het Fonds** ontvangen hebben voor de prothesen die ze heeft gekapitaliseerd.

Voor de ongevallen die zich hebben voorgedaan **na 01.01.1988**, **kan** de verzekeringsonderneming daarentegen het akkoord van het Fonds vragen wanneer ze het dossier ter *bekrachtiging* voorlegt¹¹. Bijgevolg kunnen de *bekrachtiging* en de akkoordverlening tegelijkertijd aan de partijen worden meegedeeld.

Die nieuwe procedure is echter **niet verplicht**.

In 2010 hebben de diensten **83 aanvragen tot voorafgaand akkoord** geregistreerd. Rekening houdend met de anciënniteit van die ongevallen blijft het aantal akkoordaanvragen dalen sinds 1993 (jaar waarin het Fonds 2 042 aanvragen ontving). In 2009 registreerde het Fonds er 86.

---

¹¹ Toepassing van het koninklijk besluit van 22.09.1993 tot wijziging van het koninklijk besluit van 21.12.1971 houdende uitvoering van sommige bepalingen van de AOW en het koninklijk besluit van 10.12.1987 houdende vaststelling van de wijze en voorwaarden van de bekrachtiging van de overeenkomsten door het Fonds.

2.2 Vergoeden...

2.2.1 DE NIET-VERZEKERDE SLACHTOFFERS

Wanneer een werkgever niet de verplichte verzekeringsovereenkomst heeft afgesloten of wanneer de verzekeringsonderneming in gebreke blijft, **vergoedt** het Fonds de slachtoffers van arbeidsongevallen.

Vervolgens vordert het Fonds die bedragen terug van de werkgever of de verzekeringsonderneming.

Wanneer de werkgever de gevraagde bedragen niet terugbetaalt, vraagt het Fonds dat hij voor de arbeidsrechtbank wordt veroordeeld tot de betaling ervan. Het Fonds kan ook de medewerking van de FOD Financiën vragen op voorwaarde dat het over een bevel tot tenuitvoerlegging beschikt, een gerechtelijke beslissing waartegen geen beroep meer mogelijk is.

De terugvordering van de uitgaven is een moeilijke taak aangezien de betrokken werkgevers vaak al failliet zijn gegaan, insolvent zijn geworden of het Belgisch grondgebied hebben verlaten.

➤ **Naleving van de doelstellingen**

De bestuursovereenkomst 2010-2012 tussen de Belgische staat en het Fonds bevat **4** specifieke **doelstellingen** hieromtrent.

De eerste 2 doelstellingen betreffen het **beheer van de vergoedingsdossiers** van het arbeidsongeval, de andere 2 de **terugvordering van de uitgaven**.

De volgende tabel beschrijft die specifieke doelstellingen en de resultaten die werden behaald tijdens het dienstjaar 2010.

	Beschrijving	Resultaten
Doelstelling 1	75 % van de beslissingen tot tenlasteneming of weigering van de ongevallen moeten worden meegedeeld aan de betrokken personen binnen de 4 maanden na de eerste aanvraag.	In 2010 ontving het Fonds 79 aanvragen tot tussenkomst, iets minder dan in 2009. Het heeft 54 beslissingen tot tenlasteneming of weigering van arbeidsongevallen genotificeerd, waarvan 96 % binnen de 4 maanden. Op 31.12.2010 had het Fonds 17 van die 79 aanvragen geweigerd aangezien de wet niet van toepassing was en 34 aanvragen aanvaard. Bovendien waren 19 dossiers op dat moment nog in behandeling bij een van zijn diensten en werden 9 ongevallen vergoed door een verzekeringsonderneming na vaststelling dat de werkgever wettig was verzekerd.
Doelstelling 2	80 % van de arbeidsongeschiktheden die de periode gedekt door het gewaarborgd loon overschrijden, moeten binnen de 60 dagen worden betaald. Die termijn gaat in op de dag dat het Fonds wordt geïnformeerd over het feit dat de ziekteverzekering niet tussenkomt.	Het Fonds heeft 30 vergoedingen voor tijdelijke arbeidsongeschiktheid betaald, waarvan 97 % binnen een termijn van 60 dagen.
Doelstelling 3	95 % van de niet-verzekerde werkgevers moeten eenmaal per kwartaal in gebreke worden gesteld als het terug te vorderen bedrag tijdens dat kwartaal € 250 bereikt.	116 ingebrekestellingen voor terugbetaling van kosten werden verstuurd naar de niet-verzekerde werkgevers. Dit gebeurde steeds overeenkomstig de termen van de bestuursovereenkomst . Het Fonds heeft ook 36 ingebrekestellingen verstuurd voor een bedrag lager dan € 250.
Doelstelling 4	Zodra het Fonds op de hoogte is van de veroordeling van de werkgever, stuurt het hem een laatste ingebrekestelling. Indien de werkgever nog steeds niet betaalt, moeten 80 % van de dossiers voor hun terugvordering aan de FOD Financiën worden overgemaakt binnen de 16 weken die volgen op de verzending van de recapitulerende ingebrekestelling.	Het Fonds heeft 11 dossiers binnen de opgelegde termijn overgedragen naar de FOD Financiën om een totaalbedrag van € 1 018 955 terug te vorderen.

Tabel 2 - Doelstellingen en resultaten 2010 betreffende de dossiers van niet-verzekerde slachtoffers

2.2.2 DE ZEELIEDEN

Het wordt wel eens vergeten, maar het Fonds oefent sinds 10.04.1971 ook twee verzekeringsopdrachten uit. De **zeevissers** en de **zeelieden ter koopvaardij**, varende onder Belgische vlag, zijn verplicht tegen arbeidsongevallen verzekerd bij het Fonds. Deze situatie is historisch gegroeid. Vroeger verzekerden deze sectoren zichzelf via een eigen gemeenschappelijke kas. De bijzondere werkomstandigheden en de daaraan verbonden risico's vormen een verklaring voor de toch wel speciale plaats die de zeelieden innemen in de Belgische sociale zekerheid in het algemeen en in de arbeidsongevallensector in het bijzonder.

Het Fonds beschikt over twee plaatselijke diensten voor de zeelieden: één in Oostende voor de zeevisserij en één in Antwerpen voor de koopvaardij.

De **regeling** van deze arbeidsongevallen **wijkt** op verschillende punten **af** van het algemene stelsel. Zo wordt het *basisloon* forfaitair bepaald per functie en komt het Fonds pas tussen als de reder het slachtoffer heeft gerepatrieerd. Ongevallen waarover twijfel bestaat worden voor advies voorgelegd aan technische comités met vertegenwoordigers van reders en vakbonden, de premievorming wordt niet vrij onderhandeld, maar wordt vastgesteld bij koninklijk besluit.

De laatste jaren wordt er zowel in de zeevisserij als in de koopvaardij een **forse terugval** in het aantal aangegeven arbeidsongevallen vastgesteld. Er zijn hiervoor verschillende verklaringen. Enerzijds zijn er de preventiemaatregelen, anderzijds zijn er ook de economische moeilijkheden in de

zeevisserij (afbouw visserijvloot) en de internationalisering van de tewerkstelling op de koopvaardij schepen.

Dit laatste aspect bemoeilijkt ook aanzienlijk de regeling van de arbeidsongevallen.

De tabellen hieronder bevatten enkele basisgegevens over het dienstjaar 2010.

	Koopvaardij	Zeevisserij
Aantal schepen einde 2010	84	96
Aantal verzekerden	1 143	364
Aantal ongevalaangiften	22	42
- op de arbeidsweg	2	0
- op zee of in de haven	20	42

Tabel 3 - Overzicht van de belangrijkste cijfers eigen aan de sectoren

Aantal ongevallen	Koopvaardij	Zeevisserij
Geweigerd	2	1
Zonder gevolg	10	23
Enkel T.A.O.	6	18
B.A.O.	4	0
Dodelijk	0	0
Totaal	22	42

Tabel 4 - Totaal van ongevallen overkomen aan zeelieden in 2010

2.2.3 DE BIJZONDERE BIJSLAGEN

Het Fonds kan een bijzondere bijslag¹² betalen aan het slachtoffer van een ongeval of aan de *rechthebbenden* die het bewijs leveren dat het ongeval, **op het moment dat het zich voordeed**, geen aanleiding gaf tot een schadeloosstelling als arbeids(weg)ongeval terwijl de toepassing van de wet **op het moment van de aanvraag** leidt tot de toekenning van een *rente*.

In 2010 werd een bijzondere bijslag toegekend, maar er werden geen nieuwe aanvragen ingediend.

2.2.4 DE ONGEVALLEN VÓÓR 01.01.1988: DE AANVULLENDE PRESTATIES

Er zijn verschillende vormen van aanvullende prestaties. Het betreft aanvullingen op de uitkeringen van de verzekeringsondernemingen of prestaties die deze na een bepaalde periode vervangen.

Het Fonds neemt de aanvullende prestaties voor de ongevallen vóór 01.01.1988 ten laste.

Gezien de anciënniteit ervan stijgt het aantal dergelijke dossiers niet langer en tekent zich zelfs een dalende tendens af.

➤ De prothesen en orthopedische toestellen

Voor de ongevallen gebeurd vóór 01.01.1988 zijn de kosten voor vernieuwing en onderhoud van prothesen en orthopedische toestellen die ingevolge het arbeidsongeval nodig zijn, rechtstreeks ten laste van de verzekeringsonderneming tot op de datum van de definitieve regeling. Het bedrag van de prothesekapitalen wordt vastgelegd door de arbeidsrechtbank en komt overeen met de vermoedelijke vernieuwings- en onderhoudskosten. De verzekeringsonderneming moet het kapitaal binnen 30 dagen aan het Fonds storten.

In 2010 hebben de slachtoffers 3 204 aanvragen tot vernieuwing en onderhoud ingediend. Er werden voor een totaal van € 2 733 857 betalingsopdrachten gegeven. In vergelijking met 2009 daalden deze aanvragen zo met 9 %, terwijl de uitgaven een sprong van 13 % maakten.

---

¹² Overeenkomstig artikel 27 *quater* van de arbeidsongevallenwet van 10.04.1971 en artikel 11 van het koninklijk besluit van 10.12.1987 betreffende de bijslagen verleend in het kader van de arbeidsongevallenwet van 10.04.1971.

De bestuursovereenkomst vereist dat in 82 % van de gevallen, de beslissingen tot tenlasteneming of weigering binnen de 2 maanden aan de betrokken personen worden meegedeeld. In 2010 was dat het geval voor 96 % van de beslissingen.

Tijdens 2010 werden 3 prothesekapitalen gevestigd bij het Fonds voor een totaal van € 40 054. Het bedrag dat de verzekeringsondernemingen hebben gestort, is dus met 14 % gedaald in vergelijking met 2009.

➤ De bijlagen

Voor de ongevallen vóór 01.01.1988 is het Fonds eveneens belast met de toekenning van bijlagen, in functie van de inflatie en de koopkracht, voor de *jaarlijkse vergoedingen* en *renten* die aan de slachtoffers of *rechthebbenden* gestort worden door de verzekeringsondernemingen.

Deze bijlagen nemen voornamelijk de vorm aan van:

- ✓ een **aanpassingsbijslag** die de indexatie is van de *jaarlijkse vergoeding* of van de arbeidsongevallen*rente* die wordt betaald door de verzekeringsonderneming;
- ✓ een **aanvullende bijslag** die in de plaats komt van de "aanpassingsbijslag" indien het bedrag van deze laatste gecumuleerd met het bedrag van de *jaarlijkse vergoeding* of *rente* lager is dan een forfaitair minimumbedrag dat vastgelegd werd in functie van de graad van blijvende ongeschiktheid of van de hoedanigheid van de *rechthebbende*.

In de loop van 2010 werd er slechts één nieuw dossier geopend en werden 2 467 dossiers afgesloten.

Het **beheer** van de nog actieve dossiers beperkt zich tot **4 aspecten**:

1. Het vaststellen van de gevallen van **cumulatie** van een rust- of overlevingspensioen met een arbeidsongevallenvergoeding (zie punt 2.2.6).
2. De wijzigingen betreffende de **toekenning van de betaling**, in de vorm van kapitaal, **van een derde van de *rente*** van blijvende arbeidsongeschiktheid die vastgelegd wordt op het einde van de *herzieningstermijn*.
3. De **herziening van de graad** van blijvende ongeschiktheid.
4. De opvolging van de **toekenning van de kinderbijslag** voor de wezen.

Gezien de anciënniteit van de schadegevallen zijn de beheersactiviteiten beperkt (4 wijzigingen in 2010) en zijn de nog openstaande dossiers voor wezen beperkt tot 46.

➤ De prestaties na het verstrijken van de herzieningstermijn

Voor de ongevallen vóór 01.01.1988 houdt de taak van de verzekeringsondernemingen in principe grotendeels op bij het verstrijken van de *herzieningstermijn*. Ze blijven weliswaar de *renten* betalen voor de slachtoffers met een blijvende ongeschiktheid van minstens 10 % en voor de *rechthebbenden* van een dodelijk arbeidsongeval, maar de betaling van overige prestaties wordt vanaf die datum toevertrouwd aan het Fonds.

Na de *herzieningstermijn* kunnen het slachtoffer of de *rechthebbenden* aanspraak maken op 3 soorten bijkomende prestaties.

✓ Medische kosten

In 2010 registreerde men 24 262 aanvragen tot tussenkomst voor een totaalbedrag van € 3 236 142. In vergelijking met 2009 gaat het over een daling van 7 % van de aanvragen en van 4 % van de totale lasten.

Van die 24 262 aanvragen werden er 1 380 (6 %) verworpen.

De bestuursovereenkomst stelt dat 82 % van de terugbetalingen of weigeringsbeslissingen binnen een termijn van 2 maanden moeten worden meegedeeld aan de betrokken personen. In 2010 heeft het Fonds 22 571 beslissingen meegedeeld aan de betrokken personen, waarvan 97 % binnen de opgelegde termijn.

Er is een project aan de gang voor de identificatie van de slachtoffers die tussenkomsten van het Fonds zouden kunnen genieten maar hierop nog geen aanspraak hebben gemaakt. Na de 502 brieven die in dit kader verstuurd werden tussen 2008 en 2010 (117 in 2008, 200 in 2009 en 185 in 2010), hebben in de loop van 2010 drie slachtoffers een tegemoetkoming van het Fonds gevraagd.

✓ Tijdelijke verergering van de arbeidsongeschiktheid

De blijvende arbeidsongeschiktheid van een slachtoffer kan dermate verergeren dat hij/zij het beroep waarin hij/zij gereclasseerd werd tijdelijk niet kan uitoefenen.

Het Fonds betaalt hem/haar dan vergoedingen¹³ op voorwaarde dat

¹³ Volgens een berekeningswijze vastgelegd in artikel 25 *bis* van de arbeidsongevallenwet van 10.04.1971.

de graad van blijvende arbeidsongeschiktheid ten minste 10 % bedraagt op het moment van het herval.

In 2010 registreerde men 69 nieuwe vergoedingsaanvragen voor een totaalbedrag van € 278 233. Vergeleken met het vorige jaar, gaat het om een daling van 39 % van het aantal nieuwe aanvragen en van 57 % van de uitgaven.

Volgens de bestuursovereenkomst moeten 80 % van de betaalopdrachten tot vergoeding van een 1^e periode van tijdelijke arbeidsongeschiktheid binnen de 60 dagen uitgevoerd worden. Die termijn gaat in op de dag dat het Fonds wordt geïnformeerd over het feit dat de ziekteverzekering niet tussenkomt.

In 2010 werden 37 betaalopdrachten meegedeeld, waarvan 95 % binnen de termijn van 60 dagen.

✓ Overlijdens- of verergeringsbijslagen

Na de *herzieningstermijn* kan de blijvende arbeidsongeschiktheid nog blijvend verergeren of kan het slachtoffer overlijden aan de gevolgen van zijn ongeval. Het slachtoffer of bepaalde *rechthebbenden* kunnen, desgevallend, een overlijdens- of *verergeringsbijslag*¹⁴ aanvragen bij het Fonds.

In 2010 ontving het Fonds 114 nieuwe aanvragen, 39 minder dan in 2009.

Van de 136 beslissingen genomen in 2010, hebben 69 geleid tot de erkenning van een recht, waarvan 57 (of 42 %) met een onmiddellijke financiële weerslag. In 2009 bedroeg dit percentage 38 %.

De bestuursovereenkomst bepaalt dat het Fonds 70 % van de aanvragen binnen de 4 maanden moet beantwoorden.

91 % van de beslissingen betreffende de aanvragen ingediend in 2010 werden binnen de voorziene termijn getroffen.

Om de rechten van de slachtoffers zo goed mogelijk te vrijwaren, voorziet de bestuursovereenkomst ook hen in te lichten over het feit dat ze een *verergeringsbijslag* kunnen aanvragen.

In dit kader werden 502 brieven verstuurd tussen 2008 en 2010. Als gevolg daarvan werden:

- 8 aanvragen ingediend in 2008;
- 3 aanvragen ingediend in 2009;
- 5 aanvragen ingediend in 2010.

¹⁴ Krachtens artikels 9 en 10 van het koninklijk besluit van 10.12.1987 betreffende de bijslagen verleend in het kader van de arbeidsongevallenwet van 10.04.1971.

De volgende tabel geeft een overzicht van het aantal toegekende bijslagen, volgens de hoedanigheid van de bijslagtrekkende en de aard van de bijslag.

	Aanpassing	Aanvullend	Overlijden	Speciaal	Verergering	Totaal
Slachtoffers	20 109	12 966	0	25	1 578	34 678
< 10 %	900	3 199	0	6	1	4 106
10-35 %	16 822	8 229	0	16	1 053	26 120
36-65 %	1 621	1 056	0	3	335	3 015
66-200 %	766	482	0	0	189	1 437
Overlevende rechthebbenden	3 810	2 837	93	61	0	6 801
- echtgeno(o)t(e)	3 114	2 610	86	9	0	5 819
- ascendenten	608	226	0	0	0	834
- descendenten	88	1	7	52	0	148
Totaal	23 919	15 803	93	86	1 578	41 479

Tableau 5 - Aantal toegekende bijslagen in 2010.

Deze tabel geeft de evolutie weer van het aantal bijslagen tussen 2006 en 2010, volgens de hoedanigheid van de bijslagtrekkende en de aard van de bijslag.

	2006	2007	2008	2009	2010
Slachtoffers	41 600	40 205	38 564	36 768	34 678
Aanpassing	22 781	22 576	21 999	21 130	20 109
Aanvullend	17 101	15 937	14 903	14 002	12 966
Speciaal	36	31	26	25	25
Verergering	1 682	1 661	1 636	1 611	1 578
Rechthebbenden	8 216	7 820	7 529	7 177	6 801
Aanpassing	4 297	4 158	4 107	3 977	3 810
Aanvullend	3 750	3 502	3 262	3 041	2 837
Overlijden	101	96	96	96	93
Speciaal	68	64	64	63	61
Totaal	49 816	48 025	46 093	43 945	41 479

Tabel 6 - Evolutie van het aantal bijslagen.

2.2.5 DE ONGEVALLLEN NA 01.01.1988

Momenteel betaalt het Fonds de *jaarlijkse vergoedingen en rentes* aan de slachtoffers van arbeidsongevallen die geregeld zijn vanaf:

- 01.01.1994, op basis van een graad van blijvende arbeidsongeschiktheid lager dan 10 %;
- 01.01.1997, op basis van een graad van blijvende arbeidsongeschiktheid van 10 tot minder dan 16 %;
- 01.12.2003, op basis van een graad van blijvende arbeidsongeschiktheid van 16 tot en met 19 %.

In 2010 registreerde het Fonds **7 264 nieuwe dossiers** waarvan 6 117 voor de categorie van de "minder dan 10 %" en 1 012 voor de "10 tot minder dan 16 %"

De volgende tabel geeft de evolutie weer van het aantal nieuwe dossiers tussen 2006 en 2010, volgens de graad van blijvende arbeidsongeschiktheid.

	2006	2007	2008	2009	2010
< 10 %	5 704	5 308	6 153	6 278	6 117
10 tot < 16 %	883	862	892	915	1 012
16 tot 19 %	161	123	142	119	135
Totaal	6 748	6 293	7 187	7 312	7 264

Tabel 7 - Evolutie van het aantal nieuwe dossiers

Voor alle 108 015 dossiers die open stonden op 31.12.2010, heeft het Fonds in 2010 betalingen uitgevoerd voor een totaalbedrag van **€ 92,36 miljoen** (bruto). Die vergoedingen hebben geen enkele fiscale inhouding tot gevolg; enkel een socialezekerheidsbijdrage kan worden afgehouden bij de betaling aan de uitkeringsgerechtigden.

2.2.6 HET FORFAITAIR BEDRAG IN GEVAL VAN CUMULATIE VAN BLIJVENDE ARBEIDS-ONGESCHIKTHEID MET EEN PENSIOEN

De prestaties voor blijvende arbeidsongeschiktheid kunnen niet volledig gecumuleerd worden met een rust- of overlevingspensioen. Op 01.01.1983 zijn bepalingen van kracht geworden om deze cumulatie te regelen en het Fonds is belast met de toepassing ervan.

Ziehier in grote lijnen wat deze bepalingen voorzien:

Voor de **pensioenen** die aanvingen voor **01.01.1983** worden de *jaarlijkse vergoedingen* of de arbeidsongevallen*rentes* niet verminderd. Er wordt echter **geen enkele indexatie** toegekend tot de forfaitaire bedragen bereikt zijn.

Voor de **pensioenen** die aanvingen na **31.12.1982** werd het bedrag van de vergoedingen of de arbeidsongevallen*rentes* teruggebracht tot een **wettelijk forfaitair bedrag**¹⁵.

Wanneer de *jaarlijkse vergoeding* of de *rente* verschuldigd door de verzekeraar beperkt moet worden in het kader van de cumulatie, worden deze prestaties betaald aan het Fonds dat het cumuleerbaar bedrag aan de betrokkenen betaalt.

Tussen 1983 en 2010 hebben de diensten meer dan 124 000 dossiers in het kader van de cumulatie behandeld, waarvan ongeveer 40 000 van gepensioneerden vóór 01.01.1983 en 84 000 van gepensioneerden na 31.12.1982.

In 2010 telden we nog **61 952 dossiers** van die aard, waarvan 5 137 gepensioneerden vóór 01.01.1983 en 56 815 gepensioneerden na 31.12.1982.

Tot op het moment van de *bekrachtiging* of de gerechtelijke beslissing die de regeling van het ongeval definitief vastlegt, detecteren de verzekeringsondernemingen de pensioenen. Vervolgens neemt het Fonds deze taak over.

In 2010 werden 4 568 rust- of overlevingspensioenen gedetecteerd, waarvoor de aanvangsdatum zich in het verleden of in de toekomst situeert. Voor 184 dossiers werd het pensioen vastgesteld door de verzekeringsonderneming vóór de definitieve regeling van de gevallen; voor 4 384 dossiers werd het pensioen vastgesteld door het Fonds na de regeling van het ongeval.

---

¹⁵ Bepaald overeenkomstig de bepalingen in artikel 5 van het koninklijk besluit van 10.12.1987 betreffende de bijslagen verleend in het kader van de arbeidsongevallenwet van 10.04.1971.

De onderstaande tabel geeft de evolutie weer van het aantal cumulaties die door het Fonds en de verzekeringsondernemingen werden gedetecteerd.

	2006	2007	2008	2009	2010
Aantal opsporingen FAO	3 955	3 843	4 181	3 975	4 384
Aantal opsporingen V.O.	184	163	66	177	184
Totaal	4 139	4 006	4 247	4 152	4 568

Tabel 8 - Evolutie van het aantal opsporingen van cumulatie.

Het Fonds verbindt zich ertoe de opsporing van cumulatie te verbeteren door de vergelijking van de bestanden die ter beschikking gesteld worden door de instellingen die de pensioenen uitbetalen (Rijksdienst voor Pensioenen, Federale Overheidsdienst Financiën, Dienst voor de Overzeese Sociale Zekerheid en Ethias).

Met de instelling van een pensioenenkadaster zal de opsporing in de toekomst nog efficiënter worden. In 2010 werden de analysewerkzaamheden voor dit project afgerond.

2.3 Innen...

2.3.1 DE FONDSEN OVERGEDRAGEN DOOR DE VERZEKERINGSONDERNEMINGEN

De overdrachten afkomstig van de toegelaten verzekeringsondernemingen vormen de belangrijkste bron van inkomsten van het Fonds. In 2010 ontving het immers € 272 370 460,98.

Het betreft hier diverse vormen van overdrachten die zich elk op een verschillende bepaling van de arbeidsongevallenwet baseren en die overeenstemmen met de diverse taakuitbreidingen die aan het Fonds in de loop der jaren werden opgelegd.

Hierna worden de belangrijkste soorten betrokken kapitalen beschreven.

➤ **Kapitalen gestort voor de arbeidsongevallen met een ongeschiktheid $\leq$ 19 %**

De arbeidsongevallenwet voorziet grosso modo dat de verzekeringsondernemingen, voor de ongevallen vanaf 01.01.1988, aan het Fonds de kapitalen storten van de *jaarlijkse vergoedingen* en *rentes*. Die overdrachten gebeuren na de regeling van de ongevallen. Het Fonds stort nadien die kapitalen, verminderd met de vergoedingen en *rentes* die aan het slachtoffer werden betaald, door aan het *Globaal Beheer van de RSZ*.

In 2010 hebben de verzekeringsondernemingen 7 264 dossiers overgedragen aan het Fonds. Het bedrag van de ontvangen kapitalen is zo gelijk aan € 218,19 miljoen, waarvan € 80,85 miljoen werd overgedragen naar het *Globaal Beheer van de RSZ*.

De onderstaande tabel geeft de evolutie weer van de kapitalen (in miljoen euro) die de verzekeringsondernemingen aan het Fonds hebben gestort.

	2006	2007	2008	2009	2010
< 10 %	66,07	64,94	78,40	83,62	89,38
10 tot < 16 %	80,63	64,94	78,40	83,62	89,38
16 tot 19 %	22,25	17,36	20,15	19,02	22,55
Totaal	168,95	160,56	185,03	193,35	218,19

Tabel 9 - Totaal van de kapitalen gestort voor de ongevallen met een ongeschiktheid $\leq$ 19 %

➤ **Kapitalen "cumulatie"**

De arbeidsongevallenwet bepaalt bovendien dat de arbeidsongevallenvergoedingen niet integraal kunnen worden gecumuleerd met een pensioen.

De verzekeringsondernemingen moeten dus de kapitalen van de niet-cumuleerbare vergoedingen en *rentes* aan het Fonds storten.

In het totaal ontving het Fonds € 35,56 miljoen in het kader van de cumulatie, waarvan € 29,65 miljoen werd overgedragen naar het *Globaal Beheer van de RSZ*.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de geboekte bedragen (in miljoen euro) in het kader van de cumulatie tussen 2006 en 2010.

	2006	2007	2008	2009	2010
Decumulatie	0,77	0,62	0,66	0,82	0,90
Overdrachten ¹⁶	-2,13	-2,40	-3,03	-3,42	-3,62
Kapitalen	26,76	27,82	35,47	36,17	35,29
Interne besparing cumulatie	3,20	3,01	3,43	2,78	2,99
Totaal	28,60	29,05	36,53	36,35	35,56

Tabel 10 - Evolutie van de besparing door cumulatie tussen 2006 en 2010

De kapitalen vormen de waarde van de besparing die elk jaar wordt gerealiseerd als de regels met betrekking tot de cumulatie van arbeidsongevallenvergoedingen en pensioenen worden toegepast. Die besparing is gelijk aan het verschil tussen het bedrag van de *jaarlijkse vergoeding* of van de *rente* na (eventuele) betaling in kapitaal en het bedrag dat cumuleerbaar is met een pensioen.

➤ Kapitalen "ascendenten"

Wanneer het slachtoffer van een dodelijk arbeidsongeval jonger is dan 25 jaar hebben zijn ascendenten recht op een *rente* tot de dag waarop het slachtoffer 25 jaar zou zijn geworden. Als de ascendenten kunnen aantonen dat het slachtoffer hun belangrijkste kostwinner was, krijgen ze de *rente* levenslang uitbetaald.

¹⁶ De cijfers in deze rubriek vertegenwoordigen het verschil tussen het bedrag dat het Fonds ontvangt van de verzekeringsondernemingen en het bedrag dat het Fonds betaalt aan de gerechtigden.

De verzekeringsonderneming moet het kapitaal van de vergoedingen en *rentes* aan het Fonds storten en dit vóór de laatste dag van de maand die volgt op de 25^e verjaardag.

Als het slachtoffer niet de belangrijkste kostwinner was en minstens 25 jaar was bij zijn overlijden, moet de verzekeringsonderneming het kapitaal aan het Fonds storten in de maand die volgt op de *bekrachtiging* of de gerechtelijke beslissing die de definitieve regeling van het ongeval bepaalt.

In 2010 werden er 40 stortingen uitgevoerd voor een bedrag van € 5,41 miljoen.

De evolutie van de kapitalen "ascendenten" die aan het Fonds werden gestort, wordt in de tabel hieronder weergegeven.

	2006	2007	2008	2009	2010
Stortingen	69	53	34	66	40
Bedrag (in miljoen euro)	9,92	6,30	6,44	8,87	5,41

Tabel 11 - Totaal van de kapitalen "ascendenten" overgedragen aan het Fonds tussen 2006 en 2010

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de fondsen die in 2009 en 2010 door de verzekeringsondernemingen aan het Fonds werden overgedragen (met vermelding van het artikel van de arbeidsongevallenwet dat er de wettelijke basis van vormt).

	2009	2010
Bijdrage premies uitbreiding wet (art. 59, 2°)	3 507 041,39	3 677 580,78
Bijkomende vergoeding prothesen (art. 59bis, 1°)	72 941,60	17 646,00
Bijdrage op technische provisies (art. 59bis, 2°)	5 378 027,17	5 113 693,46
Verminderde jaarlijkse vergoedingen (art. 59bis, 4°)	345,74	4 405,97
Kapitalen ascendenten (art. 59, 9°)	9 151 922,99	7 629 583,82
Storting decumulatie pensioenen (art. 42bis)	729 238,35	936 060,09
Kapitalen cumulatierегeling pensioenen (art. 42bis, alinéa 2)	35 124 792,71	35 796 696,51
Besparingen op de kapitalen < 10 % (art. 45ter)	9 638,00	4 235,00
Rentekapitalen <10 % (art. 45ter)	9 636,09	3 355,81
Rentekapitalen < 10 % (art. 45quater, eerste en tweede lid)	84 174 681,92	89 304 405,56
Rentekapitalen 10 < 16 % (art. 45quater, derde en vierde lid)	90 184 341,38	106 610 349,00
Bijdrageverhogingen en verwijlinteressen	868 707,31	439 914,49
Kapitalen 16 t.e.m. 19 % (art. 45quater, vijfde en zesde lid)	19 060 603,85	22 832 534,49
Totaal	248 271 918,50	272 370 460,98

Tabel 12 - Fondsen overgedragen aan het Fonds in 2009 en 2010

De toename in 2010 kan voornamelijk worden verklaard door de stijging van de kapitalen van overgedragen *rentes* krachtens artikel 45quater, eerste tot en met zesde lid van de arbeidsongevallenwet.

Overdrachten naar het Globaal Beheer van de RSZ

Overeenkomstig verschillende wettelijke bepalingen¹⁷, stort het Fonds aan het eind van de maand een deel van die verschillende kapitalen terug aan het *Globaal Beheer van de RSZ*. Het bedrag van die overdrachten wordt bepaald door de thesauriebehoeften van het Fonds.

In dit kader heeft het Fonds voor € 110,50 miljoen bijgedragen aan het *Globaal Beheer van de RSZ* in 2010.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de evolutie van die overdrachten.

	2006	2007	2008	2009	2010
< 10 %	10,15	19,45	14,95	8,63	20,08
10 tot < 16 %	39,35	30,03	43,53	45,38	51,13
16 tot 19 %	8,50	7,50	10,20	9,10	9,65
Kapitalen "cumulatie"	23,85	25,37	26,58	28,50	29,65
Totaal	81,85	82,35	95,25	91,60	110,50

Tabel 13 - Evolutie van de overdrachten naar het Globaal Beheer van de RSZ volgens het type kapitalen

¹⁷ Artikel 1 van het koninklijk besluit van 12.08.1994 houdende uitvoering van artikel 59, 9°, lid 2 van de arbeidsongevallenwet van 10.04.1971 en wet van 29.06.1981 houdende de algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers.

2.3.2 DE ANDERE SOCIALE BIJDRAGEN

Het gaat om de verzekeringspremies ten laste van de reders ter zeevisserij en de bijdragen en bijdrageverhogingen verschuldigd door de ambtshalve aangesloten werkgevers¹⁸.

De verzekeringspremies ten laste van de reders ter koopvaardij worden geïnd via de Hulp- en verzorgingskas voor zeevarenden (HVKZ) voor rekening van het Fonds. Zij zijn opgenomen in punt 3.2.1 voor een bedrag van € 325 970,00.

Het totaal van deze rubriek bedraagt € 11 724 773,43.

	2009	2010
Reders ter zeevisserij (kapitalisatie)	782 292,46	717 192,66
Reders ter koopvaardij (kapitalisatie)	16.199,00	16.199,00
Reders ter zeevisserij (repartitie)	13 637,51	11 724,73
Ambtshalve aangesloten werkgevers (repartitie)	9 410 980,83	10 979 657,04
Totaal	10 223 109,80	11 724 773,43

Tabel 14 - Financiering door de sociale bijdragen

¹⁸ Overeenkomstig artikel 59, 3° en 4° en artikel 59 *quater* van de AOW.

2.4 Informeren...

2.4.1 DE SOCIAAL VERZEKERDEN

Het Fonds heeft de opdracht **sociale bijstand** te verlenen aan de slachtoffers van arbeidsongevallen of hun *rechthebbenden*. Deze bijstand kan verschillende vormen aannemen:

- een bijstand ter vrijwaring van de rechten van slachtoffers en *rechthebbenden*,
- een bijzondere bijstand, die van financiële aard kan zijn als de tussenkomst van een andere instelling onmogelijk of ontoereikend is;
- een financiële bijstand voor de prothesen en orthopedische toestellen die door het Fonds als noodzakelijk worden erkend.

Concreet organiseert de dienst voor sociale bijstand **zitdagen** over het ganse land. Slachtoffers en *rechthebbenden* kunnen dan informatie vragen over de regeling van het ongeval of over de indirecte gevolgen ervan voor andere reglementeringen (pensioen, belastingen, ...). Daarnaast gaan de maatschappelijk assistenten op **huisbezoek** bij de slachtoffers of hun *rechthebbenden* in geval van dodelijke ongevallen of ongevallen met een zekere graad van blijvende ongeschiktheid.

Om de opdracht tot **informatieverstrekking** te realiseren én de maatschappelijk kwetsbare groepen te bereiken, dienen de zitdagen

optimaal gekend te zijn binnen de verschillende regio's. De ontwikkeling van **netwerken** is in deze context dan ook noodzakelijk.

Vermits het functionele werkjaar van de dienst voor sociale bijstand van september tot augustus loopt, hebben de hierna vermelde cijfers en gegevens betrekking op de periode van september 2009 tot augustus 2010.

➤ **Zitdagen**

De zitdagen duren in principe een halve dag. De zitdagen in Charleroi en Brussel beslaan echter een volledige dag. Gedurende het werkjaar 2010 werden op 8 plaatsen maandelijkse zitdagen en op 11 plaatsen wekelijkse zitdagen gehouden.

In juli en augustus verzekeren de sociaal assistenten telkens 1 zitdag per maand op de plaatsen waar normaal een wekelijkse zitdag wordt georganiseerd. In Brussel gaat de wekelijkse zitdag op donderdag gewoon door tijdens de zomer.

Voor alle zitdagen samen werden **3 280 contacten** (1 885 bezoekers en 1 395 telefonische contacten) geregistreerd. In 2010 betrof 57,4 % van de contacten tijdens de zitdagen een vraag om inlichtingen, 15,6 % waren vragen tot tussenkomst of nazicht bij de verzekeringsonderneming. In 27 % van de gevallen werd bemiddeling bij de diensten van het Fonds gevraagd.

➤ Huisbezoeken

In 97 dossiers betreffende dodelijke arbeidsongevallen werden de nabestaanden en *rechthebbenden* bezocht.

De maatschappelijk assistenten bezochten 601 slachtoffers thuis om hen te informeren over de rechten die rechtstreeks of onrechtstreeks voortvloeien uit het arbeidsongeval. Daarnaast gebeurden 354 huisbezoeken met het oog op een vlotte en klantvriendelijke dossierafhandeling.

➤ Informatieverstrekking

In de loop van de beschouwde periode werden 502 slachtoffers van **zware arbeidsongevallen** reeds in de loop van de eerste maanden na het ongeval op de hoogte gebracht van het bestaan van de zitdagen en van de mogelijkheid om een informatiebrochure over de regeling van arbeidsongevallen toegezonden te krijgen. De **informatiebrieven** lijken hun doel te bereiken: de slachtoffers inlichten over het bestaan van de zitdagen voordat ze zich vragen beginnen te stellen over de regeling van hun ongeval.

In 164 gevallen kwam de dienst voor sociale bijstand het slachtoffer met een belangrijke blijvende arbeidsongeschiktheid pas op het spoor op het moment dat het dossier ter *bekrachtiging* werd ingediend. Hetzelfde gold voor 60 slachtoffers van zware ongevallen waarvan de regeling via de arbeidsrechtbank gebeurde. Al deze betrokkenen ontvingen alsnog een informatiebrief waarin hun toekomstige rechten werden toegelicht en naar de zitdagen werd verwezen.

De sociaal assistenten verstrekken steeds meer informatie op maat via **mail**. Vanaf juni 2010 worden deze elektronische contacten

systematisch geregistreerd zodat voor het werkjaar 2011 over betrouwbare gegevens kan worden beschikt.

Naar aanleiding van fase II in het EVA-project¹⁹ zal de dienst sociale bijstand van het Fonds nagaan of er zinvolle mailings kunnen gebeuren aan maatschappelijk kwetsbare groepen.

➤ Netwerking

De projecten “netwerking” beogen een ruimere bekendmaking van de dienst voor sociale bijstand in het algemeen en van de zitdagen in het bijzonder. De dienst voor sociale bijstand blijft ernaar streven maatschappelijk kwetsbare groepen te bereiken. Dit is onder andere mogelijk dankzij de samenwerking tussen de leden van het netwerk.

De **projecten** die in de loop van het werkjaar 2010 werden uitgevoerd kunnen in **twee groepen** worden ondergebracht.

Een eerste reeks projecten had tot doel de bestaande netwerkcontacten te **consolideren**, de informatie aan de doelgroepen te **actualiseren** en onze gegevens over de contactpersonen bij te werken. De beschutte werkplaatsen, mutualiteiten, OCMW's, vakbondcentrales, gemeenten en steden beschouwen we ondertussen als vaste partners in ons netwerk. Ook in 2010 schreven we hen aan met de expliciete vraag onze zitdagen bekend te maken via de communicatiekanalen die zij ter beschikking hebben. De geleverde inspanning en tijdsinvestering resulteerden zeker in een aantal contacten. Deze werkwijze wordt dan ook verdergezet.

---

¹⁹ Project dat de verzekeringsondernemingen, het FAO, de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (KSZ) en andere instellingen van sociale zekerheid toelaat een belangrijk aantal gegevens uit te wisselen via elektronische stromen.

In de loop van 2010 had elke sociaal assistent minstens 1 maal contact met de plaatselijke bureaus van de vakbonden en de sociale diensten van de ziekenhuizen binnen zijn/haar regio om de bestaande relaties te consolideren.

De tweede groep projecten richtte zich op nieuwe doelgroepen. In de loop van 2010 werden de projecten “kinesisten” en “slachtofferhulp”, een dienstverlening georganiseerd door de federale politie, verder grondig uitgewerkt. Voor het pilootproject in verband met de kinesisten werd besloten om na te gaan of er doeltreffender kan worden gewerkt via de federaties. Voor het project “slachtofferhulp”, in de voorbereidingsfase in de regio Limburg, werd besloten dezelfde werkwijze in de andere regio’s over te nemen. Vermits de hulpverlening in het Franstalige landsgedeelte verschillend georganiseerd is, werd de werkwijze daar aangepast aan de regio.

➤ **Tevredenheidsonderzoek**

De dienst voor sociale bijstand verbond zich ertoe om in de toekomst een tevredenheidsonderzoek te houden over de **werking van de zitdagen**.

Van september tot december 2009 werd een eerste versie van de vragenlijst uitgewerkt en uitgetest op een beperkte steekproef. Op basis van de bevindingen werd de vragenlijst aangepast en verduidelijkt. De tweede versie van de vragenlijst werd in juni 2010 uitgetest tijdens de Nederlandstalige zitdagen. De uitgeteste gestandaardiseerde vragenlijst wordt vanaf het werkjaar 2011 (september 2010) geïmplementeerd. De manier waarop de resultaten van de bevraging zullen worden teruggekoppeld naar het personeel van de dienst voor sociale bijstand en/of andere diensten van het Fonds en de eventuele impact op de organisatie van de zitdagen zal worden geconcretiseerd.

2.4.2 DE VERZEKERINGSONDERNEMINGEN

Het Fonds behoort als openbare instelling van sociale zekerheid tot het primair netwerk van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid en beheert als dusdanig een secundair netwerk dat gevormd wordt door de arbeidsongevallenverzekeringsondernemingen. Dit houdt in dat het Fonds enerzijds elektronische informatie afkomstig van de verzekeringsondernemingen ter beschikking stelt van andere instellingen van sociale zekerheid (zoals ziekenfondsen, pensioendiensten, kinderbijslagkassen, vakantiekassen, ...) en anderzijds informatie afkomstig van de sociale zekerheid (zoals de loon- en arbeidstijdgegevens van de RSZ) elektronisch ter beschikking stelt van de verzekeringsondernemingen.

Voor verdere details hieromtrent verwijzen wij u door naar punt 3.4 van dit jaarverslag.

2.4.3 DE VOOGDIJMINISTER

Het beheerscomité kan op vraag van de minister van Werk of op eigen initiatief voorstellen doen tot wijziging van de arbeidsongevallenwet en de uitvoeringsbesluiten en kan adviezen uitbrengen over alle wetsvoorstellen of amendementen dienaangaande die bij het parlement aanhangig zijn.

De adviezen en voorstellen van het beheerscomité worden beschreven in punt 1.4.1 van dit jaarverslag.

2.5 Voorkomen...

De nationale strategie voor preventie, veiligheid en welzijn op het werk berust onvermijdelijk op de arbeidsongevallengegevens die het Fonds verzamelt en analyseert.

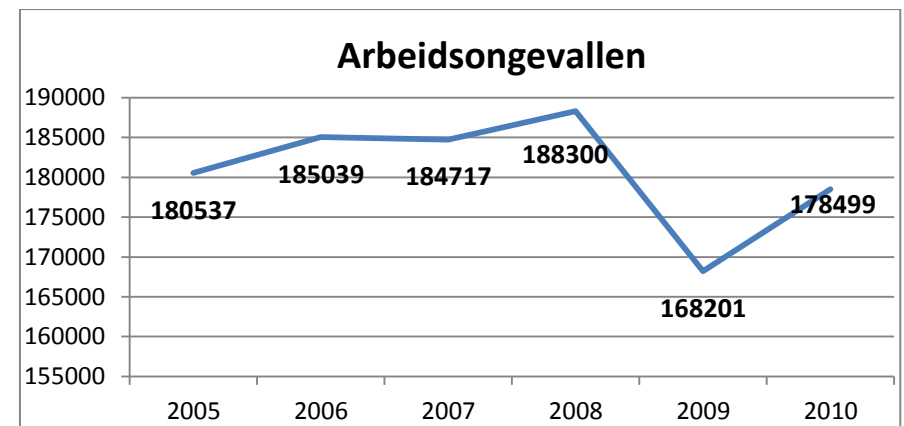
Voor 2010 kwam het Fonds tot de volgende vaststellingen:

- **Stabilisatie van de ongevallen op de arbeidsplaats ondanks de heropleving van de economie**

2009 werd gekenmerkt door een aanzienlijke vermindering van het aantal arbeidsongevallen, zowel op de arbeidsplaats als op de arbeidsweg: 20 099 minder ongevallen, oftewel een daling van 10,7 %. Dit was voornamelijk een gevolg van de vertraging van de economie wegens de financiële crisis.

In 2010 leefde de economie weer op en nam de werkgelegenheid deel aan deze opwaartse beweging, vooral in de sectoren die het meest door de crisis waren getroffen, namelijk de uitzend-, industrie- en logistieke sector (sectoren die meer dan andere sectoren zijn blootgesteld aan het risico op ongevallen). De heropleving van de economie in 2010 heeft tot een lichte toename van de arbeidsongevallen geleid, maar het totale aantal (178 499) blijft nog onder het niveau van 2008 (188 300). Het herstel van de werkgelegenheid, vooral bij de arbeiders, heeft in 2010 geleid tot een stijging van het aantal ongevallen met 6,1 % (+10 298 ongevallen). Het aantal arbeidsongevallen in 2010 blijft echter onder de cijfers van de laatste 5 jaar, met uitzondering van 2009 toen de economische activiteit sterk verminderde.

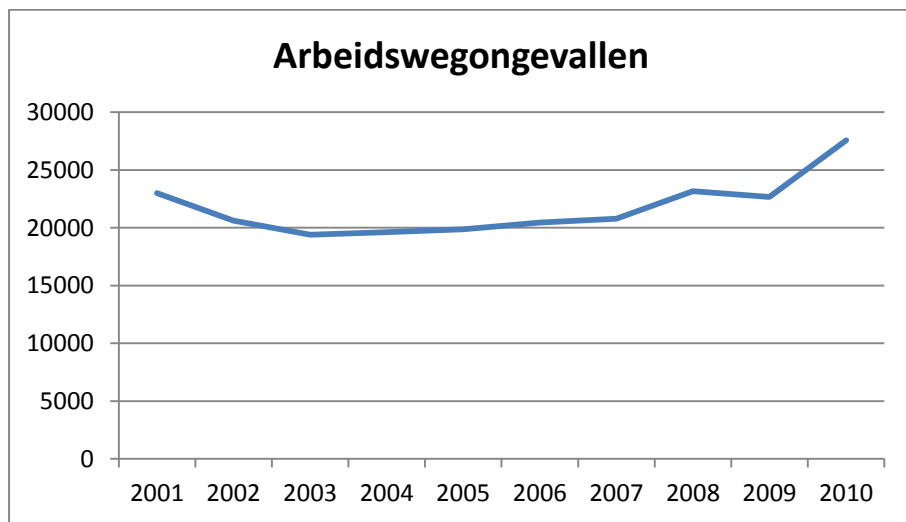
De economische heropleving ging dus niet gepaard met een verhoging van het risico op ongevallen op de arbeidsplaats. Dit risico heeft zelfs de neiging relatief constant te verminderen op lange termijn. We merken op dat de frequentie- en ernstgraden van 2010, die het aantal ongevallen op de arbeidsplaats en de duur van tijdelijke ongeschiktheid relativeren in functie van het aantal uren blootstelling van de werknemers aan de risico's, nagenoeg gelijk zijn aan de graden van 2009 en lang niet zo hoog zijn als de graden van 2008.

Figuur 2 - Evolutie van het aantal ongevallen (op de arbeidsplaats en op de arbeidsweg) van 2005 tot 2010

➤ **Weersomstandigheden verantwoordelijk voor een toename van het aantal arbeidswegongevallen**

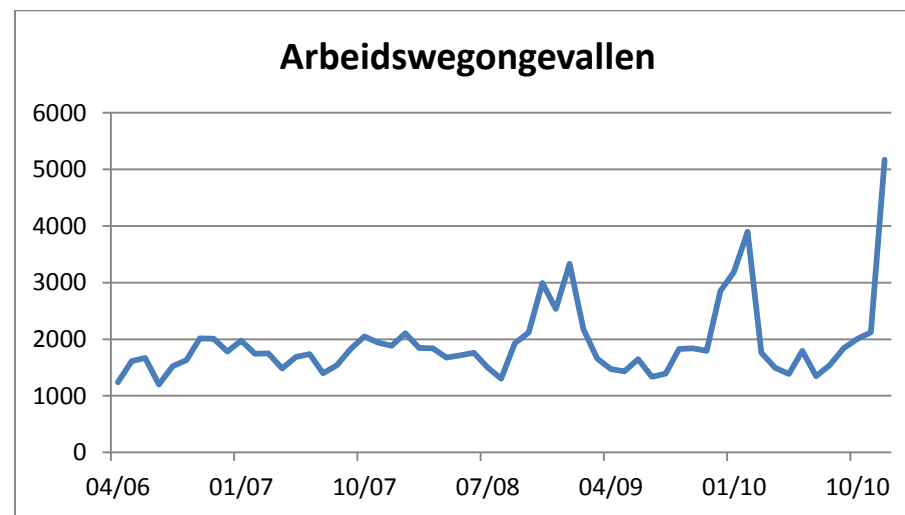
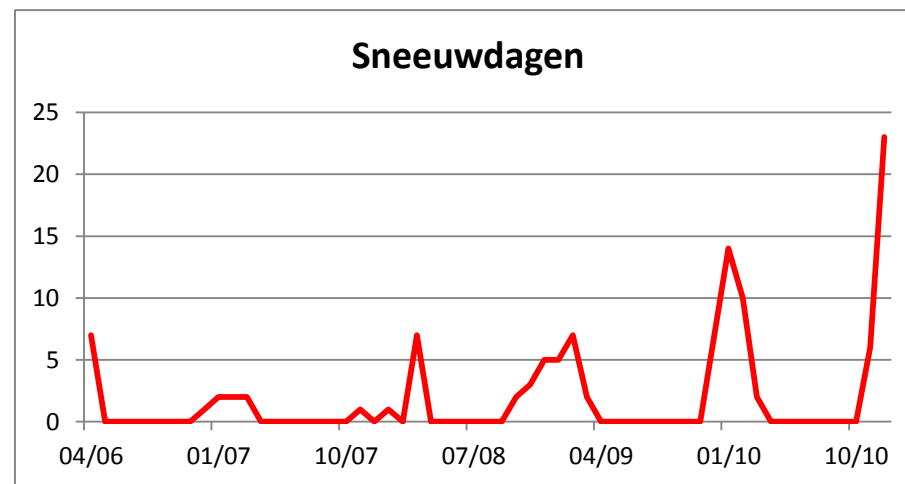
Terwijl de ongevallen op de arbeidsplaats slechts relatief lichtjes in aantal toenamen (+3,7%), namen die op de werkweg in 2010 spectaculair toe in vergelijking met 2009 (+21,6%) en zelfs in vergelijking met de laatste jaren. In 2010 telden we in het totaal 27 555 arbeidswegongevallen. Dat is voornamelijk te wijten aan de weersomstandigheden van eind 2010 met besneeuwde en gladde wegen en de daarmee gepaard gaande verplaatsingsmoeilijkheden tot gevolg. Een vijfde van die arbeidswegongevallen hebben zich trouwens voorgedaan in december 2010; daarbij ging het, voor een keer, vaker om vallen of uitglijden dan om verkeersongevallen.

Figuur 3 - Verdeling van de arbeidswegongevallen van 2001 tot 2010

Naast de positieve evolutie van het aantal werknemers (na de crisis), kunnen de weersomstandigheden dus ook een cruciale rol spelen bij

het optreden van arbeidswegongevallen. De vergelijking tussen de maandelijkse verdelingen van 2006 tot 2010 van de ongevallen en van de sneeuwdagen (bron: KMI) toont een aanzienlijke toename van de ongevallen tijdens de laatste drie winters, seizoenen die ook langere sneeuwperiodes kenden.

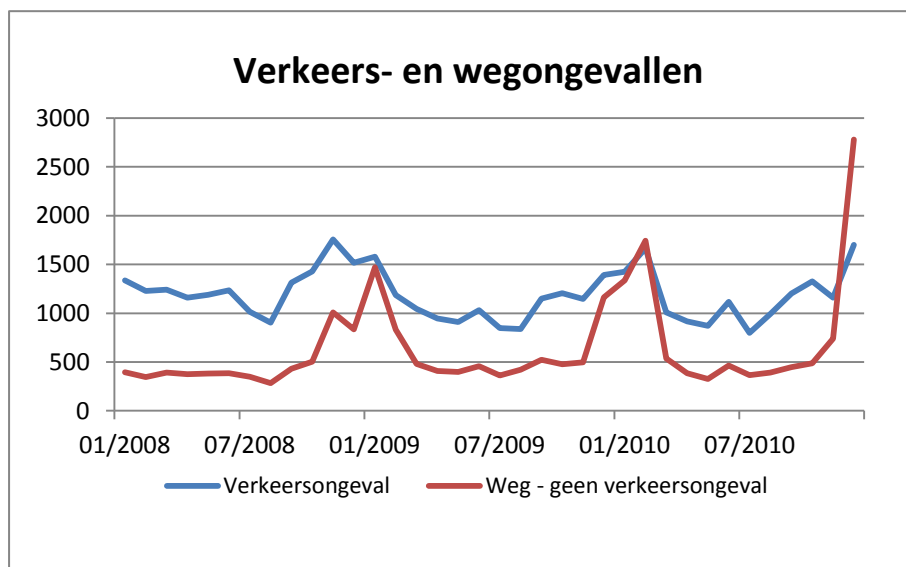

Figuur 4 - Maandelijke verdeling van de sneeuwdagen en van de arbeidswegongevallen van april 2006 tot december 2010

Het maandelijks aantal ongevallen is relatief constant gebleven in 2006 en in 2007. Die tendens kan misschien worden verklaard door het feit dat de minimumtemperaturen toen niet zo laag waren als tijdens de laatste drie jaar. De minima van de winters van 2006 en 2007 bedroegen 5,9°C en 4,1°C terwijl de minima van de daaropvolgende 3 winters om en bij de 0°C lagen, met een veronderstelde verhoging van het risico op ijzel (januari 2009: 0,7°C, januari 2010: 0,1°C en december 2010: -0,7°C).

De ongevallen op de openbare weg vertegenwoordigen 90 % van de arbeidswegongevallen. De stijging van de arbeidswegongevallen die werd vastgesteld tijdens de laatste 3 jaar is niet alleen te wijten aan de verkeersongevallen. Het aantal ongevallen op de openbare weg waarbij geen voertuig aan te pas komt, zoals het uitglijden op de voetpaden, nam de laatste drie jaar toe en schoot opmerkelijk de hoogte in eind 2010.

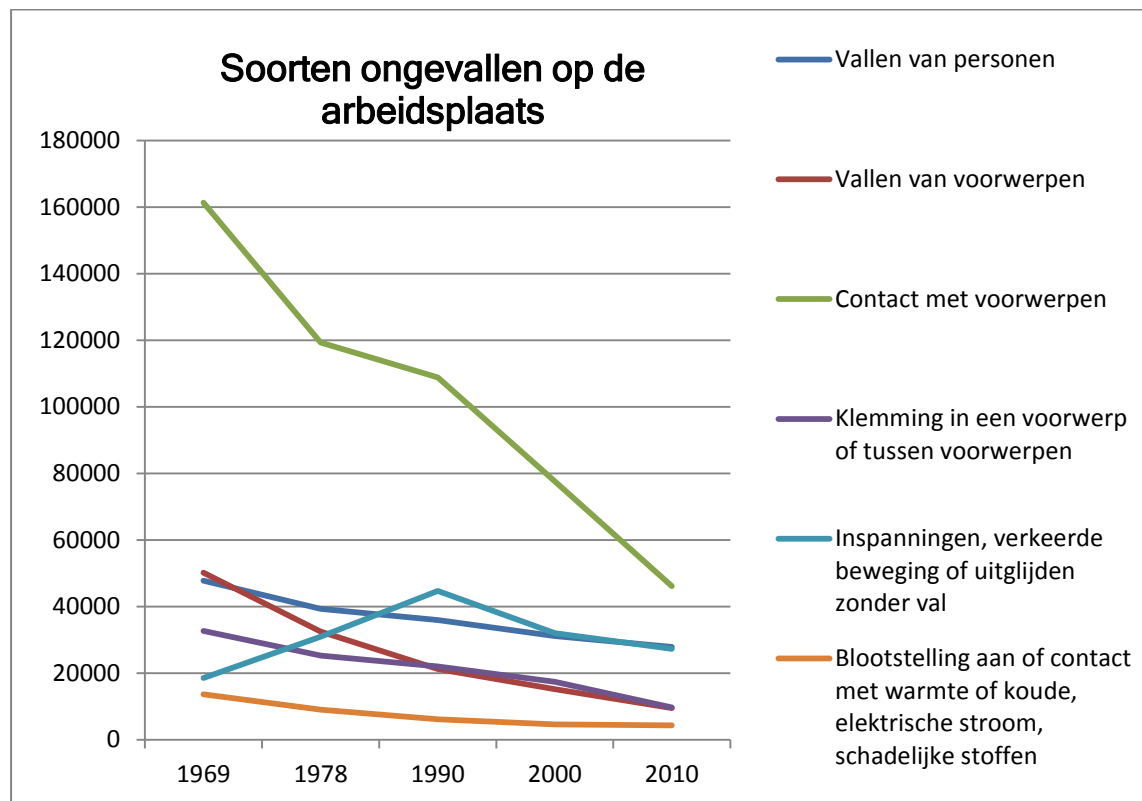
Figuur 5 - Maandelijks verdeling van de arbeidswegongevallen van januari 2008 tot december 2010 naargelang het om een verkeersongeval gaat of niet

➤ **50 % minder ongevallen op de arbeidsplaats ten opzichte van de jaren '60**

De evolutie van het ene jaar op het andere is zelden significant, tenzij er abrupt een doorslaggevende gebeurtenis plaatsvindt zoals de economische crisis in 2009. Om zich een idee te vormen van de werkelijke evolutie observeren we beter een voldoende lange periode, rekening houdend met het feit dat de gebruikte methodes voortdurend geëvolueerd zijn.

In 1969 telden we 330 281 ongevallen op de arbeidsplaats. In 2010 nam dit aantal met meer dan de helft af (150 944). Dit is te verklaren door de grondige wijziging van het industriële landschap en de tewerkstellingsstructuur. Ondanks een aanzienlijke toename van het aantal werkplekken (962 000 werknemers meer in 2010 dan in 1960) is het aantal arbeidsongevallen gedaald in functie van de inkrimping van de werkgelegenheid in de risicosectoren, zoals de mijnbouw. De modernisering van de techniek en het ingerichte preventiebeleid hebben eveneens bijgedragen tot de verbetering van de situatie.

Als we de evolutie van de soorten ongevallen bekijken, stellen we een sterke daling vast van het aantal ongevallen als gevolg van contact met of stoten aan ruwe, puntige, snijdende voorwerpen. Het aandeel van dit soort ongeval is gedaald van 50 % in 1969 naar 30 % in 2010. Alle andere soorten ongevallen zijn eveneens in aantal verminderd, met uitzondering van de ongevallen als gevolg van een inspanning, een verkeerde beweging of een uitglijden zonder val.

Figuur 6 - Evolutie van de verschillende soorten ongevallen op de arbeidsplaats van 1969 tot 2010

Meer details over de arbeidsongevallen van 2010 zijn beschikbaar op www.fao.fgov.be (Statistieken en studies > Statistische verslagen > Jaarlijks statistisch verslag 2010).

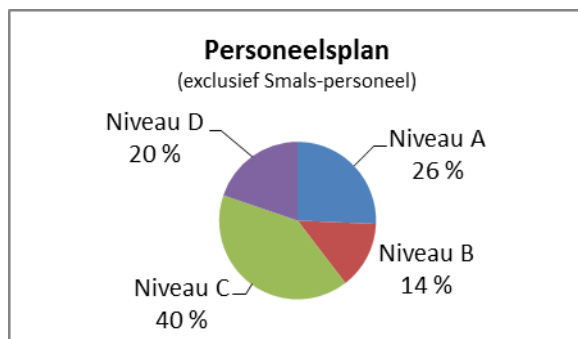
MIDDELEN VAN HET FONDS

3.1 Personeelsmiddelen

3.1.1 HET PERSONEEL

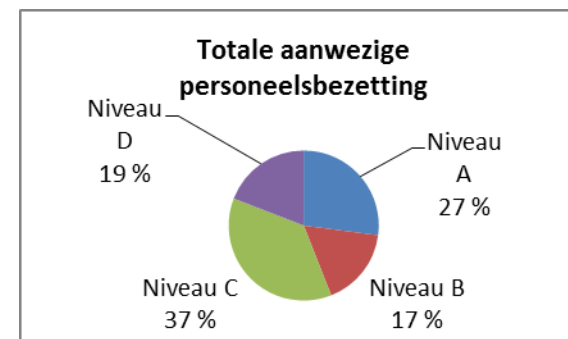
Het statuut van het personeel van de openbare instellingen van sociale zekerheid is van toepassing op de medewerkers van het Fonds.

Het personeelsplan 2010 van het Fonds voorzag **206 statutaire en 30 contractuele betrekkingen**, als volgt verdeeld volgens de verschillende niveaus:

Figuur 7 - Personeelsplan 2010 van het Fonds

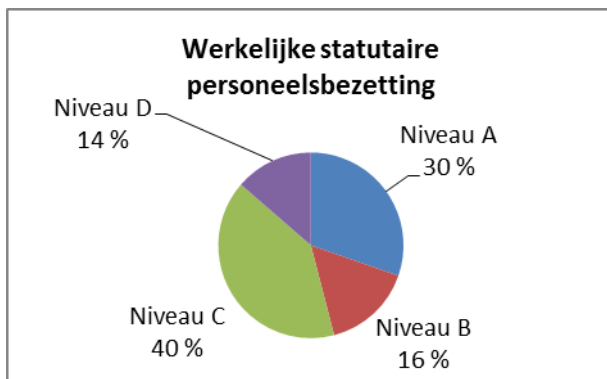
Rekening houdend met de effectieve bezettingen, inclusief contractuelen, Smals-personeelsleden en startbanen, zag de personeelsbezetting van het Fonds er op 01.12.2010 als volgt uit, ingedeeld per niveau:

Figuur 8 - Reële personeelsbezetting van het Fonds in 2010, per niveau

Met zijn 277 medewerkers heeft het Fonds zijn totale personeelsbezetting zien **toenemen met 5 fysieke eenheden** ten opzichte van 01.12.2009.

Rekening houdend met het onderscheid **statutairen - contractuelen**, komen we tot de volgende personeelsbezetting per niveau:

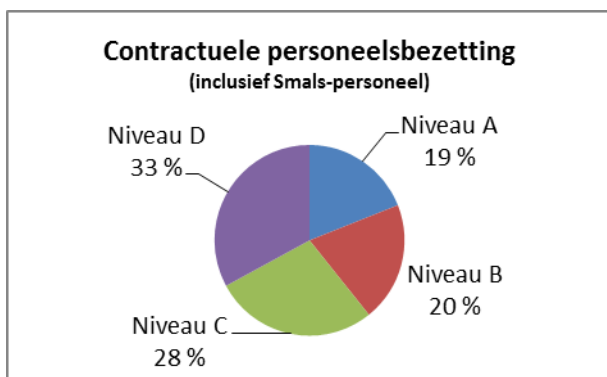

Figuur 9 - Verdeling per niveau van de statutaire personeelsbezetting

Het Fonds doet een beroep op **Smals** voor zijn **informaticapersoneel**. In 2010 stelde Smals **23 medewerkers** ter beschikking van het Fonds.

Naargelang hun functie en het onderscheid development-system, ziet de verdeling er als volgt uit:

- 5 analisten, 2 analisten-programmeurs en 7 programmeurs;
- 2 systeembeheerders, 2 pc- en serverbeheerders, 1 telecommunicatieverantwoordelijke, 1 gegevensbankbeheerder en 3 operatoren-consolebedieners.

Figuur 10 - Verdeling per niveau van de contractuele bezetting

3.1.2 DE STAGES EN OPLEIDINGEN VAN HET PERSONEEL

In het kader van een **performant personeelsbeheer** legt het Fonds de nadruk op het onthaal van zijn nieuwe medewerkers en de opleiding van alle personeelsleden.

De stages en opleidingsactiviteiten worden beheerd door 2 opleidingsdirecteurs:

- de heer J.-P. Delchef voor de Franstalige personeelsleden;
- de heer A. De Decker voor de Nederlandstalige personeelsleden.

Voor de opleiding van de nieuwe personeelsleden en voor de permanente interne opleiding doet het Fonds een beroep op een team van interne opleiders die in verschillende domeinen zijn gespecialiseerd.

➤ **Organisatie van stages**

Er werd een **interparastatale stagecommissie** opgericht voor de openbare instellingen van sociale zekerheid en sommige andere instellingen van openbaar nut.

Dit orgaan is als enige bevoegd om te beslissen over de stages van de ambtenaren van niveau A die niet gunstig verlopen. In 2010 heeft het Fonds geen beroep moeten doen op de commissie.

Voor de overige niveaus moeten de Nederlandstalige en Franstalige stagecommissies van het Fonds zelf een uitspraak doen in geval van problemen tijdens de stage.

In 2010 is geen van beide commissies samengekomen.

➤ **Opleiding van de nieuwe personeelsleden**

Deze opleiding kadert in het onthaalbeleid dat gericht is op een **snelle en doeltreffende integratie** van de nieuwe personeelsleden in de instelling.

Tijdens de onthaalperiode krijgen de nieuwe personeelsleden een globaal overzicht van de wetgeving en de reglementering inzake arbeidsongevallen en wordt hun uitleg verstrekt over de opdrachten en de werking van het Fonds.

Deze opleiding is ook toegankelijk voor personeelsleden die reeds in dienst zijn en hun kennis wensen op te frissen wanneer ze van dienst of functie veranderen.

➤ **Permanente interne opleiding**

De permanente interne opleiding wil vooral de wijzigingen in de wetgeving en in de reglementeringen uiteenzetten en verduidelijken. Bovendien wil ze **specifieke materies** aankaarten over de uitvoering van de opdrachten van bepaalde diensten of over de werking van het Fonds.

In 2010 behandelden deze opleidingssessies de volgende onderwerpen:

- de rechtspraak van het Hof van Cassatie over de definitie van het arbeidsongeval;
- de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 91 van 20.12.2007 tot vaststelling van de voorwaarden voor de toekenning van een aanvullende vergoeding in het kader van het brugpensioen voor sommige oudere mindervalide werknemers en werknemers met ernstige lichamelijke problemen;
- een specifieke opleiding "Crystal reports" voor de dienst Gegevensbank;
- de oprichting van een klachtenmanagementsysteem;
- de uitvoering van de bestuursovereenkomst die het Fonds met de federale staat verbindt.

➤ Externe opleiding

De personeelsleden van het Fonds krijgen eveneens de mogelijkheid externe opleidingen te volgen, meer bepaald aan het Opleidingsinstituut van de Federale Overheid (OFO), bij de FOD Sociale Zekerheid en bij privéondernemingen of onderwijsinstellingen.

Een overzicht van de belangrijkste gevolgde opleidingen:

- taalcursussen Nederlands, Frans, Duits en Engels;
- informaticacursussen (Windows, PowerPoint, Excel en e-communities);
- cursussen om de doeltreffendheid en de kwaliteit van het werk te verbeteren;
- gecertificeerde opleidingen;
- cursussen ter voorbereiding op de overgangs- en bevorderingsexamens en op de competentietesten;
- studiedagen en seminars over verschillende onderwerpen zoals het personeelsbeheer, het verzekeringsrecht, het overheidsmanagement, ...

Om deel te nemen aan die opleidingen of studiedagen kunnen de personeelsleden aanspraak maken op dienstvrijstellingen of opleidingsverlof.

3.2 Financiële middelen

Het Fonds haalt zijn **ontvangsten** uit verschillende bronnen, meer bepaald:

- instellingen van sociale zekerheid;
- sociale bijdragen;
- overdrachten van de verzekeringsondernemingen;
- niet-terugvorderbare tegemoetkomingen van openbare machten;
- inkomsten uit eigendommen en ondernemingen;
- ontvangsten die een vermindering van de uitgaven veroorzaken.

Het Fonds heeft natuurlijk ook **uitgaven**. Die kunnen als volgt worden opgesplitst:

- toegekende sociale prestaties;
- courante werkingsuitgaven;
- financiële lasten;
- lasten die een vermindering van de opbrengsten veroorzaken.

Beide zijden van de resultatenrekening zullen verderop, respectievelijk in punt 3.2.1 en punt 3.2.2, worden toegelicht.

Zoals blijkt uit de volgende tabellen wordt het dienstjaar 2010 afgesloten met een negatief saldo van € 13 409 459,34 (€ 435 868 112,91 - € 449 277 572,25). In 2009 werd het dienstjaar afgesloten met een positief saldo van € 641 190,20.

Het negatieve saldo voor 2010 wordt voornamelijk veroorzaakt door een tekort in de kapitalisatie. Dit tekort wordt verklaard door een enorme toename van de financiële lasten. Meer uitleg hierover is terug te vinden in punt 3.2.2.

In tegenstelling tot het repartitiestelsel behoort de tak kapitalisatie niet tot het *Globaal Beheer* van de Sociale Zekerheid.

In het repartitiestelsel worden eventuele tekorten gefinancierd door en overschotten desgevallend overgedragen naar het *Globaal Beheer*.

Dit impliceert dat de thesaurie in het repartitiestelsel in principe in evenwicht is, terwijl er in het kapitalisatiestelsel wel overschotten of tekorten kunnen ontstaan.

3.2.1 DE ONTVANGSTEN

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de totale ontvangsten van het Fonds. In 2010 bedroegen ze € 435 868 112,91 ten opzichte van € 410 057 603,58 in 2009.

Vooraf de overdrachten vanwege de verzekeringsondernemingen kenden een sterke toename in 2010.

Ontvangsten	2009	2010	2010-2009
Instellingen van sociale zekerheid	37 325 970,00	40 275 970,00	2 950 000,00
Sociale bijdragen	10 223 109,80	11 724 773,43	1 501 663,63
Overdrachten van de verzekeringsondernemingen	248 271 918,50	272 370 460,98	24 098 542,48
Niet terugvorderbare tegemoetkomingen van openbare machten	4.274,13	8.550,49	4 276,36
Inkomsten uit eigendommen en ondernemingen	88 442 407,10	91 473 115,24	3 030 708,14
Ontvangsten die een vermindering van de uitgaven veroorzaken	25 789 924,05	20 015 242,77	-5 774 681,28
<i>Subtotaal</i>	<i>410 057 603,58</i>	<i>435 868 112,91</i>	<i>25 810 509,33</i>
<i>Saldo</i>	<i>0,00</i>	<i>13 409 459,34</i>	<i>13 409 459,34</i>
Totaal	410 057 603,58	449 277 572,25	39 219 968,67

Tabel 15 - Ontvangsten van het Fonds: vergelijkend overzicht 2009-2010

Twee onderdelen van de ontvangsten werden reeds toegelicht in punt 2.3 (Innen) van dit jaarverslag. Hierna volgt een korte toelichting bij de 4 andere onderdelen ervan.

➤ Instellingen van sociale zekerheid

Het betreft de socialezekerheidsbijdragen ten laste van de werkgevers voor de werknemers op wie de arbeidsongevallenwet van 10.04.1971 van toepassing is. Die bijdragen worden geïnd via de normale kanalen, dus voornamelijk via de RSZ, en bedragen 0,30% van het loon.

Sinds 01.01.1995 is het financieringssysteem van de sociale zekerheid ingrijpend veranderd door de invoering van het *Globaal Beheer*. De financiering van de diverse sectoren gebeurt niet meer via automatische toewijzing, maar op basis van de behoeften. In vergelijking met 2009 zijn de financieringsbehoeften van het Fonds via het *Globaal Beheer* met € 2 950 000,00 gestegen.

	2009	2010	2010-2009
RSZ Globaal beheer	37 000 000,00	39 950 000,00	2 950 000,00
Subtotaal - Repartitie	37 000 000,00	39 950 000,00	2 950 000,00
H.V.K.Z. - Kapitalisatie	325 970,00	325 970,00	0,00
Subtotaal - Kapitalisatie	325 970,00	325 970,00	0,00
Algemeen totaal	37 325 970,00	40 275 970,00	2 950 000,00

Tabel 16 - Financiering door de sociale zekerheid

➤ Niet-terugvorderbare tegemoetkomingen van openbare machten

In 2010 bedraagt deze post € 8 550,49.

Het betreft voornamelijk de terugbetaling van de bijzondere risico's ten laste van de Staat maar uitbetaald door het Fonds

krachtens artikel 84 van de arbeidsongevallenwet, alsook een forfaitaire tussenkomst in de werkingskosten.

➤ **Inkomsten uit eigendommen en ondernemingen**

De inkomsten bedragen € 91 473 115,24 en zijn in vergelijking met 2009 gestegen met 3,43 %. Ze bestaan hoofdzakelijk uit interesten op de obligatieportefeuille, de interesten van zicht- en termijnrekeningen en de winsten op effecten.

➤ **Ontvangsten die een vermindering van de uitgaven veroorzaken**

Het totaal van deze post bedraagt € 20 015 242,77 en bevat voornamelijk de overdrachten binnen de instelling.

3.2.2 DE UITGAVEN

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de totale uitgaven van het Fonds. In 2010 bedroegen ze € 449 277 572,25 ten opzichte van € 409 416 413,38 in 2009.

Vooral de enorme toename van de financiële lasten en meer bepaald de verliezen op effecten springen hierbij in het oog. De winsten en verliezen op effecten zijn enerzijds afhankelijk van het aantal uitgevoerde transacties, anderzijds van de evolutie van de beurskoers ten opzichte van de aankoopkoers van effecten.

Uitgaven	2009	2010	2010-2009
Toegekende sociale prestaties	209 326 689,85	213 401 923,06	4 075 233,21
Courante werkingsuitgaven	19 037 353,71	20 664 681,32	1 627 327,61
Financiële lasten	37 516 475,71	60 829 051,35	23 312 575,64
Lasten die een vermindering van de opbrengsten veroorzaken	143 535 894,11	154 381 916,52	10 846 022,41
<i>Subtotaal</i>	<i>409 416 413,38</i>	<i>449 277 572,25</i>	<i>39 861 158,87</i>
<i>Saldo</i>	<i>641 190,20</i>	<i>0,00</i>	<i>- 641 190,20</i>
Totaal	410 057 603,58	449 277 572,25	39 219 968,67

Tabel 17 - Uitgaven van het Fonds: vergelijkend overzicht 2009-2010

Hierna worden de diverse onderdelen van de uitgaven uitgelegd.

➤ Toegekende sociale prestaties

Met een aandeel van 47,50 % in de totale uitgaven is deze rubriek de grootste uitgavenpost. De toegekende sociale prestaties beliepen € 213 401 923,06 in 2010.

Er zijn 2 verschillende soorten sociale prestaties:

1. VERSTREKKINGEN

Het gaat om de medische kosten en de kosten in verband met vernieuwing en onderhoud van prothesen en orthopedische toestellen.

	2009	2010
Medische kosten	3 749 073,08	3 494 268,26
Prothesen - orthopedische toestellen	2 424 550,13	2 749 744,41
Totaal	6 173 623,21	6 244 012,67

2. SOCIALE UITKERINGEN

Het betreft in hoofdzaak prestaties toegekend aan slachtoffers en *rechthebbenden*.

Verrichtingen inzake de verzekering

	2009	2010
Renten getroffen	83 971 941,22	90 927 973,69
Renten rechthebbenden	1 105 279,69	840 474,18
Rentekapitalen en diverse lasten	0,00	0,00
Uitkeringen overlijden en begrafenis kosten	4 578,71	0,00
Vergoedingen tijdelijke ongeschiktheid	1 376 305,06	851 949,08
Vergoedingen en invaliditeitspensioenen	23 599 210,85	25 340 380,55
Andere diverse prestaties	599 883,94	310 522,48
Totaal	110 657 199,47	118 271 299,98

Verrichtingen inzake de sociale verzekering

	2009	2010
Aanvullende bijlagen	37 007 072,27	35 641 612,78
Speciale bijlagen	202 925,47	198 695,87
Aanpassingsbijlagen	48 232 198,42	46 719 051,16
Verergeringsbijlagen	6 135 756,03	5 864 299,72
Overlijdensbijlagen	368 422,40	370 316,31
Totaal	91 946 374,59	88 793 975,84

Verrichtingen inzake sociale bijstand

	2009	2010
Sociale bijstand	1 936,71	0,00

➤ Courante werkingsuitgaven

Het grootste gedeelte van deze uitgaven, hetzij € 13 088 483,45, zijn personeelskosten, terwijl de overige courante werkingsuitgaven € 7 576 197,87 bedragen.

In 2010 bedroegen de totale courante werkingsuitgaven € 20 664 681,32.

➤ Financiële lasten

Deze post, die een enorme stijging kent in vergelijking met het voorgaande jaar, vormt de voornaamste oorzaak van het negatieve saldo waarmee 2010 wordt afgesloten.

In vergelijking met 2009 is het totaal van de financiële lasten in 2010 namelijk gestegen met € 23 312 575,64 tot een bedrag van € 60 829 051,35.

De financiële lasten bestaan voor het grootste deel (84,87 %) uit de verliezen bij het te gelde maken van waardepapieren.

➤ Lasten die een vermindering van de opbrengsten veroorzaken

Deze post bestaat vooral uit de diverse niet-terugvorderbare overdrachten naar andere sectoren van de sociale zekerheid, hoofdzakelijk naar de RSZ - *Globaal Beheer*.

In 2010 bedroeg het globaal bedrag van deze post € 154 381 916,52 ten opzichte van € 143 535 894,11 in 2009.

3.2.3 DE BALANS

De balans geeft een overzicht van de activa en de passiva van het Fonds per 31.12.2010.

3.2.3.1 Activa

Activa	2009	2010	2010-2009
Materiële vastleggingen en voorraden	9 692 515,89	10 246 317,43	553 801,54
Vastliggende financiële waarden	17 604,79	19 298,16	1 693,37
Financieel omzetbaar	841 308 044,42	815 312 985,66	-25 995 058,76
Financieel beschikbaar	941 539,71	792 561,89	- 148 977,82
Debiteuren	110 064 033,00	111 842 162,03	1 778 129,03
Overgangsrekeningen	18 559 207,05	17 624 608,13	- 934 598,92
<i>Subtotaal</i>	<i>980 582 944,86</i>	<i>955 837 933,30</i>	<i>-24 745 011,56</i>
Rekeningen-courant (debetsaldo)	24 268 924,48	24 852 489,58	583 565,10
Totaal	1 004 851 869,34	980 690 422,88	-24 161 446,46

Tabel 18 - Activa van het Fonds: vergelijkend overzicht 2009-2010

➤ Materiële vastleggingen en voorraden

Het totaal van deze rubriek bedraagt € 10 246 317,43 en omvat de aankoopwaarde van de vastleggingen, verminderd met de afschrijvingen ervan.

➤ Vastliggende financiële waarden

Deze rubriek, die slechts een inferieur deel van het balanstotaal vertegenwoordigt, bestaat voornamelijk uit bepaalde waarborgen en leningen en voorschotten aan personeelsleden op meer dan 1 jaar.

➤ Financieel omzetbaar

De totale effectenportefeuille bedraagt € 815 312 985,66 (marktwaarde op 31.12.2010) en is met € 25 995 058,76 afgenomen ten opzichte van het jaar 2009.

Het behaalde rendement op de effectenportefeuille in 2010 is positief.

Een terugname van € 43 000 000,00 uit de effectenportefeuille in de loop van 2010 vormt de oorzaak van de daling ten opzichte van het voorgaande jaar.

➤ Financieel beschikbaar

Hier vindt men de saldi terug van de liquide middelen.

Dit zijn alle geldmiddelen waarover onze instelling onmiddellijk kan beschikken om betalingen te verrichten.

Naast contant geld vinden we hier de saldi op de diverse zichtrekeningen op 31.12.2010.

Het totaal van deze rubriek bedraagt € 792 561,89.

➤ Debiteuren

De schuldvorderingen zijn als volgt samengesteld:

Werkgevers en andere schuldenaren van bijdragen	€ 9 762 141,05
Terug te vorderen sociale prestaties	€ 567 282,89
Centrale overheid	€ 32 968 545,97
Debiteuren te ontvangen vervallen interesten	€ 40 041,73
Diverse debiteuren	€ 68 504 150,39
Totaal	€ 111 842 162,03

➤ Overgangsrekeningen

De overgangsrekeningen van het actief bedragen € 17 624 608,13 in 2010 en hebben voornamelijk betrekking op de gelopen en niet-vervallen te ontvangen interesten van de effectenportefeuille.

➤ Rekeningen-courant

Deze rubriek vloeit voort uit het feit dat er niet altijd afzonderlijke financiële rekeningen worden aangehouden voor het repartitie- en het kapitalisatiestelsel.

Dit impliceert dat er verrichtingen ten behoeve van het kapitalisatiestelsel kunnen worden uitgevoerd op rekeningen die hoofdzakelijk voor het repartitiestelsel worden gebruikt en omgekeerd.

In de balans is er op 31.12.2010 een schuld van het kapitalisatiestelsel ten opzichte van het repartitiestelsel voor een

bedrag van € 24 852 489,58, wat een stijging met 2,4 % inhoudt t.o.v. 2009.

3.2.3.2 Passiva

Passiva	2009	2010	2010-2009
Fondsen van de sociale zekerheid	847 566 209,67	849 679 870,48	2 113 660,81
Provisies voor verliezen en diverse lasten	94 793 536,90	64 811 971,14	-29 981 565,76
Crediteuren	23 840 465,43	26 224 251,28	2 383 785,85
Belgische instellingen van sociale zekerheid	13 493 306,20	14 194 792,35	701 486,15
Overgangsrekeningen van de passiva	889 426,66	927 048,05	37 621,39
<i>Subtotaal</i>	<i>980 582 944,86</i>	<i>955 837 933,30</i>	<i>-24 745 011,56</i>
Rekeningen-courant (creditsaldo)	24 268 924,48	24 852 489,58	583 565,10
Totaal	1 004 851 869,34	980 690 422,88	-24 161 446,46

Tabel 19 - Passiva van het Fonds: vergelijkend overzicht 2009-2010

➤ **Fondsen van de sociale zekerheid**

Dit bedrag - dat 86,64 % van de totale passiva uitmaakt - is voornamelijk samengesteld uit de technische reserves, de provisie van individuele kapitalisatie, het fonds van het vastliggend en de andere reserves.

Het fonds van het vastliggend vormt de netto-tegenwaarde van de administratieve of functionele vastgelegde middelen. Dit is het verschil tussen de boekwaarde en de reeds daarop toegepaste afschrijvingen.

➤ **Provisies voor verliezen en diverse lasten**

Deze provisie zijn samengesteld uit 2 categorieën:

- Provisies voor terug te vorderen bijdragen, bijdrageverhogingen en verwijlinteressen: € 36 622 738,96.
- Diverse provisie voor effecten en niet-verzekerde werkgevers: € 28 189 232,18.

➤ **Crediteuren**

Deze rubriek bevat de volgende posten:

Begunstigden van sociale prestaties	€ 17 347 271,95
Centrale overheid	€ 26 270,37
Te betalen werkingsposten	€ 1 365 723,30
Derden tussenkomend in sociale prestaties	€ 243 054,72
Liggende gelden	€ 312 216,66
Diverse crediteuren	€ 6 873 748,06
Vervallen te betalen financiële verrichtingen	€ 55 966,22
Totaal	€ 26 224 251,28

➤ **Belgische instellingen van sociale zekerheid**

Deze bedragen vertegenwoordigen de afhoudingen voor sociale zekerheid op prestaties die nog moeten worden vereffend bij de afsluiting van het dienstjaar en de nog te betalen bijdragen (€ 14 194 792,35 in 2010).

➤ **Overgangsrekeningen**

Deze rubriek bevat de gelopen en niet vervallen personeelslasten, namelijk de wedden van december (die pas begin januari van het daaropvolgende jaar worden uitbetaald) voor een bedrag van € 927 048,05.

Als bijlage bevinden zich de balanstotalen uitgesplitst over repartitie en kapitalisatie (bijlage 6).

3.3 Juridische middelen

De voornaamste opdrachten van het Fonds op juridisch vlak zijn:

- het beheer van de **betwiste zaken**;
- de **invordering van schuldvorderingen**.

Wanneer het Fonds zijn belangen moet verdedigen voor een rechtbank, wordt het vertegenwoordigd door een **advocaat**. Het Fonds doet een beroep op 5 advocaten (1 per arbeidshof, namelijk te Antwerpen, Brussel, Gent, Luik en Bergen).

De vervanging van de advocaten gebeurt voortaan volgens de procedures van de wetgeving op de overheidsopdrachten.

Via zijn juridische dienst deelt het Fonds aan de advocaat de stukken van het dossier mee en geeft het de nodige instructies, zowel over de inhoud van het geschil als over de procedurele aspecten. Elke stap van de procedure wordt opgevolgd door de dossierbeheerder.

➤ **Betwiste zaken**

Deze categorie omvat **zowel de procedures** die de slachtoffers (of hun *rechthebbenden*), verzekeringsondernemingen of andere instellingen van sociale zekerheid (meer bepaald de ziekenfondsen) instellen **tegen het Fonds als de procedures ingesteld door het Fonds zelf**.

De belangrijkste geschillen waarmee het Fonds geconfronteerd wordt, hebben betrekking op:

- de aanvragen tot **verergeringsbijslag** en de aanvragen tot tenlasteneming van de medische, heelkundige, farmaceutische of verplegingskosten (voor de ongevallen die zich hebben voorgedaan vóór 01.01.1988);
- de **weigering tot bekrachtiging** van een *overeenkomst-vergoeding*, omwille van de graad van blijvende arbeidsongeschiktheid of van de berekening van het *basisloon*;
- het begrip **belangrijkste bron van inkomsten**. Dit begrip is enkel van toepassing in geval van een dodelijk arbeidsongeval. Om een lijfrente te krijgen, moeten de *rechthebbenden* een ascendentie met het slachtoffer kunnen aantonen en bewijzen dat het slachtoffer hun belangrijkste kostwinner was;
- de ongevallen die zich hebben voorgedaan bij **niet-verzekerde werkgevers** en de rechtsvorderingen waarmee het Fonds bij die werkgevers de vergoedingen terugvordert die het aan de slachtoffers heeft betaald.

Die dossiers worden beheerd door een team van juristen.

➤ Invordering van schuldvorderingen

Wanneer een **debiteur** de verschuldigde sommen niet vrijwillig aan het Fonds betaalt, moet het Fonds deze zaak bij de bevoegde rechtbank aanhangig maken.

De belangrijkste schuldvorderingen van het Fonds zijn administratieve geldboeten, de zogenaamde bijdragen voor **ambtshalve aansluiting**. Die zijn verschuldigd door de werkgevers die geen verzekeringscontract tegen arbeidsongevallen hebben afgesloten.

Die bijdragen worden in principe rechtstreeks geïnd door de FOD Financiën. Er wordt slechts een gerechtelijke procedure ingesteld als de werkgever ambtshalve uit de bevolkingsregisters werd geschrapt of **failliet** werd verklaard.

In dat laatste geval stelt het Fonds verklaringen van schuldvorderingen op en informeert het vervolgens regelmatig bij de curatoren naar het verloop van de regeling van de faillissementen.

Het Fonds geeft aan de FOD Financiën ook de dossiers door over de natuurlijke personen waarvan het faillissement werd afgesloten zonder dat het Fonds al zijn schuldvorderingen heeft kunnen innen.

Daarnaast vordert het Fonds ook de sommen terug die het heeft betaald om een **niet-verzekerd** slachtoffer van een **arbeidsongeval** te **vergoeden**, evenals de **betalingen** die het **ten onrechte** zou hebben uitgevoerd.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de evolutie van het dossierbestand tijdens 2010.

Jaar	In beheer op 01.01.2010		Nieuw geopend		Afgesloten		Saldo op 31.12.2010	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010	2009	2010
Dossiers 'invordering'	3 315	3 438	795	882	672	529	3 438	3 791
Dossiers 'betwiste zaken'	502	478	85	85	109	58	478	505
TOTAAL	3 817	3 916	880	967	781	587	3 916	4 296

Tabel 20 - Evolutie van de behandelde dossiers volgens hun aard

➤ Andere activiteiten

Via zijn juridische dienst beantwoordt het Fonds eveneens de vragen om **juridisch advies** van de andere diensten en van derden (slachtoffers, vakbonden, advocaten, ziekenfondsen, verzekerings-ondernemingen, enz.). Steunend op zijn expertise in de arbeidsongevallenwetgeving, beantwoordt het zo de vragen die het schriftelijk (meer bepaald per mail via het adres jurid@faofat.fgov.be) of telefonisch ontvangt.

De dienst neemt ook deel aan meerdere werkgroepen over de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels binnen de **Europese Unie**.

Bijzonderheden van 2010

- De sterke stijging van het aantal werkgevers die een beroep doen op de "**gerechtelijke reorganisatieprocedure**". Deze procedure wil, onder controle van een rechter, de continuïteit van (een deel van) de onderneming in moeilijkheden of van de activiteiten ervan vrijwaren.
- De vooruitgang van het **EESSI**-project dat een Europees elektronisch netwerk voor de uitwisseling van socialezekerheidsgegevens wil opstellen. De uitvoering ervan is voorzien voor 01.05.2012.
- De procedure voor de **aanstelling** van een nieuwe **advocaat** voor het rechtsgebied van het arbeidshof van Luik.

3.4 Informatiemiddelen

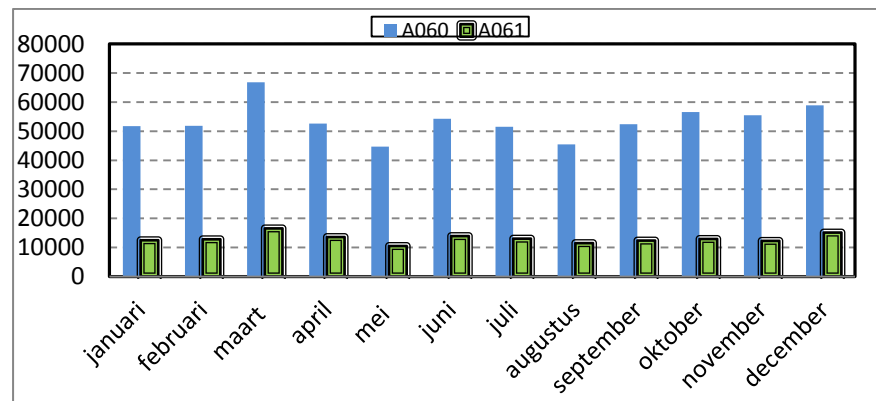
3.4.1 HET EVA-PROJECT

EVA is het letterwoord voor Elektronische Verbinding Arbeidsongevallen. Het doel van dit project is dat de verzekeringsondernemingen, het Fonds, de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid (KSZ) en andere instellingen van sociale zekerheid een belangrijk aantal **gegevens** kunnen **uitwisselen via elektronische stromen**.

In 2010 werd de tweede fase van het project afgerond. Gedurende het ganse jaar hebben de arbeidsongevallensector en het Fonds grote inspanningen geleverd om vooruitgang te boeken op het vlak van **e-government**, de online-overheid.

In 2010 hebben de verzekeringsondernemingen 642 527 attesten verstuurd om de ziekenfondsen op de hoogte te stellen van een arbeidsongeval en van het begin en einde van een periode van tijdelijke arbeidsongeschiktheid (stroom A060). De ziekenfondsen verstuurd op hun beurt 157 197 *subrogatie*-attesten naar de verzekeringsondernemingen (stroom A061).

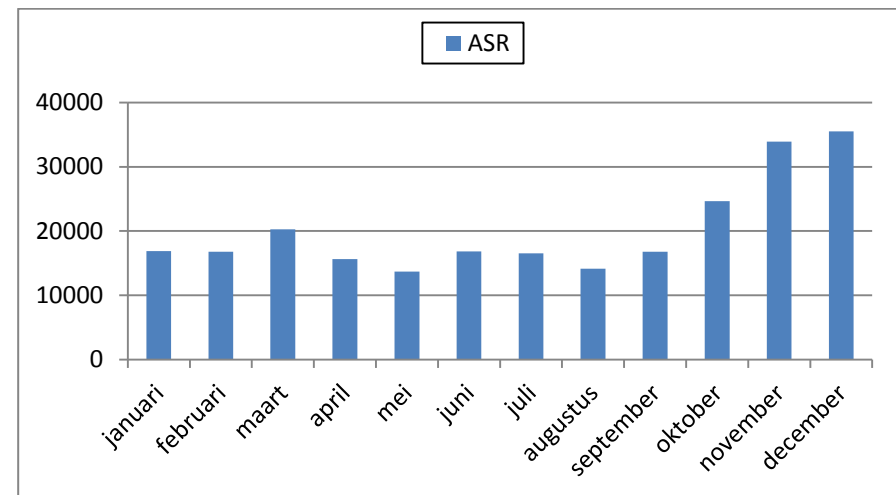
De grafiek hierna toont de onderverdeling per maand voor deze 2 stromen.

Figuur 11 - Maandelijks verdeling van de stromen A060 en A061 in 2010

De verzekeringsondernemingen hebben 241 639 *stromen* betreffende elektronische arbeidsongevalaangiften naar het Fonds gestuurd, waarvan 12 369 via het portaal van de sociale zekerheid (= type *ASR*).

Hierna vindt u een onderverdeling per maand.

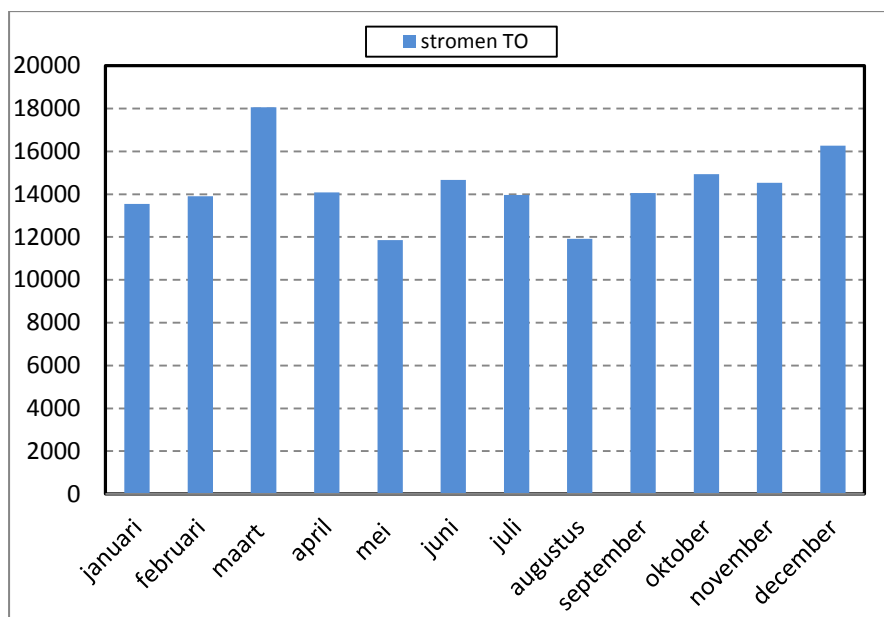
Figuur 12 - Aantal elektronische aangiften gestuurd naar het Fonds in 2010

3 316 van die 12 369 *ASR* waren vereenvoudigde aangiften. Om een vereenvoudigde elektronische aangifte te kunnen invullen, mag de **arbeidsongeschiktheid niet meer dan 4 dagen bestrijken**.

Het repertorium van de Kruispuntbank bevat voor de arbeidsongevallensector de gegevens van 1 561 296 personen, waarvan 221 219 werden geïntegreerd in 2010.

Er waren 241 639 gegevensstromen over arbeidsongevallen op de arbeidsplaats of arbeidswegongevallen die op hun beurt andere stromen genereerden. Die haalden bij de RSZ gegevens op over werkgevers die niet meer moeten worden meegedeeld door de verzekeringsondernemingen.

In 2010 hebben de verzekeringsondernemingen 171 800 stromen verstuurd van tijdelijke arbeidsongeschiktheid. Die worden als volgt onderverdeeld:

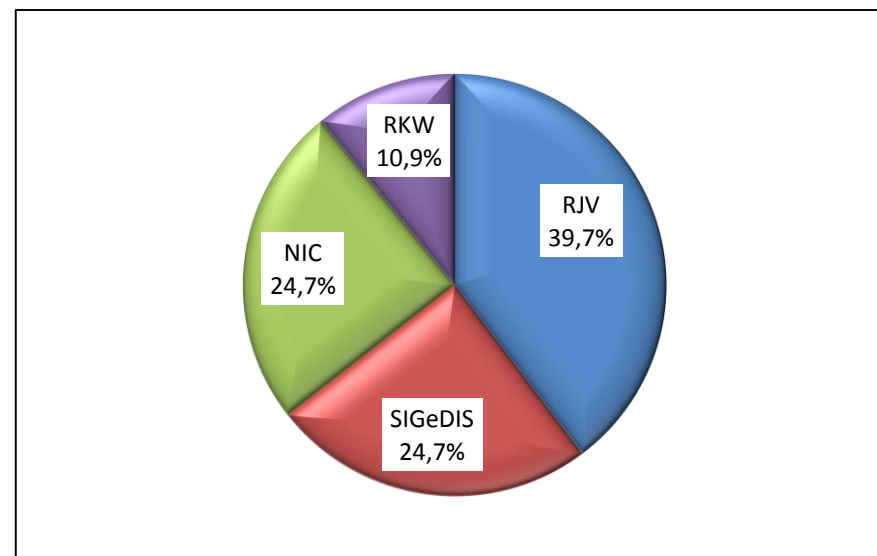

Figuur 13 - Maandelijke verdeling van de stromen van tijdelijke arbeidsongeschiktheid

Op basis van de stromen heeft de sector 997 231 attesten van tijdelijke arbeidsongeschiktheid verstuurd:

- 396 028 naar de RJV (Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie);
- 246 808 naar Sigedis (sociale individuele gegevens);
- 245 831 naar het NIC (Nationaal Intermutualistisch College);
- 108 564 naar de RKW (Rijksdienst voor Kinderbijslag voor Werknemers).

De onderstaande grafiek geeft die cijfers in percentages weer.

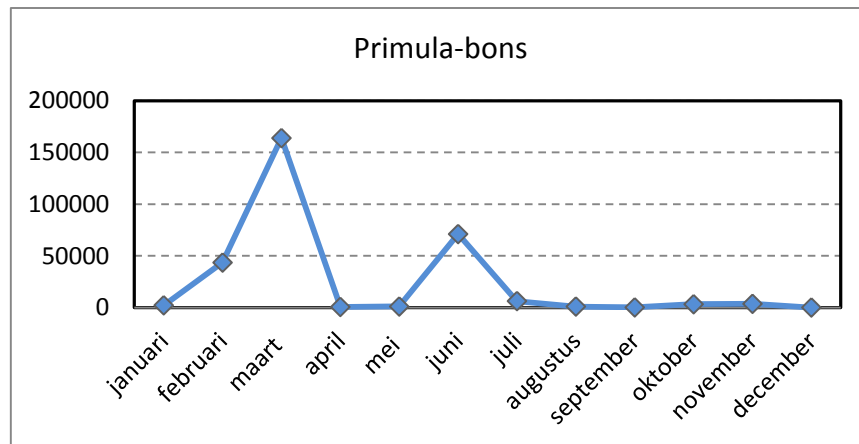
Figuur 14 - Verdeling van de attesten van tijdelijke ongeschiktheid verstuurd in 2010

3.4.2 DE ANDERE TOEPASSINGEN

➤ Primula

De toepassing Primula maakt het de verzekeringsondernemingen mogelijk de **verzekeringspremies te berekenen** op basis van gegevens met betrekking tot de lonen en de arbeidstijden die de werkgever aan de RSZ (*DmfA*) heeft aangegeven.

In 2010 werden er aldus naar de verzekeringsondernemingen attesten verstuurd. Die attesten worden gewoonlijk "Primula-bons" genoemd. Zoals blijkt uit onderstaande grafiek werden de meeste bons opgesteld in februari, maart en juni.

Figuur 15 - Evolutie van het aantal verstuurde Primula-bons in 2010

Om de *ASR* te *routen*²⁰ en de Primula-bons door te geven, wordt een polissenrepertorium gebruikt. Die koppelt elke werkgever aan een polisnummer en dus een verzekeringsonderneming.

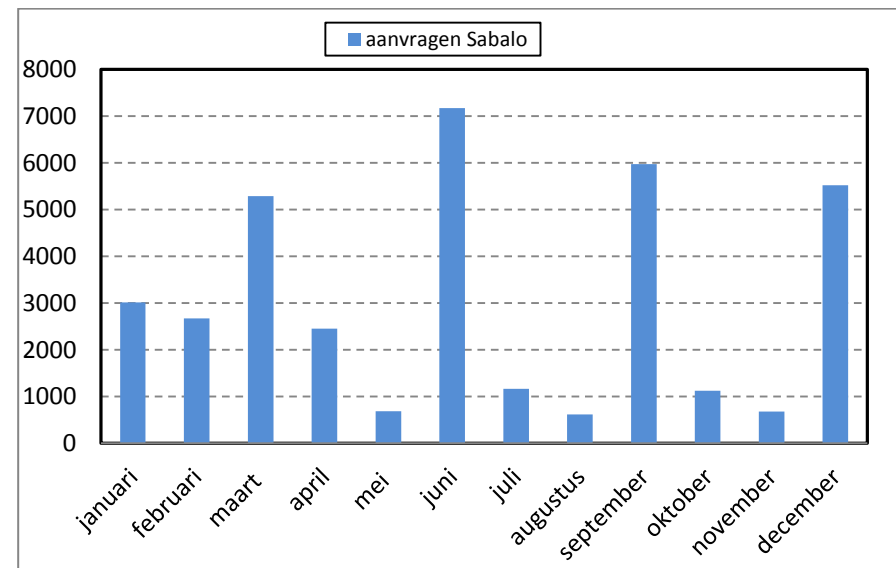
²⁰ Operatie waarmee men het traject specificeert dat een mededeling moet afleggen om bij de bestemming te komen.

De verzekeringsondernemingen hebben 126 725 *stromen* verstuurd om dit repertorium aan te passen aan de werkelijkheid. De contracten worden op basis van het ondernemingsnummer geïntegreerd, ook al is dit laatste niet gekend bij de RSZ.

➤ Sabalo

Sabalo beoogt het *basisloon* automatisch te **berekenen** in functie van de loon- en arbeidstijdsgegevens van de *DmfA*.

De verzekeringsondernemingen hebben 36 358 aanvragen verwerkt in 2010. De maandelijkse onderverdeling ervan ziet u in onderstaande grafiek.

Figuur 16 - Maandelijkse verdeling van de Sabalo-aanvragen

➤ Datawarehouse

Het datawarehouse is een systeem van exploitatiegegevensbanken van waaruit gebruikers zelf statistieken kunnen opstellen.

Zo werd de datawarehouse in 2010 gevoed met 348 810 gegevens over arbeidsongevallen en de betalingen ervan.

Deze gegevens komen van de verzekeringsondernemingen en van het Fonds zelf.

Bepaalde ongevalgegevens werden naar de Kruispuntbank gestuurd om het datawarehouse "arbeidsmarkt" aan te vullen.

➤ Finan

Met Finan worden de **vergoedingen voor blijvende arbeidsongeschiktheid berekend**, beheerd en **betaald**. In 2010 werd deze toepassing aangepast voor de welvaartspremie, het gebruik van gegevens uit de EVA-toepassingen en de invoering van het SEPA-project, de unieke ruimte voor betalingen in euro.

Een verbeterde versie van Finan wordt momenteel uitgewerkt.

➤ Andere

Het Fonds werkte in 2010 ook nog verder mee aan de volgende projecten:

- **Farao**: laat de FOD WASO toe gegevens op te vragen over arbeidsongevallen en de ernst ervan;
- **Coprev**: laat toe gegevens over de arbeidsongevallen door te geven aan de externe preventiediensten;
- het gebruik van een **Pensioenkadaster**.

De **migratie** van de ontwikkelingstool VisualAge Generator naar zijn opvolger EGL werd verdergezet voor de programma's Finan en Atao. Hiermee kan het Fonds de regeling van de arbeidsongevallen beheren. Die operatie werd uitgevoerd in samenwerking met een externe firma.

De toepassing FatAss (die wordt gebruikt in het kader van de verzekeringsfunctie van het Fonds) en de toepassing voor de *ambtshalve aansluitingen* werden ook in 2010 verder **onderhouden**.

De evolutie van de Kruispuntbank naar "webservices" werd in 2010 op de voet gevolgd door het Fonds.

GLOSSARIUM

Aangifte van het sociaal risico (ASR)	Het gaat in dit geval over de elektronische aangifte van het arbeidsongeval via het portaal van de sociale zekerheid. Wanneer de arbeidsongeschiktheid minder is dan 4 dagen, kan de werkgever ook een vereenvoudigde aangifte indienen waarvoor er bijna 2 keer minder gegevens ingevuld moeten worden.
Ambtshalve aansluiting	Administratieve boete die het Fonds oplegt aan de werkgevers die niet verzekerd zijn tegen arbeidsongevallen. Het bedrag ervan hangt af van het jaar en de duur van niet-verzekering evenals van het aantal niet-verzekerde werknemers.
Basisloon	<p>Loon dat de werknemer het jaar vóór het arbeidsongeval ontving voor de functie die hij op het moment van het ongeval uitoefende. Het basisloon omvat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het eigenlijke loon; - het vakantiegeld; - de eindejaarspremie; - de overuren; - de voordelen in natura; - enz. <p>De arbeidsongevallenwet voorziet een plafond voor het basisloon. Dat wordt elk jaar aangepast aan de consumptieprijsindex.</p>
Bekrachtiging	<p>Procedure waarmee het Fonds voor arbeidsongevallen de door het slachtoffer (of zijn rechthebbenden) en de verzekeraar ondertekende overeenkomst-vergoeding valideert. Vanaf de ontvangst van het volledige dossier beschikt het Fonds over 3 maanden om de overeenkomst te bekrachtigen. De procedure kan voor maximaal 2 maanden geschorst worden indien het Fonds vindt dat één of meer elementen van de overeenkomst ontbreken of gewijzigd moeten worden.</p> <p>Vanaf de bekrachtiging van de overeenkomst-vergoeding kan de graad van blijvende ongeschiktheid gedurende 3 jaar herzien worden in geval van wijziging van de fysieke toestand van het slachtoffer.</p>
Consolidatie	Stabilisatie van de letsels.
De meest gereede partij	Partij die het meeste belang heeft bij de voortgang van een gerechtelijke procedure.

DmfA	Multifunctionele aangifte waarmee de werkgever de loon- en arbeidstijdgegevens van zijn werknemers naar de RSZ doorstuurt. Deze gegevens zijn zodanig omschreven en gegroepeerd dat alle instellingen van sociale zekerheid met dezelfde informatie aan de slag kunnen gaan en ze niet langer telkens apart zullen opvragen. De aangifte wordt gebruikt door de instellingen van de sociale zekerheid die belast zijn met het toekennen van rechten binnen de sociale zekerheid (ziekteverzekering, werkloosheid, pensioenen, arbeidsongevallen, beroepsziekten, kinderbijslag en jaarlijkse vakantie) en met het uitbetalen van vergoedingen.
Elektronische stroom	Kanaal waarlangs de verschillende actoren van de socialezekerheidssector gegevens elektronisch kunnen uitwisselen. De behandeling van de uitgewisselde informatie verloopt op die manier vlugger en vlotter.
Globaal Beheer (RSZ)	Het Globaal Beheer werd binnen de RSZ gecreëerd om te komen tot een verdeling van de financiële middelen onder de verschillende takken van de sociale zekerheid. Het globaal beheer van alle sociale zekerheidsbijdragen werd ingevoerd bij wet van 30.03.1994. Sindsdien worden de openbare instellingen van sociale zekerheid (OISZ) gefinancierd volgens hun behoeften, zodat overdrachten tussen winstgevende en verlieslatende takken mogelijk zijn.
Herzieningstermijn	Termijn van 3 jaar waarin het slachtoffer of de verzekeringsonderneming, in functie van de evolutie van de letsels, een opwaartse of neerwaartse herziening kan vragen van de graad van blijvende arbeidsongeschiktheid. Op het einde van de herzieningstermijn wordt de graad van blijvende arbeidsongeschiktheid definitief en wordt de vergoeding vervangen door een lijfrente.
Hulp van derden	Er kan een bijslag worden toegekend aan het slachtoffer waarvan de toestand hulp van een andere persoon vereist. Deze bijslag wordt bepaald door de graad van nood aan hulp. Om die graad te bepalen moet men niet alleen rekening houden met de hulp die nodig is om de dagdagelijkse handelingen uit te voeren maar ook met de toegekende prothesen en/of orthesen van het slachtoffer.
Jaarlijkse vergoeding	Wordt aan het slachtoffer gestort vanaf de consolidatie van de letsels tot aan het verstrijken van de herzieningstermijn. Tijdens die termijn kan het bedrag variëren naargelang de evolutie van de letsels.

Overeenkomst-vergoeding	<p>Regelingsvoorstel dat de verzekeringsonderneming in tweevoud naar het slachtoffer (of zijn rechthebbenden) stuurt. In geval van akkoord, stuurt deze laatste hem het ondertekende voorstel terug. De verzekeringsonderneming stuurt het dan naar het Fonds voor arbeidsongevallen dat, behalve bij schorsing, 3 maanden de tijd heeft om het te valideren.</p> <p>De overeenkomst-vergoeding vermeldt onder meer de graad van blijvende ongeschiktheid en het bedrag van de vergoeding.</p>
Rechthebbenden	<p>De personen die aanspraak kunnen maken op een rente na een dodelijk arbeidsongeval van een van hun naaste familieleden.</p> <p>Er bestaan 5 categorieën rechthebbenden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de echtgeno(o)t(e); - de kinderen, inclusief geadopteerde kinderen; - de ascendenten, inclusief geadopteerde ascendenten; - de kleinkinderen; - de broers en zussen <p>van het slachtoffer.</p>
Rente	Vergoeding die aan het slachtoffer gestort wordt na het verstrijken van de herzieningstermijn. De rente is vast en voor het leven.
Subrogatie	In de arbeidsongevallensector betreft het de overdracht van de rechten van een persoon aan een andere persoon of een instelling. De subrogatie houdt in dat de vervanger aan hetzelfde juridisch stelsel onderworpen is als degene die hij vervangt.
Verergeringsbijslag	Bijslag toegekend aan het slachtoffer waarvan de graad van blijvende ongeschiktheid, die het gevolg is van het arbeidsongeval, verergert na de herzieningstermijn, voor zover die nieuwe graad van blijvende arbeidsongeschiktheid minstens 10 % bedraagt.

BIJLAGEN

1. EVOLUTIE VAN REGLEMENTERING EN RECHTSPRAAK IN 2010

Deze bijlage geeft voor het jaar 2010 een overzicht van de:

- nieuwigheden in de reglementering inzake arbeidsongevallen;
- belangrijkste arresten van de hoogste rechtsprekende instanties met betrekking tot de interpretatie van de bepalingen van de arbeidsongevallenwet van 10.04.1971.

WETTEN

Afkondiging	Bekendmaking in BS	Opschrift
06.06.2010	01.07.2010	Wet tot invoering van het Sociaal Strafwetboek

KONINKLIJKE BESLUITEN

02.06.2010	16.06.2010	Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 24 december 1987 tot uitvoering van artikel 42, tweede lid, van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971, betreffende de uitbetaling van de jaarlijkse vergoedingen, van de renten en van de bijlagen
04.10.2010	25.10.2010	Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 21 december 1971 houdende uitvoering van sommige bepalingen van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971
23.11.2010	26.11.2010	Koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 23 december 2008 tot uitvoering van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 in verband met de onevenredig verzwaarde risico's

MINISTERIËLE BESLUITEN

02.06.2010	16.06.2010	Ministerieel besluit tot wijziging van het ministerieel besluit van 1 december 1988 houdende goedkeuring van de modellen van overeenkomst en van aanvraagformulier voor de betaling door overschrijving bedoeld in de artikelen 8 en 9 van het koninklijk besluit van 24 december 1987 tot uitvoering van de artikelen 42, tweede lid, 45 en 45bis van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971
------------	------------	--

AANSCHRIJVINGEN EN MEDEDELINGEN

18.01.2010		Aanschrijving FAO 2010/1 Mededeling van de forfaitaire bedragen in aanmerking te nemen voor de toepassing van artikel 45 ^{quater} van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971
26.01.2010		Aanschrijving FAO 2010/2 Lijst van de centra voor kunstledematen en leveranciers inzake prothesen en orthopedische toestellen erkend door het Fonds voor arbeidsongevallen
27.01.2010	27.01.2010	FOD Sociale Zekerheid. Arbeidsongevallen. Indexering van de loongrenzen bedoeld bij artikel 39, eerste en tweede lid, van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971
27.01.2010	27.01.2010	FOD Sociale Zekerheid. Arbeidsongevallen. Indexering van de bedragen bedoeld bij artikel 5 van het koninklijk besluit van 10 augustus 1987 houdende vaststelling van de bijzondere regelen in verband met de toepassing van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 op de sportbeoefenaars
27.01.2010	27.01.2010	FOD Sociale Zekerheid. Arbeidsongevallen Indexering van het bedrag bedoeld bij artikel 4, eerste lid, van het koninklijk besluit van 18 april 2000 tot vaststelling van de bijzondere regels van basisloonberekening voor de toepassing van de arbeidsongevallenwet van 10 april 1971 op bepaalde categorieën van werknemers

08.02.2010		Aanschrijving FAO 2010/3 Jaarlijkse aanpassing van de prijzen, van de duur en van het onderhoud van de prothesen en orthopedische toestellen. Dienstjaar 2010
21.02.2010		Aanschrijving FAO 2010/4 Aanpassing van de arbeidsongevallenvergoedingen aan de welvaart. Vernietiging en vervanging van de aanschrijving nr. 2009/7
13.12.2010		Ministeriële Aanschrijving nr. 269 Begindatum van de verjaringstermijn van een aanvraag tot bijslag wegens verergering
23.12.2010		Omzendbrief FAO 2010/5 Toepassing door de verzekeringsondernemingen van het koninklijk besluit van 22 maart 1993 betreffende de bewijskracht, ter zake van de sociale zekerheid, van de door de instellingen van sociale zekerheid opgeslagen, bewaarde of weergegeven informatiegegevens

RECHTSPRAAK

➤ Het **cassatiearrest van 06.01.2010** (R.G.A.R. 2010, nr. 14.634) brengt in herinnering dat het slachtoffer van een arbeidsongeval van de derde die voor het ongeval aansprakelijk is, alleen de vergoeding van zijn lichamelijke schade kan eisen in zoverre zijn gemeenrechtelijke vergoeding hoger is dan de vergoedingen die de arbeidsongevallenwet hem toekent. Aangezien die regel van openbare orde is, moet de rechter, desnoods ambtshalve, de gemeenrechtelijke vergoedingen vergelijken met de vergoedingen krachtens de arbeidsongevallenwet. Het verbreekt dan ook het vonnis, op 19.05.2009 in hoger beroep door de correctionele rechtbank te Luik geweest, dat aan getroffen de vergoedingen had toegekend, enerzijds voor zijn administratieve kosten en verplaatsingskosten, anderzijds voor de bijstand van derde, zonder dat het had onderzocht in hoeverre de arbeidsongevallenverzekeraar die schade eventueel reeds had vergoed met toepassing van de artikelen 24 en 33 van de arbeidsongevallenwet.

➤ Het **cassatiearrest van 25.01.2010** (J.T.T. 2010, 189) brengt andermaal in herinnering dat het slachtoffer van een arbeidsongeval van de derde die voor het ongeval aansprakelijk is, alleen de vergoeding van zijn lichamelijke schade kan eisen in zoverre zijn gemeenrechtelijke vergoeding hoger is dan de vergoedingen die de arbeidsongevallenwet hem toekent en preciseerd dat, om dat verschil te berekenen, de rechter de volgens de gemeenrechtelijke regels berekende vergoedingen moet vergelijken met die welke berekend worden volgens de regels bepaald in de arbeidsongevallenwet. Het verbreekt dan ook het vonnis, op 22.06.2007 in hoger beroep geweest door de rechtbank van eerste aanleg te Namen, dat die vergelijking niet had gemaakt

en had beslist dat de niet verminderde vergoeding, bepaald in artikel 24, tweede lid, van de arbeidsongevallenwet, noodzakelijkerwijs overeenstemt met de vergoeding die volgens het gemeen recht voor dezelfde schade is verschuldigd.

➤ Het **cassatiearrest van 08.02.2010** (A.R. nr. S.09.0029.F) herinnert eraan dat, overeenkomstig het wettelijk vermoeden van artikel 2, vierde lid, van de arbeidsongevallenwet overheidspersoneel en artikel 9 van de arbeidsongevallenwet, wanneer de getroffene of zijn rechthebbenden, benevens het bestaan van een letsel, het bestaan van een plotselinge gebeurtenis aanwijzen, het letsel, behoudens tegenbewijs, vermoed wordt door een ongeval te zijn veroorzaakt. Dit vermoeden is ingevoerd ten gunste van de getroffene van het ongeval en zijn rechthebbenden en kan alleen door hen worden aangevoerd. Dit impliceert dat de werkgever (openbare sector) of de arbeidsongevallenverzekeraar (private sector), met uitsluiting van elke redelijke twijfel, de datum moet aantonen van de gebeurtenis die de verjaringstermijn heeft doen ingaan. Zij kunnen zich wat dat betreft op geen enkel wettelijk vermoeden beroepen. Het vernietigt dan ook het arrest van 24.11.2008 van het arbeidshof te Brussel, dat de verjaringstermijn had doen ingaan op 10.08.1999, op grond dat de getroffene niet had aangetoond dat er geen oorzakelijk verband bestaat tussen de arbeidsongeschiktheid in de periode van 10 tot 24.08.1999 ten gevolge van zijn longontsteking en de plotselinge gebeurtenis (brand met ontploffing) van 04.05.1999.

➤ Het **cassatiearrest van 14.04.2010** (De Verz. 2010, 287, noot F. Herpoel) brengt in herinnering dat artikel 47 van de arbeidsongevallenwet de verzekeringsonderneming toestaat om een rechtsvordering in te stellen tegen de voor het arbeidsongeval

aansprakelijke tot beloop van de aan de getroffene gedane uitkeringen tot herstel van de materiële schade die voortvloeit uit de vermindering van zijn arbeidsgeschiktheid. De verzekeraar kan die burgerlijke vordering instellen op dezelfde wijze als de getroffene of diens rechthebbenden en in de rechten worden gesubrogeerd die voormelden krachtens het gemeen recht hadden kunnen uitoefenen. Wanneer het bestreden arrest van het hof van beroep te Brussel van 27.11.2009 vaststelt dat de benadeelde subrogant zich regelmatig, vóór het verval van de strafvordering, burgerlijke partij heeft gesteld, beslist het dan ook naar recht om de vordering van de gesubrogeerde, die na de verjaring van de voormelde vordering is ingesteld, ontvankelijk te verklaren.

➤ Het **Grondwettelijk Hof** heeft bij arrest nr. 43/2010 van **29.04.2010**, (B.S. 12.07.2010) voor recht gezegd dat het artikel 69 van de arbeidsongevallenwet, zoals het van kracht was vóór de wijziging ervan bij artikel 61 van de wet van 13.07.2006 houdende diverse bepalingen inzake beroepsziekten en arbeidsongevallen en inzake beroepsherinschakeling, de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schendt. In deze vroegere versie kon het artikel 69 van de arbeidsongevallenwet immers tot gevolg hebben dat het de verjaringstermijn van de aanvragen van *verergeringsbijslagen* doet ingaan op een ogenblik waarop het slachtoffer van het ongeval niet weet dat het door zijn gezondheidstoestand het recht zou kunnen krijgen om ze te vorderen en deed aldus zonder redelijke verantwoording op onevenredige wijze afbreuk aan de rechten van het slachtoffer van een arbeidsongeval.

➤ Het **cassatiearrest van 10.05.2010** (A.R. nr. S.08.0072.F) bevestigt de bevoegdheid van het Hof van Cassatie om na te gaan of de feitenrechter uit de door hem vastgestelde feiten wettig heeft kunnen afleiden dat de werknemer

een normaal traject had afgelegd, maar verklaart het onderdeel van het cassatiemiddel, dat erop neerkomt het Hof te verzoeken om zijn eigen beoordeling van de feitelijke omstandigheden in de plaats te stellen van die van de feitenrechter, niet ontvankelijk. Het verwerpt dan ook het cassatieberoep tegen het arrest van 13.06.2001 van het arbeidshof te Bergen dat de beslissing tot erkenning van het arbeidswegongeval had gegrond op de redenen (het feest van Sint-Elooi vieren en aankopen doen voor de eindejaarsfeesten) die de onderbrekingen hebben veroorzaakt en op de omstandigheden (geen drankmisbruik en redelijk gedrag van de getroffene) waarin deze onderbrekingen zijn gebeurd, zonder rekening te houden met de objectieve duur van de verschillende trajectonderbrekingen van de getroffene, en zonder vast te stellen dat die onderbrekingen verantwoord werden door overmacht.

➤ Het **cassatiearrest van 10.05.2010** (A.R. nr. S.09.0048.F) brengt in herinnering dat inzake arbeidsongevallen de aangevoerde plotselinge gebeurtenis moet vaststaan, en verbreekt dan ook het arrest, op 08.01.2009 gewezen door het arbeidshof te Luik, afdeling Namen, dat enerzijds, met bevestiging van de beslissing van de eerste rechter, beslist had dat de plotselinge gebeurtenis bestaat in de achterwaartse val met een torsie van de romp, anderzijds dat, op grond van eigen redenen, de plotselinge gebeurtenis bestaat in hetzij de val, hetzij de draaibewegingen van de romp vóór de val.

➤ De **Raad van State** vernietigde bij arrest nr. 204.191 van **21.05.2010** het K.B. van 08.05.2007 betreffende de premiedifferentiatie inzake arbeidsongevallen.

➤ Het **cassatiearrest van 22.06.2010** (A.R. nr. P.09.1912.N) stelt dat bij de bepaling van de

gemeenrechtelijke vergoeding waarop de getroffene of zijn rechthebbende aanspraak kan maken voor inkomensverlies, het volledige kapitaal gevestigd op grond van de arbeidsongevallenwet dient in mindering te worden gebracht van de gemeenrechtelijke vergoeding voor inkomensverlies, ook al wordt dat kapitaal bepaald op grond van de volledige statistische overlevingsduur, terwijl de gemeenrechtelijke vergoeding voor inkomensverlies bepaald wordt op grond van de lucratieve levensduur.

➤ Het **cassatiearrest van 04.10.2010** (A.R. nr. C.09.0475.N.) brengt in herinnering dat het cumulatieverbod van artikel 46, §2, tweede lid, van de arbeidsongevallenwet slechts geldt in zoverre de schade waarvoor vergoeding gevorderd wordt, gedekt wordt door de arbeidsongevallenwet, en verbreekt het arrest, op 11.02.2009 gewezen door het hof van beroep te Antwerpen, dat bij de vergelijking tussen de vergoeding op grond van de arbeidsongevallenwet en die op grond van het gemene recht, het volledig bedrag had betrokken van de gemeenrechtelijke vergoeding voor materiële schade (inclusief de blijvende huishoudelijke schade) wegens blijvende arbeidsongeschiktheid.

➤ Het **cassatiearrest van 25.10.2010** (A.R. nr. S.09.0052.F.) stelt dat de herzieningstermijn geen aanvang neemt vanaf het in kracht van gewijsde gaan van de beslissing die de consolidatiedatum vaststelt, maar pas begint te lopen vanaf de in kracht van gewijsde gegane beslissing die de overige elementen ter berekening van de jaarlijkse arbeidsongevallenvergoeding, zoals de graad van arbeidsongeschiktheid en het basisloon, bepaalt. Het verbreekt dan ook het arrest, op 16.02.2009 gewezen door het arbeidshof te Brussel, dat geoordeeld had dat het recht op een jaarlijkse

vergoeding voortvloeide uit het vonnis van 01.10.1999, dat de datum van consolidatie en de graad van blijvende ongeschiktheid had vastgesteld en in kracht van gewijsde was gegaan op 15.09.2001 met de motivering dat niet vereist is dat het basisloon daarenboven moet zijn vastgesteld in een in kracht van gewijsde gegane beslissing, aangezien de vordering tot herziening alleen betrekking heeft op de wijziging van de graad van blijvende ongeschiktheid.

➤ Het **cassatiearrest van 25.10.2010** (A.R. nr. S.09.0081.F.) verwerpt de voorziening in cassatie tegen het arrest van 11.02.2009 van het arbeidshof te Bergen, dat een arbeidsongeval had erkend in hoofde van een winkelbediende die slachtoffer werd van een dodelijke agressie vanwege haar echtgenoot. Het Hof van Cassatie overwoog daarbij dat de motivering van het bestreden arrest "dat de omstandigheden het risico op de agressie op zijn minst hebben verhoogd " volstaat als motivering voor de beslissing van het arrest dat het ongeval door het feit van de uitvoering van de arbeidsovereenkomst is overkomen.

2. EVOLUTIE VAN HET BEDRAG DER BIJSLAGEN

(algemeen stelsel + koopvaardij en zeevisserij)

Jaar	Aanvullende bijslag	Bijzondere bijslag	Aanpassings- bijslag	Verergerings- bijslag	Overlijdens- bijslag	Totaal
2000	49 827 094,27	662 074,03	49 482 026,48	5 796 692,60	293 629,88	106 061 517,26
2001	48 368 364,82	676 674,95	49 893 455,36	5 844 312,95	332 499,58	105 115 307,67
2002	46 914 466,59	699 894,56	48 996 709,78	5 866 931,85	326 854,46	102 804 857,24
2003	44 577 441,07	679 316,51	48 409 625,47	5 825 187,65	340 314,34	99 831 885,04
2004	42 412 863,54	654 267,25	46 869 630,10	5 590 238,59	341 182,10	95 868 181,58
2005	41 035 918,99	645 442,58	46 794 552,39	5 575 588,91	340 152,71	94 391 655,58
2006	39 946 497,62	586 568,20	47 379 748,11	5 661 514,57	349 020,47	93 923 348,97
2007	38 431 210,52	202 409,14	46 734 779,04	5 885 407,96	345 751,42	91 599 588,08
2008	38 302 145,64	202 020,19	48 765 192,12	6 070 752,86	370 102,96	93 710 213,77
2009	37 007 072,27	202 925,47	48 232 210,51	6 135 756,03	368 422,40	91 946 386,68
2010	35 641 612,78	198 695,87	46 719 051,16	5 864 299,72	370 316,31	88 793 975,84

3. EVOLUTIE VAN HET AANTAL GERECHTIGDEN OP BIJSLAG

(algemeen stelsel + koopvaardij en zeevisserij)

Jaar	Aanvullende bijslag	Bijzondere bijslag	Aanpassings-bijslag	Verergerings-bijslag	Overlijdens-bijslag	Totaal
2000	29 620	132	40 171	1 894	92	71 909
2001	28 209	111	37 929	1 963	94	68 306
2002	29 209	135	32 619	1 310	99	63 372
2003	27 649	136	31 343	1 271	100	60 499
2004	25 958	128	29 932	1 224	104	57 346
2005	24 556	123	28 811	1 159	102	54 751
2006	20 851	104	27 678	1 682	101	50 416
2007	19 439	95	26 734	1 661	96	48 025
2008	18 165	90	26 106	1 636	96	46 093
2009	17 043	88	25 107	1 611	96	43 945
2010	15 803	86	23 919	1 578	93	41 479

4. AANTAL GERECHTIGDEN OP EEN AANVULLENDE, BIJZONDERE OF AANPASSINGSBIJSLAG VOLGENS ONGESCHIKTHEIDSGRAAD OF HOEDANIGHEID RECHTHEBBENDEN OP 31.12.2010

Ongeschiktheidsgraad (%)	Aanvullende bijslag	Bijzondere bijslag	Aanpassingsbijslag	Totaal
< 10	3.199	6	900	4.105
10-19	5.663	8	11.574	17.245
20-29	1.859	6	3.536	5.401
30-35	707	2	1.712	2.421
36-39	119	0	155	274
40-49	431	0	683	1.114
50-59	290	2	453	745
60-65	216	1	330	547
66-69	29	0	28	57
70-79	155	0	167	322
80-89	93	0	103	196
90-99	18	0	28	46
100	95	0	181	276
101-109	5	0	17	22
110-119	20	0	52	72
120-129	27	0	63	90
130-139	12	0	30	42
140-149	3	0	16	19
150-159	18	0	47	65
160-169	0	0	8	8
170-179	0	0	4	4
180-189	0	0	1	1
190-200	7	0	21	28
Hulp van derden	0	0	0	0
Overlevende echtgenoten	2.610	9	3.114	5.733
Ascendenten	226	0	608	834
Descendenten	1	52	88	141
Totaal	15.803	86	23.919	39.808

5. EVOLUTIE VAN DE SOCIALE PRESTATIES UITGEKEERD DOOR HET FONDS (IN €)

(algemeen stelsel + koopvaardij en zeevisserij + niet-verzekerde werkgevers)

Jaar	Medische kosten	Prothesen	Verzekerings- verrichtingen	Bijslagen en sociale bijstand	Kosten normaal ten laste v.d. getroffen	Totaal
2000	3 250 528,63	2 572 415,90	59 228 059,56	106 068 012,07	468 865,81	171 587 881,97
2001	3 343 414,34	2 488 528,73	57 404 629,16	105 118 431,13	455 578,72	168 810 582,08
2002	4 338 247,22	2 498 163,16	63 051 422,93	102 811 856,75	502 742,48	173 202 432,54
2003	3 674 893,13	2 151 759,06	68 826 737,11	99 839 642,95	619 310,28	175 112 342,53
2004	3 734 157,44	2 713 433,89	73 246 800,62	95 876 250,27	827 690,37	176 398 332,59
2005	3 444 126,54	2 909 694,38	80 133 771,84	94 397 477,49	760 977,34	181 646 047,59
2006	3 776 280,29	2 407 880,00	86 937 163,43	93 929 665,08	703 157,51	187 754 146,31
2007	3 787 713,52	2 630 205,51	93 214 246,29	91 603 810,70	646 817,00	191 882 793,02
2008	3 819 656,34	2 549 909,99	101 604 106,98	93 714 625,09	600 321,93	202 288 620,33
2009	3 749 073,08	2 424 550,13	110 657 199,47	91 948 311,30	547 555,87	209 326 689,85
2010	3 494 268,26	2 749 744,41	118 271 299,98	88 793 975,84	92 634,57	213 401 923,06

6. BALANS 2010 VOLGENS KAPITALISATIE EN REPARTITIE

Activa	Repartitie	Kapitalisatie	Totaal
Materiële vastleggingen en voorraden	9 469 821,98	776 495,45	10 246 317,43
Vastliggende financiële waarden	19 298,16	0	19 298,16
Financieel omzetbaar	140 812,94	815 172 172,72	815 312 985,66
Leningen aan Belgische instellingen voor sociale zekerheid voor meer dan één jaar	0	0	0
Financieel beschikbaar	743 608,41	48 953,48	792 561,89
Debiteuren	108 640 038,68	3 202 123,35	111 842 162,03
Overgangsrekeningen	6 336,32	17 618 271,81	17 624 608,13
<i>Subtotaal</i>	<i>119 019 916,49</i>	<i>836 818 016,81</i>	<i>955 837 933,30</i>
Rekeningen-courant (debetsaldo)	24 852 489,58	0	24 852 489,58
Totaal	143 872 406,07	836 818 016,81	980 690 422,88

Passiva	Repartitie	Kapitalisatie	Totaal
Fondsen van de sociale zekerheid	39 296 306,89	810 383 563,59	849 679 870,48
Provisies voor verliezen en diverse lasten	65 914 035,25	-1 102 064,11	64 811 971,14
Crediteuren	25 997 822,73	226 428,55	26 224 251,28
Overgangsrekeningen van de passiva	856 793,68	70 254,37	927 048,05
Belgische instellingen voor sociale zekerheid	11 807 447,52	2 387 344,83	14 194 792,35
<i>Subtotaal</i>	<i>143 872 406,07</i>	<i>811 965 527,23</i>	<i>955 837 933,30</i>
Rekeningen-courant (creditsaldo)	0	24 852 489,58	24 852 489,58
Totaal	143 872 406,07	836 818 016,81	980 690 422,88

7. ARBEIDSONGEVALLEN VÓÓR 01.01.1988, < 10 % BAO

(artikel 45*ter* AOW)

Deze tabel geeft de volgende informatie op het einde van elk jaar:

- uitbetaalde rentebedragen;
- aantal rentegenieters;
- totaal ontvangen rentekapitalen.

Jaar	Uitbetaalde renten	Aantal rentegenieters	Totaal ontvangen kapitalen
2000	22 722 843,41	57 567	915 318,93
2001	22 248 864,00	56 800	627 052,10
2002	21 723 792,38	55 698	163 317,75
2003	21 246 353,96	54 948	140 858,17
2004	20 222 514,82	54 271	117 665,95
2005	20 284 715,43	53 344	103 319,96
2006	19 978 605,29	53 304	106 786,69
2007	19 618 815,42	52 471	28 261,71
2008	19 319 100,93	51 464	31 044,56
2009	19 052 845,70	50 437	19 274,09
2010	18 510 298,25	49 368	7 590,81

8. ARBEIDSONGEVALLEN VANAF 01.01.1988, < 10 % BAO, GEREGLD VANAF 01.01.1994

(artikel 45 *quater*, eerste en tweede lid)

Deze tabel geeft de volgende informatie op het einde van elk jaar:

- uitbetaalde renten en vergoedingen;
- aantal rentegenieters;
- totaal ontvangen rentekapitalen;
- totaal doorgestorte rentekapitalen (fonds voor financieel evenwicht van de sociale zekerheid of globaal beheer - RSZ).

Jaar	Uitbetaalde renten en vergoedingen	Aantal rentegenieters	Totaal ontvangen kapitalen	Totaal overgemaakte kapitalen FFE (globaal beheer)
2000	20 146 755,25	36 789	50 969 915,42	18 939 065,29
2001	23 164 302,86	41 837	53 434 151,13	23 772 989,03
2002	26 621 986,07	46 270	63 594 038,40	28 450 000,00
2003	30 085 913,76	51 663	61 719 278,42	21 035 000,00
2004	33 566 115,24	57 067	66 027 485,56	21 100 000,00
2005	37 509 506,71	62 314	65 511 612,58	14 800 000,00
2006	41 072 551,22	69 499	65 648 858,92	10 150 000,00
2007	43 049 342,98	74 472	64 815 587,72	19 450 000,00
2008	49 124 359,89	80 222	78 400 879,59	14 950 000,00
2009	54 067 951,09	86 106	83 141 122,59	8 625 000,00
2010	59 326 080,90	93 077	89 193 298,56	20 075 000,00

9. ARBEIDSONGEVALLLEN GEREGELD VANAF 01.01.1997 MET EEN BAO $\geq$ 10 %, MAAR < 16 %

(artikel 45 *quater*, derde en vierde lid)

Deze tabel geeft de volgende informatie op het einde van elk jaar:

- uitbetaalde renten en vergoedingen;
- aantal rentegenieters;
- totaal ontvangen rentekapitalen;
- totaal doorgestorte rentekapitalen (Fonds voor financieel evenwicht van de sociale zekerheid of globaal beheer - RSZ).

Jaar	Uitbetaalde renten en vergoedingen	Aantal rentegenieters	Totaal ontvangen kapitalen	Totaal overgemaakte kapitalen
2000	5 448 173,42	2 579	55 282 001,52	23 004 519,10
2001	7 168 523,97	3 192	58 808 224,76	31 185 005,42
2002	9 026 675,65	3 976	65 812 260,03	28 400 000,00
2003	10 925 151,08	4 751	64 741 678,42	29 655 000,00
2004	12 970 133,27	5 515	69 212 444,07	39 900 000,00
2005	15 032 173,12	6 330	72 224 792,50	36 725 000,00
2006	17 381 633,69	7 221	80 451 325,53	39 350 000,00
2007	19 071 596,60	7 998	77 653 467,37	30 025 000,00
2008	22 184 641,90	8 863	86 478 917,42	43 525 000,00
2009	25 037 075,69	9 765	90 338 462,42	45 375 000,00
2010	28 418 064,19	10 930	105 778 685,52	51 125 000,00

10. ARBEIDSONGEVALLEN GEREGELD VANAF 01.12.2003 MET EEN BAO ≥ 16 %, MAAR ≤ 19 %

(artikel 45^{quater}, vijfde en zesde lid)

Deze tabel geeft de volgende informatie op het einde van elk jaar:

- uitbetaalde renten en vergoedingen;
- aantal rentegenieters;
- totaal ontvangen rentekapitalen;
- totaal doorgestorte rentekapitalen (fonds voor financieel evenwicht van de sociale zekerheid of globaal beheer - RSZ).

Jaar	Uitbetaalde renten en vergoedingen	Aantal rentegenieters	Totaal ontvangen kapitalen	Totaal overgemaakte kapitalen
2004	325 020,07	176	24 614 102,72	10 650 000,00
2005	1 156 460,42	349	20 646 390,81	9 025 000,00
2006	1 798 150,97	499	22 009 405,53	8 500 000,00
2007	1 923 949,53	624	17 124 904,49	7 500 000,00
2008	3 138 079,38	765	20 145 037,11	10 200 000,00
2009	3 908 416,10	892	19 019 957,94	9 100 000,00
2010	4 607 456,45	1 034	22 554 911,71	9 650 000,00

11. TOTAAL ONTVANGEN RENTEKAPITALLEN ASCENDENTEN

(Artikel 59 *quinquies*, eerste lid)

Jaar	Totaal ontvangen kapitalen
2000	8 630 971,47
2001	5 044 183,62
2002	7 765 009,77
2003	10 193 628,81
2004	6 468 945,88
2005	7 981 284,72
2006	9 917 075,98
2007	6 299 642,99
2008	6 442 848,27
2009	8 869 535,69
2010	6 827 262,92

Fonds voor arbeidsongevallen

Troonstraat 100

1050 Brussel

Tel. : 02 506 84 11

Fax : 02 506 84 15

<http://www.fao.fgov.be>

Ce rapport annuel est également disponible en français.